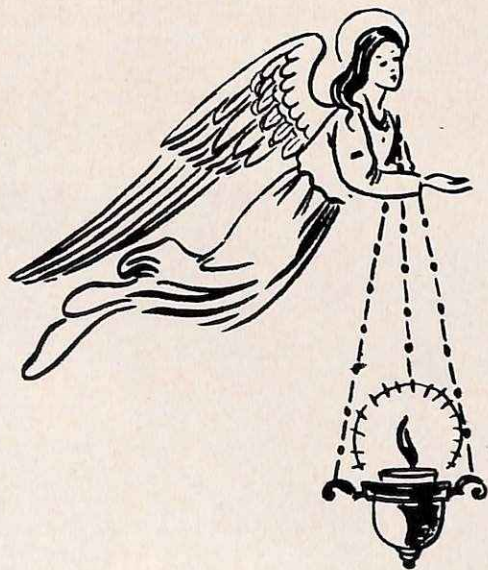

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1978

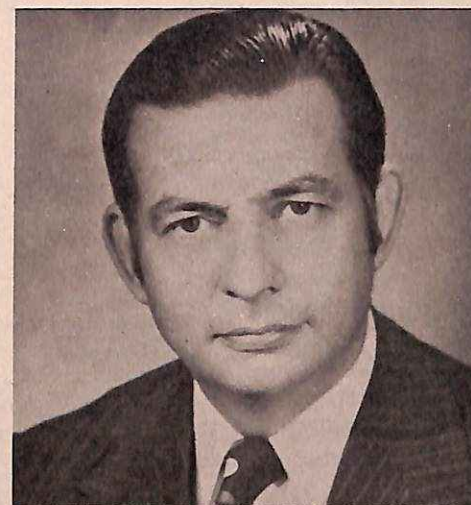
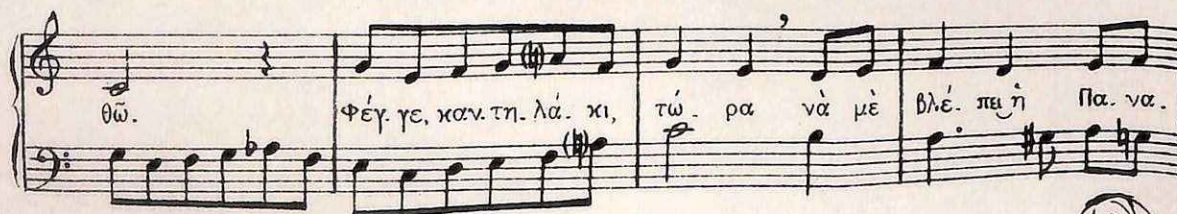

ΤΟ ΚΑΝΤΗΛΑΚΙ

Στίχοι : Μουσική :
: ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ Γ. Β. ΚΑΖΑΣΟΓΛΟΥ

Κάπως άργά.

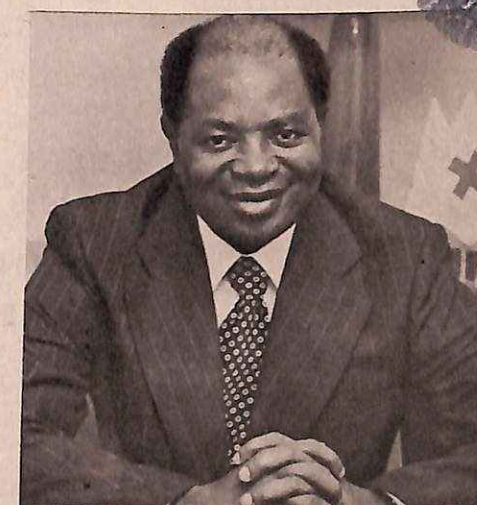

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ. Ι. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός αποτελεί επάξια κατοχυρωμένο θεσμό της κοινωνίας μας. Η προσφορά του, που ήδη διανύει τη δεύτερη εκατονταετία, έχει κερδίσει την όμοφωνη αναγνώριση των Πανελλήνων. Διότι δεν περιορίζεται μόνο στο σημαντικότερο τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών, αλλά, επί πλέον, μεθοδικά καλλιεργεί το κοινωνικό ήθος και έμπρακτα εφαρμόζει, σε εύρυθμη έκταση, τις αρχές του ανθρωπισμού.

Στά πλαίσια αυτής της τελευταίας δραστηριότητάς του, εντάσσεται η έκδοση του λαμπρού περιοδικού «Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός Νεότητας». Και μόνο το γεγονός ότι το περιοδικό αυτό έχει ήδη ξεπεράσει τα 50 χρόνια συνεχούς φρονητισμού, διαπαιδαγωγείας, μορφώσεως και ψυχαγωγίας των μαθητών-έρυθροσταυριτών δίνει το μέτρο της αξίας του.

Στην εποχή μας, περίοδο συγχύσεως στον πνευματικό τομέα, που κατά πολύ οφείλεται στην υποτονική αντιμετώπιση των διαφόρων αμοραλιστικών κηρυγμάτων από τις υγιείς πνευματικές δυνάμεις του τόπου, οι νέοι έχουν ανάγκη συμπαραστάσεως και στοργής. Έχουν ανάγκη παραδειγματισμού και κινητοποίησης προς επωφελείς δραστηριότητες. Και αυτό ακριβώς προσφέρει ο Έλληνικός Έρυθρος Σταυρός με την κίνηση των έρυθροσταυριτών και το περιοδικό της, προτρέχοντας μάλιστα της Πολιτείας, ή όποια από το περασμένο μόλις έτος καθιέρωσε θεσμό

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥΡΩΝ

Ο νέος Πρόεδρος του Συνδέσμου των Έρυθρών Σταυρών που έδρευε στη Γενεύη, κ. Adefarasin, απηύθυνε στους 127 Έρυθροσταυρικούς Συλλόγους και στα 150 εκατομμύρια Έρυθροσταυριτών ολόκληρης της ύφης μήνυμα για το 1978. Δημοσιεύουμε απόσπασμα του μηνύματος, που ενδιαφέρει και τα παιδιά μας του Ε.Ε.Σ. Νεότητας και τους Συνεργάτες μας εκπαιδευτικούς λειτουργούς.

«...Στα εκατομμύρια των έθελοντών, ενηλίκων και νέων, που ανήκουν στους Έρυθροσταυρικούς Συλλόγους όλου του κόσμου, θα ήθελα να απευθύνω αυτήν την έκκληση: Εξακολουθήστε να αφιερώνετε το χρόνο σας, την ενεργητικότητα και τις ικανότητές σας στις πολυάριθμες υπηρεσίες που απαρτίζουν σήμερα τον Έρυθρο Σταυρό, από την αίμοδοσία έως την προστασία του περιβάλλοντος και από την ενίσχυση των υπανάπτυκτων χωρών έως τις παραδοσιακές πρώτες βοήθειες. Οι προσπάθειές σας έχουν αξία. Πολλά πράγματα μπορούν να γίνουν με τη δική σας συνεργασία».

ανάλογο, τις αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Έχοντας συνείδηση της ύψους αποστολής του, χαιρετίζω θερμά το περιοδικό σας και διαβεβαιώνω ότι το Υπουργείο Παιδείας θα του παρέχει πάντα κάθε συμπαράσταση.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΕΣΤΗΡΙΟΥ
ΔΩΡΕΑ 1. Τζόγια
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36199

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ε.Ε.Σ. Κ. Γ. ΜΑΡΙΝΟΥ

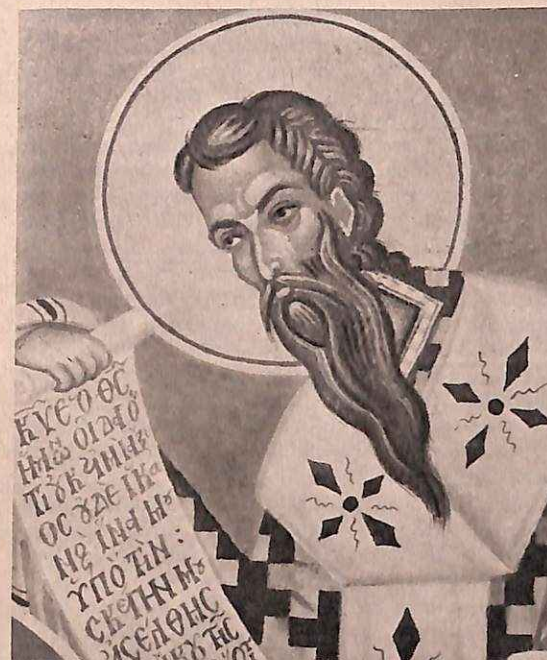
Ο Έλληνικός Έρυθρος Σταυρός γιόρτασε έφέτος τὰ ἑκατὸ χρόνια του, χρόνια γεμάτα ἀπὸ δράση σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρωπιστικούς τομεῖς. Σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη χρονικὴ περίοδο ἦταν πάντοτε παρὼν καὶ προσέφερε τὶς ὑπηρεσίες του σ' ὅλες τὶς ἐθνικὲς περιπέτειες τῆς πατρίδας μας, ἐβοήθησε τὸν πάσχοντα συνάνθρωπο καὶ στοὺς πολέμους καὶ στοὺς εἰρηνικούς καιροὺς καὶ συμπαραστάθηκε ἠθικά καὶ ὕλικά σὲ κάθε δυστυχία.

Ο ἑορτασμός τῆς ἑκατονταετίας του, μὲ τὴ συμμετοχὴ ἐπιφανῶν ἐκπροσώπων ὄλων τῶν Κρατικῶν Ἀρχῶν, μὲ τὶς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας καὶ μὲ τὴ συγκινητικὴ παρουσία Ἀντιπροσώπων τῶν Διεθνῶν Ἐρυθροσταυρικῶν Ὁργανώσεων καὶ μεγάλων Ἐρυθροσταυρικῶν Συλλόγων ἀπὸ διάφορες χῶρες, φανερῶνει σὲ ποιοῦ βαθμὸ ἐκτιμᾶται παγκόσμια τὸ ἔργο του.

Ἀλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἑκατὸ χρόνια του, ὁ Σύλλογός μας γιορτάζει γεμάτος χαρὰ σήμερα καὶ τὰ 54 χρόνια ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ἐκδοσὴ τοῦ περιοδικοῦ του «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ», περιοδικοῦ ποὺ προσφέρει μὲ ἀγάπη τὴν πλούσια ὕλη του στὰ ἐρυθροσταυρικὰ νιάτα, στὰ ἀγνὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ πιστεύουν στὴ μεγάλη ἰδέα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον, πρὸς τὸν κάθε ἄνθρωπο, ἀδιάφορο ποιοῦ εἶναι τὸ χρῶμα του, ποιά εἶναι ἡ κοινωνικὴ του τάξη, ἡ ἰδεολογία του.

Ο Ε.Ε.Σ. εἶναι βέβαιος γιὰ τὴν πλήρη ἐπικράτηση τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν του, ἀν οἱ νέοι Ἐρυθροσταυρίτες ποὺ βρίσκονται στὴν ἀνοίξη τῆς ζωῆς τους, πιστέψουν βαθιά σ' αὐτὰ καί, μὲ τὸν ἐνθουσιασμό τῆς ἡλικίας τους, ἐργασθοῦν γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς ἀποστολῆς. Τότε δὲν θ' ἀργήσει νάρθει ἡ ἡμέρα ποὺ ὁ κόσμος ὁλόκληρος θὰ σκέπτεται καὶ θὰ αἰσθάνεται διαφορετικά, χωρὶς τὴν ἔχθρα ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπο καὶ χωρὶς προσφυγὴ σὲ πολέμους γιὰ τὴ λύση διαφορῶν ἀνάμεσα στὰ κράτη. Τὸ πόσο ἀνάγκη ἔχουμε ἀπὸ ἀγάπη ἀνάμεσά μας, τὸ νιώθουμε βαθύτερα ἔπειτα ἀπὸ κάθε πόλεμο. Τότε τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης εἶναι ἰσχυρότερο καὶ ἱκανοποιεῖ ψυχικὰ ὄχι μόνον ἐκεῖνον ποὺ τὸ δέχεται ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνον ποὺ τὸ προσφέρει. Ἐτσι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, θὰ μπορέσουμε νὰ φθάσουμε στὴν εἰρήνη ἀνάμεσα σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου καὶ νὰ μεταβάλουμε σὲ ζωντανὴ πραγματικότητα τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ: «Διὰ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ πρὸς τὴν εἰρήνη».

Ὅλοι ἡμεῖς ποὺ ἀπαρτίζουμε τὴ Διοίκηση τοῦ Ε.Ε.Σ. εὐχόμεθα στὰ παιδιά ποὺ διαβάζουν τὸ περιοδικό, στὶς οἰκογένειές τους καὶ στοὺς ἐκπαιδευτικούς ποὺ τὰ πλουτίζουν μὲ πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ ἐφόδια γιὰ τὴ ζωὴ τους, εὐτυχισμένο καὶ μὲ ὑγεία τὸν καινούργιο χρόνο.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

*Αγιογράφει Φ. ΚΟΝΤΟΓΑΟΥ

ΑΓΙΕ ΒΑΣΙΛΗ...

Ἄγιε Βασίλη, Ἄγιε Βασίλη, βιάσου νὰ ῥθεῖς, σὲ καρτερῶ καὶ τ' ὄνομά σου ἔχω στὰ χεῖλη καὶ στ' ὄνειρό μου σὲ θωρῶ.

Βλέπω βουνὰ ἄσπρα, χιονισμένα καὶ δάση μ' ἄσπρα τὰ κλαριά καὶ μοναχὸ βλέπω καὶ σένα νὰ περπατᾷς μὲς στὸ βοριά!

Περνᾷς ἀκούραστος στὸ χιόνι ἀπὸ πατρίδες μακρινές καὶ τ' ἄργὸ βῆμα σου τυπώνει μακριὰ σειρὰ πατημασιές.

Κι ὅταν στὴν πόλὴ θὰ ῥεῖς φτάσει, θὰ ῥεῖ μὴ νύχτα σκοτεινὴ. Τὰ μάτια θὰ ῥεῖ ὕπνος σκεπάσει καὶ δὲν θ' ἀκούγεται φωνή.

Μὰ ἐγὼ μοναχὸς θὰ ῥω μείνει τοὺς χτύπους νὰ παραφυλῶ καὶ ὅταν θ' ἀκούσω στὴ γαλήνῃ τὸ βῆμα σου τὸ σιγαλό,

θ' ἀνοίξω νὰ καλωσορίσεις μὲς στὴ σιωπὴ μας τὴ φωνή, τὰ δῶρα σου νὰ μᾶς χαρίσεις καὶ τὴ γλυκεῖά σου τὴν εὐχή.

Ἄγιε Βασίλη, Ἄγιε Βασίλη, βιάσου νὰ ῥθεῖς, σὲ καρτερῶ καὶ τ' ὄνομά σου ἔχω στὰ χεῖλη καὶ στ' ὄνειρό μου σὲ θωρῶ!

MIX. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γράμματα στοὺς μικροὺς Ἐρυθροσταυρίτες

ΛΕΥΚΕΣ ΠΛΑΓΙΕΣ

Παιδάκια μου,

Ἡ λέξη «πρωτοχρονιά» θυμίζει σ' ὅλα τὰ παιδιά τὰ δῶρα, τὸν Ἅι Βασίλη, τὰ κάλαντα, τοὺς κουραμπιέδες, τὸ καθισιὸ τοῦ δεκαπενθήμερου καὶ τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ. Ἄν πεῖς σ' ἓνα παιδί «τί σοὺ θυμίζει ἡ λέξη πρωτοχρονιά;» θὰ σοὺ ἀπαντήσει σίγουρα μὲ μιὰν ἀπὸ τὶς παραπάνω λέξεις.

Μ' ἀρέσει νὰ παίζω αὐτὸ τὸ παιχνίδι μὲ τὰ παιδιά καὶ τὸ ἔχω παρατηρήσει. Ἐνα ἀγοράκι μονάχα, ὅταν τὸ ρώτησα «ποιά λέξη σοὺ ἔρχεται στὸ μυαλό ὅταν ἀκούσεις τὴ λέξη Πρωτοχρονιά;» μοὺ ἀπάντησε: «λευκὴ πλαγιά». Παραξενεύτηκα. Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐξήγησα, ὅταν μοὺ εἶπε ὅτι εἶχε πάει μὲ τοὺς γονεῖς του γιὰ τὶς διακοπὲς στὸ Βέρμιο καὶ εἶχε ἐντυπωσιαστεῖ.

Ἄς μιλήσουμε λοιπὸν σήμερα κ' ἡμεῖς γι' αὐτὲς τὶς λευκὲς πλαγιές. Ἡ Ἑλλάδα μας ἐκτὸς ἀπὸ τὰ νησιά της, ποὺ μᾶς προσφέρουν χιλιάδες καὶ ποικίλες καλοκαιριὰτικες χαρὲς, ἔχει καὶ τὰ βουνὰ της, ποὺ μᾶς χαρίζουν ἄλλες τόσες χειμωνιάτικες. Οἱ κορυφὲς αὐτῶν τῶν βουνῶν, ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ πιάνουν τὰ κρύα μέχρι τὸν Ἀπρίλη, ποὺ μπαίνει ἡ Ἀνοιξη, μοιάζουν μὲ κατάσπρες ὀπτασίες. Ὁ χειμῶνας στὰ ἑλληνικὰ βουνὰ δὲν εἶναι ἀγrios. Ἐχει ἓνα πολὺ ὁμορφο καὶ γαλήνιο πρόσωπο. Πάρτε τὸ Πήλιο στὸ Βόλο, τὸ Μαίναλο ἔξω ἀπὸ τὴν Τρίπολη, τὸ Βελούχι στὸ Καρπενήσι ποὺ τὸ λένε καὶ Διαβολότοπο, τὸ Βέρμιο στὴ Νάουσα καὶ τὸ Μέτσοβο, αὐτὴ τὴ γραφικότερη περιοχή ποὺ εἶναι ὁλόκληρη μιὰ χιονοδρομικὴ πίστα.

Ὅλα αὐτὰ τὰ βουνὰ ποὺ ἀναφέραμε ἔχουν ἐγκαταστάσεις γιὰ χειμερινὰ σπόρ. Σ' αὐτὰ τὰ χιονοδρομικὰ κέντρα ὑπάρχουν συρμέναι ἀναβατήρες ἢ μὲ καθίσματα, πίστες γιὰ σκί, καταφύγια γιὰ τοὺς θρεβᾶτες, καθαρά ξενοδοχεῖα, καί, φυσικά, μηχανήματα ποὺ βγαίνουν τὸ χιόνι καὶ ἄλλα ποὺ στρώνουν καὶ προετοιμαzoύν τὴν πίστα.

Τι λέτε; Τώρα ποὺ σᾶς ἔβαλα τὴν ἰδέα δὲν ζητᾶτε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας γιὰ δῶρο σκί, δέσμες καὶ μπότες καὶ νὰ πάτε στὶς «Λευκὲς Πλαγιές» τῆς πατρίδας μας γιὰ νὰ περάσετε μιὰ ἀσπρὴ χαρούμενη πρωτοχρονιά;

A.B.

ΒΡΙΚΙΑ ΚΑΙ ΣΑΚΚΟΛΕΒΕΣ

Οἱ ἄγνωστοι ἥρωες τοῦ Εἰκοσιένα.
Τὰ πυρπολικά που διέλυσαν
τὸν τουρκικὸ στόλο

Κατὰ τὶς ἡρωϊκὲς ναυμαχίες γιὰ τὴν Ἀνεξαρτησία ἐγίνε μεγάλη καὶ ἐπιτυχημένη χρῆση τῶν πυρπολικῶν.

Οἱ Ἕλληνες ναυμάχοι ἐχρησιμοποίησαν τὸ πυρπολικό, ποὺ παρέλαβαν ἀπὸ τὴν Δύση κ' ἐτελειοποίησαν τὸν τύπο του καὶ τὴν τακτικὴ τῆς χρησιμοποίησέως του. Γιὰ τὴν κατασκευὴ τῶν πυρπολικῶν ἐχρησιμοποιοῦσαν οἱ Ἕλληνες πάρωνες (βρίκια) ἢ καὶ μικρότερα ἱστιοφόρα, σακκολέβες, τὰ ὁποῖα μετὰ τὶς ὁδηγίες τοῦ ἀξιωματικοῦ Δημουλίτσα τὰ καταστρώματός, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περιοχὴ ποὺ εἶναι μετὰ τὸν πρῶτον καὶ μεγάλου ἱστού, φτιάχναν τετράγωνα ἀνοίγματα (ρούμπους) μετὰ πλάτος 60 ἑκατοστὰ ποὺ ἀπέχανε μετὰ τὸν 2 μέτρα. Κάτω ἀπὸ τοὺς ρούμπους, στὸ δεύτερο κατὰ στρώμα, ἔστηναν ξύλινες σχάρες. Κάτω ἀπ' αὐτὰς ἔβαζαν τὶς ἐμπρηστικὲς ὕλες καὶ πάνω τοποθετοῦσαν ξύλα ἀπὸ πεῦκο βαμμένο. Τὶς ἐστίες αὐτὰς τὶς ἔλεγαν «μίνες τῆς φωτιάς». Ἄλλους ρούμπους ἀνοίγαν διπλά στοὺς ἱστούς, κάτω ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔβαζαν κάδους γεμάτους μετὰ μπαρούτι, στερεωμένους γερὰ στὸ δεύτερο κατὰ στρώμα, ποὺ τοὺς

ὀνόμαζαν «μίνες τῆς μπαρούτης». Σ' ὅλο τὸ ὑπόστρωμα ἦταν ἓνα στενὸ λούκι γεμάτο μπαρούτι ποὺ περνοῦσε ἀπὸ τὶς βάσεις ὄλων τῶν ρούμπων.

Ἡ χρῆση τοῦ πυρπολικοῦ ἄρχισε στὶς 23 Μαρτίου 1821, ὅταν ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἀπὸ 57 πλοῖα, ποὺ ἦτανε στὰ Ψαρά, ἀνοίχτηκε πρὸς τὰ δυτικὰ τῆς Μυτιλήνης γιὰ νὰ συναντήσει τὸν τουρκικὸ στόλο, ποὺ ἦταν στὸ Αἰγαῖο ὑπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ Καπουδάν πασᾶ. Στὸ ἀκρωτήριο Σίγρι τῆς Μυτιλήνης συνάντησε ἓνα μεγάλο δίκροτο μετὰ 84 πυροβόλα, τὸ ὁποῖο καὶ κατεδίωξε, ἀλλὰ οἱ Τούρκοι κατέφυγαν στὴν Ἐρεσσό, ἀντιπυροβόλησαν καὶ διαλύσανε ὁλόκληρη τὴν ἑλληνικὴ παράταξη μετὰ τὰ βαριά τους κανόνια. Τότε οἱ Ἕλληνες ἔκαναν συμβούλιο ἐπάνω στὴν ὑδραϊκὴ ναυαρχίδα. Ἡ ἰδέα τῆς ἐμβολῆς, ποὺ προτάθηκε, ἀπορρίφθηκε, ἐπειδὴ εἶχανε μεγάλο ὕψος τὰ πλευρὰ τοῦ τουρκικοῦ πολεμικοῦ. Ἀποφασίστηκε νὰ χρησιμοποιηθοῦν πυρπολικά.

Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ καλέσανε τὸν εἰδικὸ Ψαριανὸ πλοίαρχο Καλαφάτη, ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸς ἀργοῦσε νὰ φτάσει ἐξ αἰτίας τῆς κακοκαιρίας ἀποφάσισαν νὰ μετατρέψουν σὲ πυρπολικὸ ἓνα ἀπὸ τὰ πλοῖα ποὺ εἶχανε στὴ διάθεσή τους. Τὴν ἐργασία αὐτὴ τὴν ἀνέλαβε ὁ Παργινὸς ἀξιωματικὸς Ἰωάννης Δημουλίτσα, ποὺ ὑπηρετοῦσε στὴν Ψαριανὴ ναυαρχίδα. Ὁ Δημουλίτσα, ποὺ εἶχε μάθει τὴν τέχνη γιὰ κατασκευὲς πυρπολικῶν ἀπὸ τὸ Γάλλο ἀξιωματικὸ Ρίτσι, μόλις ἔφτιασε τὸ πυρπολικὸ ἔβαλε μέσα Ψαριανούς καὶ Ὑδραίους ἐθελοντὲς καὶ τὸ ὁδήγησε πρὸς τὸ τουρκικὸ δίκροτο, ἀλλὰ δὲν πέτυχε. Τὴν ἄλλη μέρα ἄλλο πλοῖο τὸ μετατρέψανε σὲ πυρπολικό, καὶ στὸ μετὰ ξῆρε ὁ Καλαφάτης μετὰ πυρπολικὸ ποὺ τὸ εἶχε αὐτὸς κατασκευάσει.

Τὴν 27 Μαΐου μετὰ εὐνοϊκὸ ἄνεμο ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἦτανε πλησίον τοῦ τουρκικοῦ, ποὺ χτυποῦσε μετὰ ὅλα τὰ πυροβόλα του. Μέσα στὸν πυκνὸ καπνὸ τὰ δύο πυρπολικά ρίχτηκαν ἀπάνω στὸ τουρκικὸ δίκροτο. Τὸ μπουρλοτιέριο τοῦ Καλαφάτη, ποὺ τὸ κυβερνοῦσε ὁ Παπανικολῆς, ἀστόχησε, ὅμως ἐκεῖνο τοῦ Δημουλίτσα δέθηκε καλὰ στὰ πλευρὰ καὶ μέσα σὲ λίγο διάστημα τὸ τουρκικὸ δίκροτο ἔπιασε φωτιά, ἡ ὁποία μόλις ἔφθασε στὴν πυριταποθήκη τὸ ἀνατίναξε στὸν ἀέρα μετὰ πεντακόσιους Τούρκους. Ὑστερὰ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴ ὁ ἑλληνικὸς στόλος ἐπετέθηκε στὸν τουρκικὸ, τὸν διέλυσε καὶ τὸν ἀνάγκασε νὰ καταφύγει στὸν Ἑλλήσποντο.

Οἱ Ἕλληνες ναυτικοὶ εἶχανε βρεῖ ἓνα ὄπλο ἀκαταμάχητο, καὶ μ' αὐτὸ σημείωσαν θριάμβους ὡς τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα. Ὁ Κανάρης, ὁ Παπανικολῆς, ὁ Πιπίνος, ὁ Ματρόζος, ὁ Μοῦσκος, ὁ Θεολῆς, ὁ Βατικιώτης, ὁ Θεοφιλόπουλος, ὁ Καλαχάρης, ὁ Βατικιώτης, ὁ Θεοφάνης, ὁ Ρομποτῆς, ὁ Καλογιάννης, ὁ Δημαρᾶς, ὁ Βῶκος, ὁ Μπούτης, ὁ Πολίτης, ὁ Δημαρᾶς, ὁ Βῶκος, ὁ Σπαχῆς, ὁ Νικόδημος καὶ τόσοι ἄλλοι, ἐγέμισαν τὶς σελίδες τῆς ἱστορίας τοῦ '21 μετὰ τὰ ἀπαράμιλλα κατορθώματά τους, ποὺ ἀναγκάζανε τὸν τουρκικὸ καὶ τὸν αἰγυπτιακὸ στόλο σὲ φυγή.

Τὸ πυρπολικὸ κατὰ τὸν ἀγῶνα τὸ ὀνόμαζαν «μπουρλότο» ἀπὸ τὴν ξένη λέξη «brulot».

ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ

Ὁ Ἀσκληπιὸς ὑπῆρξε ἓνας ἀπὸ τοὺς νεώτερους θεοὺς τοῦ ἑλληνικοῦ Πανθέου. Ὁ Ἀσκληπιὸς ἐμφανίζεται κατὰ τοὺς ὁμηρικὸν χρόνους, ἀλλὰ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ὁμηρικὸ ἔπος σὰν μὴ μορφὴ ρευστή, ὅχι ἐντελῶς συγκεκριμένη. Ὁ Ἡσίοδος τὸν ἀναφέρει σὰν θεόν, προστάτη τῶν ἱατρῶν καὶ τῆς υγείας.

Ἡ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ εἶχε πολλὰ διαδοθεῖ σ' ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως κέντρο τῆς λατρείας του ἦταν ἡ Ἐπίδαυρος. Στὴν περιοχὴ τῆς Ἐπιδάουρου ἦταν κτισμένο τὸ μεγαλύτερο καὶ κοσμολόγητο τέμενος τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἀπὸ τὴν Ἐπίδαυρον ἡ λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ διεδόθη σ' ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ κτισθοῦν πάρα πολλοὶ ναοὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὰ λεγόμενα «Ἀσκληπιεῖα». Ἐνα λοιπὸν ἀπὸ τὰ Ἀσκληπιεῖα αὐτὰ ἦταν καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἀνεκάλυψε ἡ ἀρχαιολογικὴ σκαπάνη, στοὺς νοτιοδυτικὸν πρόποδες τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Ἀποτέλεσμα τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ Ἀσκληπιείου ἦταν νὰ βρεθοῦν πάρα πολλὰ ἀναθηματικὰ ἀνάγλυφα σχετικὰ μετὰ τὴν λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τὶς θεραπευτικὰς του ἱκανότητες, ὅπως ἐπίσης καὶ ἀξιόλογα ἀγάλματα τοῦ θεοῦ.

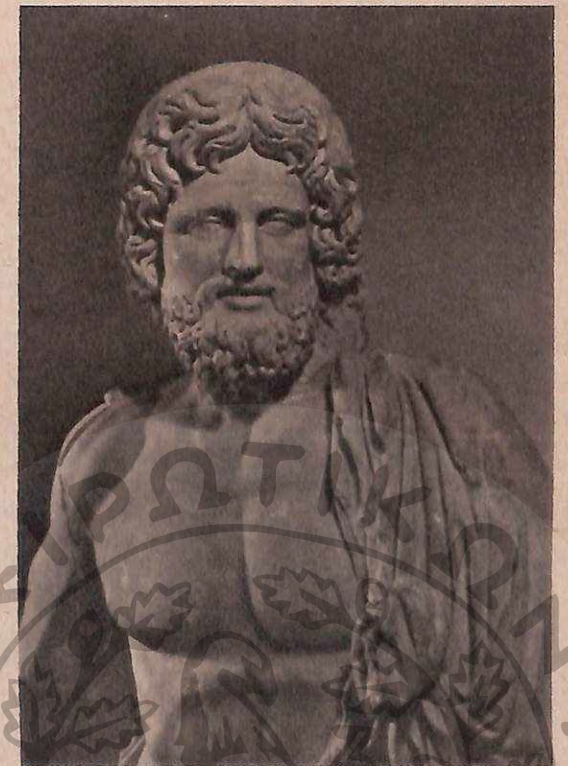
Ἐνα ἀναθηματικὸ ἀνάγλυφο, ποὺ κατασκευάσθηκε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἀπὸ κάποιον πιστὸ Ἀθηναῖο, παρουσιάζει τὸν Ἀσκληπιὸ νὰ κάθεται σ' ἓνα ἀναπαυτικὸ θρόνο. Ὁ θεὸς ἔχει σκεπάσει μετὰ τὸ ἱμάτιό του τὸ πᾶν μέρος τοῦ θρόνου του, ἀφήνοντας ἔτσι ἀκάλυπτο τὸ στήθος του. Τὸ ἀριστερὸ του χερὶ ἀκουμπᾷ νοχελικὰ στὸ βραχιόνιο τοῦ θρόνου, ἐνῶ τὸ δεξιὸ του, λυγισμένο, δίνει τὴν ἐντύπωση στὸ θεατὴ πὼς θὰ ἔπρεπε μ' αὐτὸ νὰ κράταγε τὴν ἱατρικὴ του ράβδο, ποὺ ἦταν ἀπὸ τὰ ἱερὰ του σύμβολα.

Ἀπὸ τὴν ἐνθρονιστὴν στάση τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱμάτιό του γίνετα πολὺ πτυγχο, φθάνοντας μέχρι κάτω στοὺς ἀστραγάλους. Οἱ πτυχὲς τοῦ ἱματίου του εἶναι πρᾶγματι δοσμένες μετὰ ἐντεχνό τρόπο ἀπὸ τὸν καλλιτέχνη. Ὁ θεὸς τέλος πατεῖ σὲ ἐποπιδίον δημοφιλῆς γῶντας προσοπτικὴ σ' ὁλόκληρο τὴν σύνθεσιν. Ἰσως ὁ καλλιτέχνης του νὰ ἔχει ἐπηρεασθεῖ ἀπὸ ζωγραφικὰ πρότυπα. Πάντως τὸ κατεσκευάσθη γύρω στὸ 330 π.Χ.

Ἐνα ἄλλο ἐπίσης ἀνάγλυφον ἀφιέρωμα στὸν Ἀσκληπιὸ βρέθηκε κι αὐτὸ μαζὶ μετὰ τὸ ἄλλο στὸ Ἀσκληπιεῖο τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ θέμα τῆς συνθέσεως στὸ ἀνάγλυφο εἶναι σχετικὸ μετὰ τὴν ἱατρικὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἀσκληπιοῦ γιὰ νὰ θεραπεύσει τὸν τραυματισμένον ὄμο ἑνὸς νέου. Ἡ μεγαλόπρεπη στάση τοῦ θεοῦ τῆς ἱατρικῆς, ποὺ κρατεῖ σ' ἄριστερό του χερὶ τὴν ἱατρικὴν

κὴν του ράβδου, ἐκπέμπει θεϊκὸ μεγαλεῖο. Στὸ βάθος δεξιὰ ὑπάρχει ἡ δεύτερη σκηνή. Ὁ νέος μετὰ τὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἔχει θεραπευθεῖ καὶ ἀναπαύεται ξαπλωμένος σὲ κρεβάτι, ἐνῶ τὸ ἱερὸ φίδι τοῦ γλύφει τὸν τραυματισμένον ὄμο του. Τὸ ἀνάγλυφο φέρει στὸ κάτω μέρος ἐπιγραφή, ἡ ὁποία μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ἡ Ἀρχὴ εἰς τὸν Ἀμφιάραον ἀνέθηκεν.

Μέσα ὅμως στὴ μεγάλη ποικιλία τῶν ἀναθηματικῶν ἀναγλύφων ποὺ εἶχαν ἀφιερωθεῖ ἀπὸ πιστοὺς πρὸς τὸν Ἀσκληπιὸ περιλαμβάνεται καὶ ἓνα ἐντελὲς ἀπλὸ ἀνάγλυφο. Παρουσιάζει μετὰ ἐξώγλυφο τρόπο ἓνα γέρο ἄνδρα μετὰ μακρὸν ἱμάτιο νὰ σκύβει καὶ ν' ἀγκαλιάζει σεμνότερα ἓνα τεράστιο σκέλος. Ἀν παρατηρήσουμε προσεκτικὰ τὸ σκέλος, θὰ δοῦμε νὰ εἶναι ἐξαγωγικὴ μὴ φλέβα, πρᾶγμα ποὺ φανερῶνει τὸ εἶδος τῆς ἀρρώστιας καὶ τὴν αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία ἀφιερώνεται τὸ ἀνάγλυφο στὸν Ἀσκληπιὸν ἀπὸ τὸν

ἄρρωστο. Κατὰ πᾶσα πιθανότητα ὁ ἀρρωστός θὰ ἔπασχε ἀπὸ φλεβίτιδα.

Σύμφωνα μετὰ τὴν ἐγγράφη ἐπιγραφή προκύπτει γιὰ τὸ ἀφιέρωμα τοῦ Ἀσκληπιῶντος, γιου τοῦ Ἀσκληπιῶντος, τοῦ ἀρχόντος τῶν Ἀχαιῶν. Ἡ κατασκευὴ τῶν χρονολογεῖται γύρω στὸ 339 π.Χ.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι σ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἀνάγλυφα ποὺ εἶχαν ἀφιερωθεῖ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀσκληπιοῦ διακρίνει κανεὶς σήμερον μὴ συμβαθῆναι τὴν ὁπλίστη ἀρχαίαν θεοσεβείαν καὶ ἰδιαίτερα τῆς λατρείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ θεοῦ τῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς υγείας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

(Τὰ βιβλία)

Πρωτοχρονιά. Καλή καρδιά. Καλοσημαδιά.
Για την πατρίδα πρωτανοίχτε το χορό, παιδιά!
—“Υστερ’ απ’ την αγάπη του Θεού
εἶν’ ἡ αγάπη τῆς πατρίδας. Ἡ Πατρίδα!
Νὰ ζεῖς χωρίς πατρίδα δὲ μπορείς.
Ἀκόμα κι ἂν τὴν ἀρνηθεῖς,
εἶτε φεγγοβολᾷ στοῦ ὄνειρου σου τὸ νοῦ,
τόπος πού θὰ τοῦ ταίριαζε, μιὰ μακρινὴ Ἀτλαντίδα,
ὅπου ἐσὺ πᾶς κι ὅπου σταθεῖς,
τὸ ρίζωμα ἢ τὴ χίμαιρα πατρίδα θὰ τὰ πείς...
Πρωτοχρονιά! Καλή καρδιά. Καλοσημαδιά.
Για τὴν πατρίδα πρωτανοίχτε τὸ χορό, παιδιά!

Πρωτοχρονιά, ἡμέρα χαρᾶς, ἀγάπης, ἐλπίδων,
ἡμέρα εὐχῶν, ἡμέρα πού γιὰ τὸν καθένα σημαίνει
ἓνα τέλος καὶ μιὰ ἀρχή, ἓνα σφουγγάρι γιὰ τὰ παλιά,
καὶ μιὰ νέα κιμωλία γιὰ τὰ καινούρια. Μὰ τὰ καινού-
ρια, δὲν μποροῦν ν’ ἀρχίσουν χωρίς τὸν ἀπολογισμό
τῶν παλιῶν. Ὁ ποιητὴς μᾶς παραγγέλλει νὰ πρωτα-
νοίξουμε τὸ χορό, γιὰ τὸν καινούριο χρόνο. Ὁ καθέ-
νας ἔχει τὸ δικό του τρόπο νὰ χορεύει. Ἐμεῖς, σή-
μερα, τὴν πρωτοχρονιά τοῦ 1978, θὰ χορέψουμε τὸν
χορό τῶν βιβλίων. Βιβλία, βιβλία! Βιβλία μᾶς τριγυ-
ρίζουν, πυργώνονται μπροστά μας, γράφουν κύκλους
γύρω μας, πηδοῦν, χορεύουν χοροὺς ὁμαδικούς καὶ
χοροὺς κατὰ ζεύγη — ἀλλὰ καὶ χοροὺς ἀτομικούς.
Ἐνα ὥραϊο καὶ σωτήριο σύνθημα κυκλοφορεῖ μεταξύ
μας. Βιβλία! Ἀγοράζετε βιβλία! Τὸ βιβλίο δὲν εἶναι
ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου μόνο, ἡ ἐφεύρεση μιᾶς φαντα-
σίας. Τὸ βιβλίο εἶναι ἡ πνευματικὴ ἀποτύπωση καὶ
σαγηνευτικὴ διατήρηση τῆς ζωῆς! Χωρὶς τὸ βιβλίο,
θὰ μέναμε πνευματικὰ ἀόμματοι! Ὅχι μόνο τὸ παρελ-
θὸν μας δὲ θὰ ξέραμε, ἀλλὰ οὔτε μὲ τὸ παρόν μας
δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ ἐπικοινωνήσουμε. Τὴ σημασία
τοῦ βιβλίου τὴν καθόρισε τὸ ἀπόφθεγμα ἐνὸς ξένου
σοφοῦ, πού εἶπε πὼς «ἓνας πόλεμος περνᾷ, ἀλλὰ ἓνα
βιβλίο μένει». Ἀλήθεια, χωρὶς τὴν «Ἰλιάδα» τοῦ
Ὁμήρου θὰ ξέραμε ἂν εἶχε γίνεи ποτὲ ὁ Τρωϊκὸς
Πόλεμος; Χωρὶς τὴν ἱστορία τοῦ Ἡροδότου καὶ τοὺς
«Πέρσες» τοῦ Αἰσχύλου θὰ μᾶς εἶχε μεταδοθεῖ τὸ
δραμα καὶ τὸ ἐθνικὸ ρίγος ἀπὸ τὴ Ναυμαχία τῆς
Σαλαμῖνος; Δὲν χρειάζεται ν’ ἀναφέρουμε περισσό-
τερα παραδείγματα γιὰ νὰ τονίσουμε πὼς τὸ βιβλίο
εἶναι ἐκεῖνο πού δίνει μιὰ ἀθανασία, κ’ ἓνα βαθύτερο
πάντα νόημα στὴ ζωὴ μας. Μὴν ἀκοῦτε λοιπὸν αὐ-
τοὺς πού λένε πὼς ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς ἐκτόπισε
ἢ θὰ ἐκτοπίσει τὴν πνευματικότητα τοῦ ἀνθρώπου
καὶ θὰ τὸν κάνει νὰ λησμονήσει τὸ βιβλίο. Κι αὐτὸς
ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει καὶ νὰ
μεταδοθεῖ χωρὶς τὸ βιβλίο. Κι ἐξἄλλου, οἱ σχετικὲς
στατιστικὲς μᾶς λένε πὼς ὅσο αὐξάνεται ὁ πληθυ-

σμός τῆς γῆς, τόσο αὐξάνεται καὶ ἡ ζήτησις καὶ ἡ
κατανάλωσις τῶν βιβλίων, πού πηγὴ τους ἔχουν τὴν
καλαισθησία, τὴ φαντασία, τὴν εὐαισθησία καὶ τὴ
γνώσις τῶν ἀνθρώπων. Ἐμπρὸς λοιπόν! Χυθεῖτε στὰ
βιβλιοπωλεῖα κι ἀγοράστε καὶ γιὰ λογαριασμό σας
καὶ γιὰ τοὺς δικούς σας καὶ γιὰ τοὺς φίλους σας
— ἀγοράστε βιβλία!

Μιὰ πού τὸ ἔθιμο τῆς Πρωτοχρονιάς, εἶναι ἀξε-
χώριστο ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῶν δώρων, καὶ μιὰ πού
τὰ περισσότερα βιβλία κυκλοφοροῦν, φυτρώνουν θὰ
λέγαμε ὅλα μαζί πρὸς τὸ τέλος τῆς κάθε χρονιάς,
πλουτιστεῖτε μὲ βιβλία: μὲ ποιήματα, μὲ μυθιστορή-
ματα, μὲ διηγήματα, μὲ θέατρο, μὲ κριτικὰ δοκίμια,
μὲ ἀπομνημονεύματα, μὲ ἱστορικὰ συγγράμματα, μὲ
βιβλία γιὰ παιδιά, μὲ ὅλα τὰ βιβλία πού τὰ σφραγίζει
ἡ χάρις τοῦ λόγου! Γνωρίστε καὶ τοὺς νεότερους καὶ
τοὺς νέους συγγραφεῖς μας καὶ ξανασυνδεθεῖτε μὲ
τοὺς παλιούς! Πλατύνετε τὸν χώρο τῶν φιλολογικῶν
σας ἐνδιαφερόντων, ἀκονίστε τὴν αἰσθητικὴν σας μὲ ὅ,τι
ὠραιότερο καὶ ὀξύτερο καὶ οὐσιαστικὸ προσφέρει ἡ
Τέχνη τοῦ Λόγου! Στὴν Ἑλλάδα, τὴ χώρα, τὴν κοι-
τίδα τοῦ πνεύματος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχει σπῆτι
χωρὶς λίγα ἢ πολλὰ λογοτεχνικὰ καὶ πνευματικὰ βι-
βλία. Ἡ παιδεία δὲν δίδεται μόνο ἀπὸ τὰ Σχολεῖα!
Ἀρχίζει ἀπὸ τὰ Σχολεῖα, μὰ τελειώνει καὶ δολιχ-
ρῶνεται στὶς πολυάριθμες ἀτομικὲς δημιουργίες, πού
ἢ κάθε μιὰ τους ἄλλον τρόπο δὲν ἔχει νὰ ὑπάρξει
παρὰ νὰ κλειστεῖ καὶ νὰ φανερωθεῖ μέσα ἀπὸ ἓνα
βιβλίο, ὅπως ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐμψυχώνεται ἀπὸ
τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ ἐμψυχώνει τὸ σῶμα. Μερικοὶ δια-
τείνονται πὼς ἄλλο τὸ βιβλίο καὶ ἄλλο ἡ ζωὴ. Λάθος!
Ὅποιος ζεῖ σωστά, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἀγαπᾷ,
νὰ μὴ νιώθει τὴ σημασία τοῦ βιβλίου. Κ’ ἓνας ποιη-
τῆς, πού ἀνάμεσα στ’ ἄλλα ἦταν καὶ βιβλιογράφος,
ὑπεράσπισε κάποτε μὲ λυρικὴ ζέση τὰ βιβλία, βάνον-
τάς τα νὰ μᾶς κάνουν τὴν ἀκόλουθη αὐτοπροβολή:

—Σάμπως ἐμεῖς ἀπ’ τὴν καρδιά δὲν εἴμαστε τῆς Φύσης;
Καὶ σὰν πνοὲς δὲν εἴμαστε κι ἀπὸ παντοῦ δὲν πνέμε;
Καὶ δὲ χαλάμε σὰ σεισμοὶ καὶ σὰ φωτιὲς δὲν καίμε;
Σὰν τὰ πελώρια βύσσινα δὲν εἴμαστε τῆς δύσης
καὶ σὰν τὰ ρόδα τῆς αὐγῆς; Πάντα καθὼς μαυρίζουν
στ’ ἄσπρα χωράφια τοῦ χαρτιοῦ τ’ ἄνθια μας δὲν
[ζέλλουν

τὰ περιβόλια, τὰ βουνά, τὶς ἄκρες, τὰ ρουμάνια,
χλωρὰ καὶ σὰν ἀκουμπιστὰ στὰ γαλανὰ τὰ οὐράνια;
Δὲν εἴμαστε σὰν τὴ ζωὴ τῆς θάλασσας, πού εἶν’ ὅλη
ταξίδι, σάλεμα, δροσιά, φουρτούνα, ἀραξοβόλι;
Τοὺς φλοίσβους δὲν τοὺς ἔχουμε, τοὺς βόγγους καὶ

[τοὺς βρόντους,
καὶ σὰν τοὺς πολυόμματος, δὲν εἴμαστε δρακόντους;
Κι ἀκόμα σὰν τὰ σύννεφα δὲν εἴμασθ’ ἀεροπλάνα
μὲ τὸ θυμὸ τῆς ἀστραπῆς, μὲ τῆς βροχῆς τὸ μᾶνα;
Δὲν εἴμαστε σὰν τὰ ψηλὰ παλάτια, μὲ τὰ μύρια
πάντα ἀνοιχτὰ σὲ μάκρητα καὶ τόπους παραθύρια;
Βοήθεια ἐμεῖς δὲν εἴμαστε γιὰ νὰ τὸ κατεβάσεις
τ’ ἄλλο, τὸ μέγα τῆς ζωῆς βιβλίο, τ’ ὀλόγυρά σου;
Τάχα κ’ ἐμεῖς δὲν εἴμαστε σὰν τὰ στοιχεῖα τῆς
[πλάσης,

σὰν τὶς νεράιδες τῆς στεριάς, τοῦ πέλαγου, τοῦ δάσου;
Τοῦ κόσμου ἐμεῖς δὲ φέρουμε τὶς δέσποινες Ἰδέες
πίσω ἀπ’ τὰ μύρια ἀλλάσματα πάντα Ἰδέες, πάντα
[νέες;

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Ἡ Ρίτσα, ἂν καὶ δὲν πολυαγαπάει τὰ γλυκά,
ἔφαγε πολλὰ τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιάς.
Τῆς εἶχαν ἐπιτρέψει νὰ μείνει ἀγρυπνῇ ὡς τὴν ὥρα
πού ὁ ἐξαντλημένος ἀπὸ τὸ βάρος τῶν 365 ἡμε-
ρῶν τοῦ παλιῦ χρόνου θὰ παραχωροῦσε τὴ θέση
τοῦ στοῦ νέου.

Καρτερώντας νὰ ῥθει ἡ στιγμή πού ὁ ξύλινος
κοῦκος τοῦ ρολογιοῦ θὰ ῥγαινε στοῦ μπαλκονάκι
του νὰ λαλήσει δώδεκα φορές, ἔπαιζε μὲ τὴ μεγα-
λύτερη ἀδελφούλα τῆς, τὴ Μαρία, ἔβαζε δίσκους
στοῦ γραμμῶφονο, χόρευε μὲ τὴν ἀφταστὴν χάρι
τῆς, ἔλεγε τὰ κάλαντα, καὶ κάθε τόσο ἔχαφε ἓναν
κουραμπιέ, μιὰ δίπλα, ἓνα μελομακάρονο...

Κόντευε μιὰ ἡ ὥρα ὅταν τὴν πῆρε ὁ ὕπνος.
Σὲ λίγο γλίστρησαν ἀπὸ τὴν καμινάδα τρεῖς στρα-
βοκάνηδες καλικάντζαροι μὲ λιγνὰ κορμιά, μεγάλα
κεφάλια καὶ μάτια μικρὰ ἀλλὰ φωτερὰ σὰν πυγο-
λαμπίδες. Πλησίασαν ἀλαφροπατώντας στοῦ κρε-
βατάκι τῆς, κι ὅταν ἐκείνη ἀνοίξε τὰ μάτια τῆς
εἶπαν μὲ μιὰ φωνὴ τ’ ὄνομά τῆς. Πετάχτηκε ἀπά-
νω κατατρομαγμένη στ’ ἀντίκρουσμά τους καὶ πῆγε
νὰ βάλει τὶς φωνές, ὅταν στοῦ λιγοστοῦ γαλάζιο
φῶς τοῦ μικροῦ ἡλεκτρικοῦ καντηλιοῦ, πού πάντα
τ’ ἀφηνε ἀναμμένο τὴ νύχτα, τῆς φάνηκε πὼς εἶδε
μιὰ γυνώριμη μορφή. Αὐτὸς ὁ καλικάντζαρος ἦταν
δλότελα διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους δύο. Δὲν
εἶχε τὸ ἐλεεινὸ ὕφος τους, πού μαρτυροῦσε πονη-
ριά, πλεονεξία καὶ κακία. Ἐνα ἀγαθὸ χαμόγελο
φώτιζε τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ χέρια του δὲν
ἄγγιζαν τίποτα, ὅπως ἔκαναν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ κρα-
τοῦσαν ἓνα κουτί μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ σῶμα του.

Αὐτοὶ οἱ κακοὶ καλικάντζαροι, ἀφοῦ πρῶτα
πῆραν ἀπὸ τὸ κομοδίνο καὶ τὸ τραπέζι τὰ παιχνί-
δια τῆς καὶ τὰ ρίξανε στὰ σακκιά τους, σήκωσαν
καὶ τὸ καλὸ τῆς φόρεμα, τὴ λουστρινένια ζώνη, τὰ
καλτσάκια τῆς καὶ τὰ χῶσανε μέσα κ’ ἐκείνα. Ἐ-
πειτα σίμωσαν στὸ κρεβάτι γιὰ ν’ ἀρπάξουν τὰ
ζεστά τῆς σκεπάσματα.

Τότε ἄφησε κάτω τὸ κουτί τοῦ ὁ καλὸς καλι-
κάντζαρος καὶ τοὺς ἐμπόδισε. Ξαφνιασμένοι αὐτοὶ
ἀπὸ τὴν ἀναπάντεχη στάση του, ἀναστατωμένοι,
βάλθηκαν νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν δέσουν μὲ
τὰ σκοινίγια ζουνάρια τους, πού ἔφερναν γύρω

ὡς δέκα φορές τὴ μέση τους. Ὅσο ὅμως νὰ τὰ ξετυ-
λίσουν γκρέμισε πρῶτα τὸν ἓνα, ἔπειτα τὸν ἄλλο,
κι ἀφοῦ τοὺς ἔδεσε μὲ τὰ ἴδια τους τὰ ζουνάρια,
πῆγε κοντὰ στοῦ κατατρομαγμένο κορίτσι, πού πα-
ρακολουθοῦσε ὅσα γίνονταν μὲ κομμένη ἀνάσα.

Ἀπλώσε τὸ χέρι του, πού ἔχε ἀλλάξει ξαφνικά
κι ἀπὸ λιγνὸ, σκληρὸ κι ὀπλισμένο μὲ νύχια ἀτσά-
λένια εἶχε γίνεи παχουλὸ κι ἀπαλὸ, χάιδεψε τὰ
κατσαρά τῆς μαλλιά καὶ σκούπισε στοργικὰ μ’ ἓνα
μυρωμένο μαντήλι τὰ δακρυσμένα τῆς μάτια. Καθὼς
ἡ Ρίτσα τ’ ἀνοίξε καὶ τὸν κοίταξε, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ
πού φάνεωνε ἐκπλήξη καὶ χαρὰ.

— Χριστέ μου! Ὁ κύρ - Ἀλέξης!

Ἦτανε γιὰτὶ πρόφερε τ’ ὄνομα τοῦ Κυρίου,
ἦτανε γιὰτὶ ὁ καλὸς γείτονας πέταξε ἔξω τοὺς δύο
κακοὺς συντρόφους του κ’ ἔφυγε πίσω τους; Ποιὸς

ξέρει. Σίγουρο εἶναι πὼς χάθηκαν κ’ οἱ τρεῖς τὴν
ἴδια στιγμή, καὶ τὸ μικρὸ ὑπνοδωμάτιο βυθίστηκε
στὴν πρωτίνη τοῦ γαλήνη.

Τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ κύρ - Ἀλέξης, πού φημιζότανε
γιὰ τὴν ἀγάπη πού ἔχε στὰ παιδιά — μὰ καὶ σὲ
κάθε χριστιανὸ — καὶ πού πάσχιζε ν’ ἀνακουφίσει
τὸν πόνο, πῆγε στὸ σπῆτι νὰ πεῖ «χρόνια πολλὰ»
κρατώντας δύο κουτιά. Τὸ ἓνα, πού ἔχε μεγάλες
ζωγραφιὲς καὶ χρωματιστὰ μολύβια, τὸ ἔδωσε στὴ
Μαρία καὶ τ’ ἄλλο στὴ Ρίτσα. Αὐτὸ εἶχε μέσα δύο
ἄσχημους, κακοὺς καλικάντζαρους κ’ ἓναν ὁμορφο
καὶ καλὸ, πού τὸ πρόσωπό του ἔμοιαζε πολὺ μὲ
τὸ πρόσωπο τοῦ κύρ - Ἀλέξη!

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

ΜΕ

ΤΙΣ

ΛΕΞΕΙΣ

Πριν από λίγες μέρες θυμηθήκαμε με τα παιδιά με πόσο πάθος παίζαμε — όταν ήταν μικρότερα — μερικά παιχνίδια με τις λέξεις, παιχνίδια που μάς άκόνιζαν το μυαλό και που μάς έκαναν ευχάριστη μια μεγάλη διαδρομή μέσα στο αυτοκίνητο ή ένα βροχερό απόγευμα μέσα στο σπίτι.

Το θυμήθηκε πρώτος ο μικρός που πάντα είχε μανία να ψάχνει, να βρίσκει λέξεις και προ πάντων να νικά. Το μουτράκι του έπαιρνε ένα πονηρό ύφος γεμάτο αυτοπεποίθηση και περηφάνεια, ένα ύφος που έλεγε χωρίς λόγια: «Μή τυρρανιέστε άδικα. Έγώ θα νικήσω στο τέλος».

Ήμασταν και πάλι συγκεντρωμένοι μέσα στο αυτοκίνητο που έτρεχε με 80 χιλιόμετρα πάνω σε μια ασφαλτο που τη χρύσωνε ο μεσημεριάτικος ήλιος.

— Πέσμου, μαμά, ένα φωνήεν, είπε.
— Έ; ρώτησα, γιατί δεν κατάλαβα τί έννοουσε.
— Ωραία. Έψιλον, είπε εκείνος που νόμισε ότι το «ε;» ήταν άπάντηση στο έρωτήμά του.

Γύρισε στον άδελφό του.
— Πέσμου κι εσύ ένα σύμφωνο.
— Ρό, είπε ο Κλεάνθης.

— Πολύ καλά. Έψιλον και ρό μάς κάνουν έρ. Είσαστε να βρούμε τις λέξεις που αρχίζουν από έρ; Όποιος βρεί τις περισσότερες νικαίει.

Είπε το «νικάει» και χαμογέλασε πονηρά. Ήμουν σίγουρη ότι εκείνη κιόλας τη στιγμή είχε συγκεντρώσει στο μυαλό του καμιά σαρανταριά λέξεις.

— Τί κερδίζει ο νικητής; ρώτησε ο μπαμπάς πάντα προσγειωμένος.

— Ένα ποδήλατο, του άπάντησε λιγάκι είρωνικά ο μικρός.

— Όχι, όχι. Έναν ίπτάμενο δίσκο! συνέχισε την είρωνεία με διάκριση ο Κλεάνθης.

— Μα να μην ξέρουμε γιατί θ' αγωνιστούμε; επέμενε ο μπαμπάς, που του άρεσε τρομερά να τον πειράζει.

— Θ' αγωνιστούμε για τη νίκη! Στο έτσι. Για την τιμή των όπλων. Πάει;

— Πάει, συγκατένευσε ο πατέρας του κρατώντας με σταθερότητα το τιμόνι.

Έγώ όμως πρόσθεσα:

— Να μη πετάμε σκέτες λέξεις. Να λέμε και τους όρισμούς, για να γίνει το παιχνίδι δυσκολότερο.

— Πολύ σωστά, ξανάπε ο πατέρας μας κι άναπτυξε ταχύτητα γιατί βρέθηκε σε εύθεία. Να πώ πρώτος εγώ που είμαι και το αφεντικό;

— Ά! άντέδρασα εγώ. Στο παιχνίδι δεν υπάρχουν αφεντικά. Πες όμως πρώτος άφου είσαι ο μεγαλύτερος.

— «Έρμος».

— Τόν όρισμό, είπαμε όλοι μαζί.

— «Έρμος» είναι μια περιοχή με ξερό κλίμα, χωρίς βλάστηση, με άπόλυτη ξηρασία. Δώστε μου έναν πόντο.

— Τόν έχεις, είπε ο Παναγιώτης, που πήρε μολύβι κι άρχισε να σημειώνει.

— «Έρατώ», είπα του λόγου μου.

— Τόν όρισμό, μου φώναξαν οί άλλοι.

— «Έρατώ», μια από τις έννέα Μούσες, κόρη του Δία και της Μνημοσύνης, μούσα της έρωτικής ποίησης.

Ήταν ή σειρά του Κλεάνθη. Αύτουνού του άρεσε πάντα ή χημεία.

— Έρβιον, φώναξε. Χημικό στοιχείο με σύμβολο το ER.

— Για κάντο μας λιανά, του είπα, γιατί είμαι τελείως άσχετη.

— Ευχαρίστως, προθυμοποιήθηκε. Άνήκει στην τρίτη ομάδα του περιοδικού συστήματος — ύπομάδα λανθανιδίων, έχει άτομικό στοιχείο 68 και άτομικό βάρος 126,27. Ευχαριστήθηκε τώρα;

Είχα μείνει με το στόμα άνοιχτό. Κάθε φορά που έλεγε κάτι τέτοια αισθανόμουν άχρηστη σ' αυτόν τον κόσμο. Είλικρινά πίστευα ότι αν είχα άλλα τόσα χρόνια να ζήσω, ποτέ δεν θα μπορούσα να μάθω όρισμένα πράγματα.

— Τώρα μάλιστα, είπα. Τώρα κατάλαβα τί είναι έρβιον. Να μου τὰ λες πάντα έτσι άπλά για να τὰ καταλαβαίνω.

— Παναγιώτη, ή σειρά σου, είπε ο πατέρας του. Θα πρέπει να διαλέξεις μια λέξη από τον οικονομικό κύκλο.

— Γιατί;

— Γιατί όλοι λέμε λέξεις που μάς ενδιαφέρουν. Ή μαμά διάλεξε μια μούσα, ο Κλεάνθης βρήκε ένα χημικό στοιχείο.

— Δεν καταλαβαίνω τότε, είπε άπορημένος ο Παναγιώτης, γιατί εσύ μάς μίλησες για την έρμιο. Ούτε καμήλα είσαι, ούτε Άραβας. Έκτός κι αν έννοεις ότι είσαι «έρμος, βαρύς και μόνος», αλλά δεν πιστεύω, με τέτοια οικογένεια που έκανες. Άπό τον οικονομικό κύκλο θέλεις λοιπόν;

Σκέφτηκε λίγο:

— Άς πάρουμε τη λέξη «έργασία». Έργασία λέμε

κάθε ανθρώπινη ενέργεια που έχει σκοπό την παραγωγή αγαθών, υπηρεσιών ή πληροφοριών, που χρειάζονται στους ίδιους τους ανθρώπους. Στην ιστορία του ανθρώπου ή έργασία εμφανίζεται ως κατ' έξοχήν κοινωνική ενέργεια, που προσφέρεται δηλαδή από πολλούς ανθρώπους μαζί. Γι' αυτό πρέπει κατά κάποιο τρόπο να είναι οργανωμένη...

— Να με συμπαθάς, τον διέκοψε ο Κλεάνθης. Είπαμε να μάς δώσεις ένα όρισμό, όχι να μάς κάνεις διάλεξη.

— Λέω να δώσουμε του Παναγιή δυό πόντους, πρότεινα εγώ, ξέροντας πόσο πολύ θα κοκορευόταν. Μοῦ φαίνεται ότι έδωσε τον καλύτερο όρισμό ως τώρα. Αὐτός δεν ήταν όρισμός. Ήταν ρεσιτάλ. Τί έπιστημονική τεκμηρίωση. Τί ευφράδεια! Το άκροατήριο συμφωνεί; Να το επικυρώσουμε με άνάταση του χεριού;

Σηκώσαμε οί τρεις μας τὰ χέρια, ακόμα κι ο μπαμπάς που για ένα δευτερόλεπτο έμεινε με το ένα χέρι στο τιμόνι.

Ο κύκλος ξανάρχισε από τον μπαμπά.

— Πάλι με έρ θα βρώ λέξη;

— Ναί, μέχρι να εξαντλήσουμε όσες ξέρουμε.

— Έρπετό! φώναξε κάνοντας μιάν άπότομη κλίση με το τιμόνι.

— Σιγά, φώναξαμε. Θα χορέψουμε βάλς με το αυτοκίνητο;

— Όχι. Άλλά παραλίγο να κόψω μια σαύρα. Έξ ου και ή λέξη έρπετό.

— Ν' ακούσουμε τον όρισμό.

— Έρπετό, είπε με άμηχανία κωμική ο μπαμπάς, είναι... είναι... να βρε παιδιά, το φίδι, ο κροκόδειλος...

— Ή Ιγκουάνα, πρόσθεσε κι ο Κλεάνθης. Να με συγχωρείς, μπαμπά, αλλά αυτά είναι τὰ είδη των έρπετών. Έμεις θέλουμε τον όρισμό της λέξης.

— Ε, τί θα γίνει τώρα; Δεν βρίσκω τον όρισμό, είτε άπελπισμένος.

— Άφου δεν ξέρεις, να βγεις από τ' αυτοκίνητο. Να τιμωρηθείς, είπα.

— Δεν σάς συμφέρει. Ποιός θα σάς πάει παρακάτω;

— Είναι σπονδυλόζωα, που έχουν κοινά ανατομικά στοιχεία, αλλά μεγάλη ποικιλία στη μορφή, στις διαστάσεις και στο περιβάλλον προσαρμογής, είπε με κάποια άδιόρατη περιφρόνηση ο Παναγιώτης. Άλλα ζούν στην ξηρά, άλλα είναι υδρόβια και άλλα άμφίβια.

Ήταν να ξεραίνεσαι στα γέλια καθώς άναπνευσε βαθιά, σίγουρος πια για την τελική νίκη.

— Εμ, φυσικά, είπε σταντισμένος ο μπαμπάς, μπορούσες εσύ να μην ξέρεις από ζωολογία;

Μπροστά στον κίνδυνο να τσακωθούν, άναγκάστηκα να επέμβω άποτελεσματικά.

— Ή σειρά μου τώρα, φώναξα: «Έρμιτάζ». Το κρατικό μουσείο τέχνης, που είδα στο Λένινγκραντ. Το μεγαλύτερο μουσείο τέχνης, ιστορίας και πολιτισμού στη Σοβιετική Ένωση και ένα από τὰ σημαντικότερα του κόσμου. Έχει μέσα έργα τέχνης

άπό τη συλλογή που συγκέντρωσε ή Αικατερίνη ή Β'.

— Όταν μιλάει ή μαμά πέφτει πολύ κουλούρα, διέκοψε είρωνικά ο μπαμπάς. Για συνέχισε, παιδί μου Κλεάνθη.

— Να τὸ ρίζουμε λοιπόν στη ζωολογία, μια και δεν θέλεις κουλούρα; «Έρμινια». Θηλαστικό σαρκοφάγο, που ζει στις βόρειες περιοχές της Εὐρώπης και της Άμερικής.

— Πολύ θά ήθελα να είχα μια έρμινια για τὸ χειμώνα, είπα κοιτάζοντας λοξά τον μπαμπά μας.

Έκείνος όμως έκανε πὼς δεν άκουσε και κοίταξε ίσια μπροστά του.

— Κλεάνθη, είπε, μην βρίσκεις, παιδί μου, επικίνδυνες λέξεις. Παναγιώτη, άργῃς.

— Άκου άργῶ, θυμωσε εκείνος. Δεν άργῶ καθόλου. Περιμένω να πάρετε μιάν άπόφαση για τὸ τί θα γίνει με την έρμινια της μαμάς.

— Αναβάλλεται για ευθετότερο χρόνο, μουμούρισε μέσα άπ' τὰ δόντια του ο μπαμπάς.

— Έχει καλώς, συνέχισε χαμογελαστός ο Παναγιώτης. Αναβάλλεται, μαμά, μέχρι να πάρω τον πρώτο μου μισθό. Άς πᾶμε λοιπόν στην έπόμενη λέξη. «Έρμης». Ο Έρμης είναι πλανήτης του ήλιακού συστήματος, πρώτος κατά σειρά άποστάσεως από τον Ήλιο.

— Νά, παιδί, είπα περήφανη. Με τις λέξεις του μάς άνεβάζει στα άστρα.

— «Έρινύες», είπε ο μπαμπάς συνεχίζοντας. Θεότητες της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας, που είχαν έργο τους να τιμωρούν τὰ έγκλήματα.

— Κάτι λέξεις που πάει και βρίσκει! είπα εγώ άπορημένη.

— Για να δοῦμε τί θα βρεις εσύ, είπε ο μπαμπάς πειραγμένος.

— Μα τον Έρωτόκριτο, χρυσέ μου. Τὸν πρωταγωνιστή του γνωστού ειδυλλίου που έγραψε ο Βιτσέντζος Κορνάρος.

— Πφ! έκανε ο Κλεάνθης. Πάλι κουλούρα. Για να προσγειωθῶμε λιγάκι με τὸ «έριον», τὸ μαλλί, και την «έριουργία», τὴ βιομηχανία που έπεξεργάζεται τὸ έριον...

Έτσι συνεχίσαμε κάπου μια ὥρα. Οί λέξεις και οί όρισμοί τους έπεφταν σαν τσεκουριές, άνάμεσα σ' ένα γέλιο και ένα πείραγμα.

Θυμηθήκαμε τὸν Έρασμο και την έρασμιακή προφορά του, τὸν Έρατοσθένη, τὴν Έρατώ, τὸν Έρεμπουργκ, τὴν Έρέτρια, τὸ Έρέχθειο. Μιλήσαμε για τὰ εργαλεία, τὰ εργαστήρια, τὸς εργολάβους, τὰ έρεθίσματα, τὴν έρευνα, όλες τις λέξεις τέλος πάντων που αρχίζουν από έρ.

Ο Παναγιώτης που μετροῦσε τὸς πόντους έβγαλε, ὅπως ήταν φυσικό, τὸν έαυτό του νικητή. Έγώ όμως δεν ενδιαφερόμουν καθόλου για τὸ ποιός κέρδισε και ποιός όχι. Ήμουνά τόσο ευτυχισμένη και χαρούμενη άνάμεσά τους. Τὸς χαίρουνά τόσο πολύ έτσι που πειράζονταν μεταξύ τους. Και τελικά συλλογίστηκα πὼς ή πιό κερδισμένη ήμουνά εγώ που είχα περάσει μια ὥρα οικογενειακής ευτυχίας και χαρᾶς, κι άς μην είχα κερδίσει τὸν... Ιπτάμενο δίσκο.

Η ΑΣΧΗΜΗ ΚΟΡΗ

Μια όμορφη μάνα, φτωχή γυναίκα, εγέννησε κ' έκανε άσχημη κόρη. Άσχημότερο παιδί δέν εγεννήθηκε στον κόσμο και ή μάνα έκλαιγε από τη λύπη κ' έλεγε μέσα της:

— Σ' έμας τις φτωχές ή όμορφάδα λιγοστεύει τη φτώχεια σαν είμαστε άσχημες, είμαστε διπλά φτωχές. Τι θα γίνει το άμοιρο αυτό με τη φτώχεια και με την άσχήμια του;

Η Καλή Μοίρα την άκουσε, την έσυμπόνεσε και της έλεπε:

— Μην κλαίς ή κόρη σου δέ θα 'ναι γιά όλη της τη ζωή άσχημη: θα όμορφήνει όταν βρεθεί άνθρωπος να την αγαπήσει.

— Ψεύτικη παρηγοριά μου δίνεις, έλεπε ή μάνα. Ποιός θα βρεθεί ν' αγαπήσει ένα τέτοιο άσχημο-κόριτσο;

— Το λέω και θα γίνει, έλεπε πάλι ή Καλή Μοίρα, κ' έχάθηκε.

Η φτωχή μάνα αναδάρρησε σπούπισε τα δακρυσμένα μάτια της κι άρχισε να νανουρίζει την άσχημη κόρη:

«Κοιμήσου, κόρη μου χρυσή, τον ύπνο μὴν αφήνεις, και θα 'ρθει μέρα που και σὺ πεντάμορφη θα γίνεις.

Τέτοιο θάμα — νάνι, νάνι! — ή αγάπη θα το κάνει».

Πέρασαν χρόνια: ή κόρη μεγάλωσε. Όσο μεγάλωνε αυτή, τόσο μεγάλωνε κ' ή άσχήμια της... Την έβλεπε ή μάνα της κι όρες όρες, μ' όλα τα λόγια της Καλής Μοίρας, εραγίζονταν ή καρδιά της.

Η κόρη δέν το ήξερε πως ήταν άσχημη. Πού να το μάθει; Η μάνα της είχε σπάσει όλους τους καθέ-φτες του σπιτιού γιά να μη βλέπει την όψη της και φαρμακώνεται. Ούτε την άφηνε να πάει στο ποτάμι, γιά να μη σκύψει και καθρεφτιστεί στο νερό.

Τό σπίτι τους ήταν σ' έρημον τόπο: δέν είχε γειτονιά, δέν είχε κακόγλωσσα στόματα να διαλαούν την άσχήμια της. Όμως αν δέν ήταν όμορφη, ήταν τόσο καλή...

Ένα πρωί εκεί που τάζε μονάχη τις όρνιθες και τα περιστέρια της, βλέπει πέρ' από το δρόμο έναν διαβάτη. Ο διαβάτης αυτός ήταν ένα παλικάρι καλοντυμένο κι ώραίο, μα μ' όλη του τη νότια και τη λεβεντιά κρατούσε στο χέρι ένα ραβδί και πήγαινε άργά και δειλιασμένα σαν να ήταν κανένας γέροντας ή κανένας μεθυσμένος. Η κόρη παραξενεύτηκε. Στάθηκε και τον κοίταξε. Κ' εκείνος τραβούσε ίσια έμπρός το δρόμο του με τα μάτια ορθάνοιχτα, άσάλευτα, στυλωμένα.

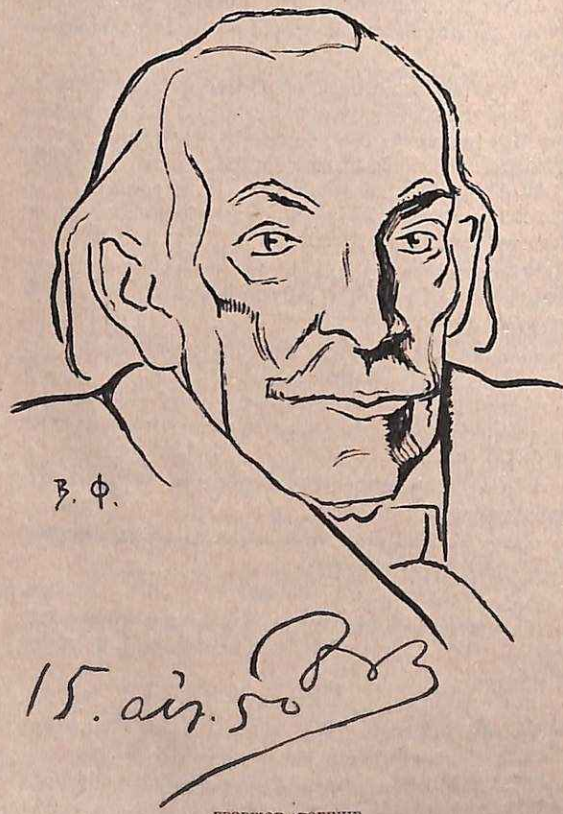
— Όρα καλή, διαβάτη! έλεπε.

Εκείνος ξαφνιάστηκε από τη φωνή και γύρισε με μιās το κεφάλι, μα κάποιου λιθάρι βρέθηκε έμπρός στα πόδια του κ' έσκόνταφε κ' έπεσε. Η καλή κόρη έτρεξε κατατρομαγμένη κοντά του και το σιτάρι χύθηκε από την ποδιά της. Τον έπιασε από το χέρι να τον άνασηκάσει, κι όταν αντίκρουσε τέν όψη του άνα-τρίχιασε: Τό δύστυχο το παλικάρι ήταν τυφλό!

— Ποιός εισ' εσύ που έχεις τόσο έλαφρό το χέρι; ρώτησε ο τυφλός.

— Είμαι μιὰ κόρη φτωχή που σε είδε και σε συμπόνεσε. Γιατί γυρίζεις μόνος, αφού δέν έχεις φώς να βλέπεις;

— Γιατί γυρίζω μόνος; αποκοίθηκε εκείνος, κι άναστένανε: μήπως έχω κανένα στον κόσμο; Η μάνα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Σχέδιο Β. ΦΑΛΗΡΕΑ, 'Ακαδημαϊκός

μου πέθανε, ο πατέρας μου πέθανε... Και τα σβησμένα μάτια του γέμισαν από δάκρυα.

Η καρδιά της καλής κόρης ραγίστηκε από τα λόγια αυτά.

— Δέν έχεις ούτε αδελφή;

— Ούτε αδελφή.

— Θέλεις να γίνω αδελφή σου εγώ; έλεπε εκείνη χωρίς να συλλογιστεί καλά καλά τί έλεπε. Θέλεις εγώ να έχω μάτια γιά σένα, εγώ να σε κρατώ από το χέρι όταν περπατάς, εγώ να σε φροντίζω σε καθετί που δέν μπορείς να κάνεις χωρίς φώς εσύ;

— Ο Θεός να σε πληρώσει γιά την τόση σου καλοσύνη, κόρη μου. Όχι, δέ θέλω τόσα από σένα: δέν τ' αξίζω τόσα, ένας δυστυχισμένος τυφλός εγώ. Μόνο δός μου τώρα το χέρι σου και πήγαινε με πέρα εκεί στην άκρη του δρόμου, όπου θα ιδείς την άχυροκαλύβα μου.

Η κόρη έκανε κατά το θέλημά του και τον πήγε στην άχυροκαλύβα του.

Όταν γύρισε το βράδυ ή μάνα της, δέν της μα-

τύρησε τίποτα γιά τον τυφλό: φοβήθηκε μήπως τη μαλώσει.

Τό άλλο πρωί, άμα έφυγε ή μάνα της και πήγε στη χώρα να ξενοδουλέψει, έτάισε γρήγορα γρήγορα τις όρνιθες και τα περιστέρια της και κίνησε να πάει στην άχυροκαλύβα του τυφλού. Τον αντίκρουσε στο δρόμο που έρχότανε κ' εκείνος να την βρεί. Η όψη του αναγάλιασε άμα την ένωσε κοντά του. Ακούμπησε άπάνω της το χέρι κ' έπερπάτησαν έτσι ώρα πολλή στον άνθισμένο κάμπο. Όταν έβράδιασε, πήγε τον τυφλό στην άχυροκαλύβα του κ' έγύρισε στο σπίτι της. Ηρθε ή μάνα της από τη χώρα, και δέν της εφανέρωσε τίποτα γιά να μὴν τη μαλώσει. Έρωθε πως δέν έκανε τίποτα κακό, μα πάλι έδεί-λιαζε να το πει.

Και κάθε μέρα το ίδιο: ή κόρη δέ μπορούσε να κάνει χωρίς τον τυφλό κι ο τυφλός δέ μπορούσε να κάνει χωρίς την κόρη. Η αγάπη άρχισε να γεννιέται και να μεγαλώνει μέσα τους. Ο τυφλός δέ μπορούσε να ιδεί την άσχήμια της κόρης: με τα μάτια της ψυχής έβλεπε μόνο την καλοσύνη της, κ' ή καλοσύνη της αυτή ήμέρα με την ήμέρα επλήθαινε, μεγάλωνε την αγάπη του. Έ, και αν έπαιοναν το φώς τους γιά μιὰ στιγμή τα μάτια του και να την αντίκρουζε!...

Η κόρη πάλι είχε βρεί κάποιον που να 'χει ανάγκη από την καλοσύνη της, μόνο, δυστυχισμένο, και τον έσυμπόνεσε και τον αγάπησε. Κρίμα που ήταν τυφλός! Αχ, ως μπορούσε από τα δυό μάτια της να του δώσει το ένα, με τί χαρά θα τό 'κανε. Κρίμα που ήταν τυφλός! Όλο αυτό είχε στο νοῦ της και την τυραννούσε. Και ή μητέρα της που την έβλεπε έτσι πάντα λυπημένη, θαρρούσε πως είχε καταλάβει, είχε μάθει την άσχήμια της κ' έθλιβότανε γι' αυτό...

Μιά νύχτα ή μάνα, κουρασμένη από τη δουλειά, βαρυνόμενη κ' ή κόρη ξαγρυπνούσε. Ο λογισμός της ήταν πάλι στον τυφλό κ' έκλαιγε στο προσκέφαλό της. Αξαφνα ανοίγει ή γωνιά του σπιτιού και βγαίνει ή Καλή Μοίρα. Η κόρη τρώμαξε άμα την είδε κ' έκανε να φωνάξει, μ' αυτή της εσφάλισε το στόμα με το χέρι και της έλεπε σιγά σιγά:

— Μονάχα εσύ θα μπορούσεις να δώσεις το φώς στον τυφλό... Πήγαινε άμα σβήσουν τ' άστρα και πριν έβγει ο ήλιος την αγγή κάτω στον τριανταφυλλένιο κάμπο και σύναξε από τα τριαντάφυλλα τη δροσιά της νύχτας στην παλάμη σου. Άμα βρέξει τα μάτια του ο τυφλός με τη δροσιά αυτή θα ξαναβεί το φώς του.

Έλεπε αυτά ή Καλή Μοίρα και χάθηκε.

Πεταχτή, χαρούμενη ή κόρη ξεκίνησε την αγγή-αγγή και πήγε στον τριανταφυλλένιο κάμπο. Μάζεψε δση δροσιά χωρούσαν οι δυό παλάμες της και την έφερε στον τυφλό. Έβρεξε τα σβηστά μάτια του και του χάρισε το φώς. Κ' εκείνος, τυφλωμένος ακόμη από το σκοτάδι μ' από το φώς γεμάτος αγάπη κ' ευτυχία, πήρε κ' έσφιξε στην αγκαλιά του την καλή Κόρη.

Τό βράδυ γύρισε ή μάνα της από τη χώρα. Άμα αντίκρουσε την κόρη κόπηκε ή φωνή της. Της Καλής Μοίρας τα λόγια είχαν αληθύνει: ή κόρη της ή άσχημη είχε γίνει ή όμορφότερη κόρη του κόσμου! Τα μαλλιά της έπεφταν στους ώμους της σαν άναλωμένο χρυσάφι, ή όψη της ήταν όλόδροση και ροδοκόκκινη, τα χείλη χωρισμένα με γλυκό χαμόγελο, τα μάτια

Ο θρησκευτικός λυρισμός

«Και έβαπτίζοντο εν τῷ Ἰορδάνῃ»

«Η έρημος αγαλλιάσθω του Ἰορδάνη και ανθήτω ως κρίνον, βοῶντος γάρ ηκούσθη φωνή: ετοιμάστε την ὁδόν» και εκρούσθη του κόσμου ή θύρα, «ο έρχόμενος» σαν φθάνει.

«Στά ρεῖθρα τὰ Ἰορδάνια» ἀπ' τὸν Ἰωάννη «ὁ γῆν κρεμάσας ὕδασιν» ἐλουσθή, τοῦ κάκον ἀπ' τὸν Προφήτη ἀφ' οὗ ἀντεκρούσθη, «ἔδωκε καθάρισον εἰς ἡμᾶς νὰ ράνη».

«Φωνὴν νεφέλαις δίδουν και θανμάζουν» Αὐτὸν ποὺ «περιβάλλεται τὸ ράμα» τοῦ ποταμοῦ, και σταματάει τὸ κλάμα

ἀνθρώπων, τὸ «σωτήριο» καθὼς στάζουν βάπτισμα ποὺ «δωρεῖται», και δοξάζουν Πατέρα, Υἱὸν και Πνεῦμα, Τριάδος θαῦμα.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

της μεγάλα και φωτερὰ, και τὸ κορμί της, ψηλὸ και λιγνὸ, λιγοῦσε περιήφανα σαν τὸ κυπαρίσσι. Τί ἄλλο παρὰ ή αγάπη θὰ είχε κάνει τὸ θάμ' αὐτό; Μὰ πὼς, πὼς; Πρὶν πάρε ἀνασασμό, πρὶν ἔρθε στὰ σγκαλιὰ της και ρωτήσῃ, ή κόρη χύθηκε με φιλιὰ στὴν ἀγκαλιά της και της τὰ φανέρωσε ἀπὸ τὴν ἀρχή ὅλα, κλαίγοντας μαζί και γελώντας ἀπὸ τὴ χαρὰ της.

— Καλά, κόρη μου, έλεπε ή μάνα συλλογισμένη, μὰ ξέρεις ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποὺ σ' ἀγαπᾷ;

— Και τί με μέλει τάχα; Δέ φτάνει ποὺ μ' ἀγαπᾷ;

Τὴν ἴδια ὥρα τὰ πέταλα ἐνὸς ἀλόγου ἀκούστηκαν ἔξω στὸ δρόμο. Τὸ ἄλογο στάθηκε κι ὁ καβαλάρης πέζεψε και χτύπησε τὴν πόρτα.

— Ανοίξε, καλότυχῃ μάνα της ὁμορφῆς και της καλῆς της Κόρης.

Η μάνα ἀνοίξε και μπήκε μέσα ἐνας πανώριος χρυσοντυμένος λεβέντης: πήρε, φίλησε τὸ χέρι της και της έλεπε:

— Θέλεις νὰ κάνεις γιὸ σου τὸ βασιλόπουλο; Εγὼ εἰμ' ὁ τυφλὸς ποὺ εἶδε τὸ φῶς τὸν ἀπ' τὴν ἀγάπῃ κι ἀπ' τὴν καλοσύνη της κόρης σου. Μιὰ κακὴ μάγισσα με εἶχε τυφλώσει και με εἶχε διωγμένο ἀπὸ τὸ βασίλειό μου, μιὰ καλὴ μάγισσα μοῦ δίνει τώρα και τὸ φῶς και τὸ βασίλειό μου πίσω...

Τὸ βασιλόπουλο παντρεύτηκε τὴν ὁμορφῇ και καλῇ Κόρη. Η μάνα της δέ θέλησε νὰ πάει στὸ παλάτι μαζί τους: ἔμεινε στὸ μοναχικὸ σπιτάκι της, εὐτυχισμένη γιά τὴν εὐτυχία της κόρης της. Κάθε πρωὶ ή κόρη ἐπὶ γαίῃ στὴ μάνα της, πάντα ὁμορφῇ και πάντα καλῇ...

(Απόσπασμα)

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΑΦΝΙΟΥ

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Είναι σε πολλούς γνωστό πώς οι βυζαντινοί αυτοκράτορες όταν ήθελαν να προστατέψουν πολεμικά ή ν' αναζωογονήσουν πνευματικά τις άκριτικές περιοχές της αυτοκρατορίας έχτιζαν μεγάλα καστρομοναστήρια. Έτσι τα θρησκευτικά αυτά ιδρύματα, όπως ή σιναϊτική μονή της Αγίας Αικατερίνης, τ' άθωνικά μοναστήρια, ο Θεολόγος της Πάτμου κ.ά. εξελίσσονταν σε άμυντικά και πολιτιστικά κέντρα. Μιά απ' αυτές τις άκροπόλεις της βυζαντινής ευσέβειας ήταν το καστρομοναστήρι του Δαφνίου.

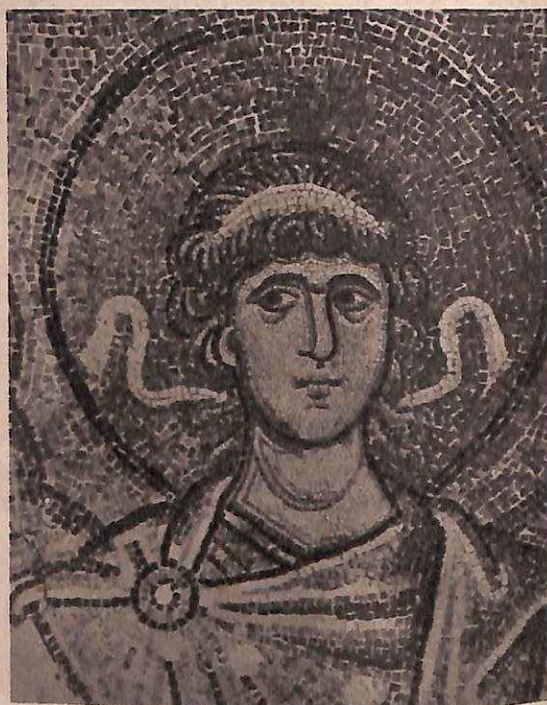
Κτίριο καμπύλαιο του 11ου μ.Χ. αιώνα, λιθοπερίκτιστο και μαρμαροπελεκητό άριστούργημα της βυζαντινής ναοδομίας, βρίσκεται 10 χιλιόμετρα έξω από το «λοστεφές άστου των Άθηνών».

ΙΣΤΟΡΙΑ

Για την όνομασία της μονής (Δάφνειον, Δαφνίον, Δαφνί, Δαφνί) υπάρχουν πολλές άλληλοσυγκρουόμε-

μες έρμηνείες, μ' επικρατέστερη αυτή που δέχεται ότι τ' όνομα προέρχεται από παρακείμενο της μονής ειδωλολατρικό ναό του Άπόλλωνα Δαφναίου ή Δαφνηφόρου. Άλλη πάλι παράδοση θέλει τ' όνομα Δαφνί να προέρχεται από μια βασίλισσα Δάφνη που ναυάγησε στη θάλασσα του σημερινού Σκαραμαγκά, μπροστά απ' τη μονή κ' έσώθη, μ' έφτά βυτία χρυσάφι που τ' αφιέρωσε στην Παναγιά για ν' ανεγερθεί προς τιμή της τρανό μοναστήρι.

Όπως και αν έχει το γεγονός, τουτό είναι ιστορικά βέβαιο κ' εξακριβωμένο: Η μονή άρχισε να κτίζεται στα χρόνια του Ίουστινιανού (527 - 565) για ν' αποτελέσει ένα όρμητήριο της Ίουστινιάνειας πολιτιστικής επαναστάσεως. Η πρώτη όμως ναοδομία κατεστράφη την 7η εκατονταετηρίδα, κι άφου για

τρεις αιώνες ή μονή παρέμεινε έρημωμένη, άνεστηλάθη από τη δυναστεία των Κομνηνών. Αύτά μās πληροφορεί το συναξάρι του Όσίου Μελετίου, που άσκήτεψε σ' αυτά τα μέρη το 12ο αιώνα.

Στά 1207 ή μονή πάρθηκε από τους Φράγκους κ' έπεσε στα χέρια των Κιστερσιανών ρωμαιοκαθολικών μοναχών, που εξώσανε τους ορθόδοξους από τη μονή τους. Στην περίοδο της Φραγκοκρατίας τα κτίρια του Δαφνίου χρησιμοποιήθηκαν σαν τόπος θρησκευτικής περισυλλογής και ο περίβολός τους σαν νεκροταφείο των Φράγκων δούκων της Άθήνας. Η

μεγάλη κτηματική περιουσία της Μονής έσυλήθη από τους Φράγκους ήγεμόνες κι άργότερα προσαρτήθηκε από το δούκα Όθωνα Ντελαρός στην καθολική μονή Μπελλεβώ της Βουργουνδίας. Ό Ροζέ Μιλλέ στο γαλλόφωνο έργο του «Τό μοναστήρι του Δαφνίου» (Παρίσι 1899) άναφέρει όνομαστικά τους κατακτητές λατίνους ήγουμένους της μονής, που κάτω απ' αυτούς οι έλληνες ορθόδοξοι κληρικοί και λαϊκοί υπέφεραν τὰ πάνδεινα. Για την ιστορία άναφέρουμε τὰ όνόματά τους: Στέφανος (1237), Ίωάννης (1250), Ν. (άγνωστο δλόκληρο τ' όνομά του) (1263), Ίωάννης (1271), Πέτρος (1283), Ίάκωβος (1308), Ίωάννης ντε Φοντρεμάν (14ος αιών), Πέτρος Στροσμπέρς (1412).

Κατά μια είρωνεία της τύχης την μονή άπελευθέρωσε από τὰ χέρια των φανατισμένων και συμπεροντολόγων σταυροφόρων Φράγκων κατακτητών ο Μωάμεθ Β' ο κατακτητής, ο όποιος τρία χρόνια μετά την άλωση της Πόλης έγινε κύριος της Άθήνας και των γύρω τόπων. Η πρώτη δουλειά των μωαμεθανών μόλις πάτησαν το πόδι τους στην Άττική ήταν νά διώξουν τους Φράγκους και νά ξαναδώσουν το μοναστήρι στους ορθόδοξους για νά λατρεύουν τον Άλλάχ. Χαραγμένες χρονολογίες των έτών 1532 και 1548, που βρίσκονται στη νότια και άνατολική πλευρά του καθολικού της μονής, μαρτυρούν για τὰ άνακαινιστικά έργα που έγιναν στα κτίρια με την άδεια των όθωμανικών άρχών, που προστάτευαν το μοναστήρι γιατί το είχαν άνακηρύξει τόπο και δικής τους θρησκευτικής λατρείας, όπως συνέβη με το όρος Σινά.

Στην επανάσταση του 1821 ή μονή πολιορκήθηκε από άντεπαναστάτες Τούρκους κ' έκυριεύτηκε ύστερα από προδοσία που έκανε ένας άμναλος μοναχός για νά εκδικηθεί τόν άυστηρό ήγούμενό του. Αύτός υπέδειξε το ύπόγειο τούνελ με το όποιο επικοινωνούσε ή μονή με τόν έξω κόσμο. Μετά την κατάληψη των κτιρίων από τους Τούρκους μερικοί φανατικοί απ' αυτούς, που δέν ήθελαν νά βλέπουν τοιχογραφίες γιατί ή θρησκεία τους τις άπαγόρευε σαν είδωλα, έβαλαν φωτιά μέσα στην ψηφιδωτόλιστη έκκλησιά για νά λειώσουν το χρυσάφι των εικόνων και νά το οικειοποιηθούν. Κατά την πυρκαγιά αύτή προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές στα ψηφιδωτά άριστουργήματα. Την πιό μεγάλη όμως καταστροφή την προκάλεσαν οι ντόπιοι της περιοχής μετά την άπελευθέρωση του 1821, όποτε ή μονή έρημώθηκε και ή περίλαμπρη έκκλησιά της έγινε σταύλος των γύρω βοσκών, που εκεί μέσα φύλαγαν το σανό των ζώων τους, κοιμόντουσαν κι άναβαν φωτιές τις νύκτες του χειμώνα για νά ζεσταθούν. Ύστερα ή μονή έγινε στρατώνας και άργότερα φρενοκομείο, για νά έπαληθεύσει άλλη μια φορά το λεγόμενο ότι ή φθορά που έμεις οι νεοέλληνες προκαλέσαμε στα μνημεία του πολιτισμού μας είτε από άγνοια, είτε από άδιαφορία, ξεπερνά κι αύτή την μελετημένη καταστροφική μανία των Τούρκων. Τέλος στις άρχές του αιώνα μας ή μονή άναστηλώθηκε κτιριακά, αλλά όχι και πνευματικά, γιατί ένώ άνακηρύχθηκε έθνικό μνημείο, δέν άποδόθηκε ποτέ στην κοινή λατρεία των πιστών. Ό ζωντανός τόπος της ορθόδοξης λατρείας μεταμορφώθηκε σε ψυχρό μουσείο, που για νά μπεις χρειάζεται νά κόψεις εισιτήριο!

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΒΙΩΣΗ

Είδαμε πόσο μεγάλοι είναι οι κίνδυνοι που άπειλούν τὰ πουλιά από τὰ έργα του ανθρώπου και τις μεταβολές που προκαλεί ο ίδιος στο περιβάλλον. Πουλώνες και ηλεκτροφόρα σύρματα, φάροι, ρύπανση της θάλασσας, άποξήρανση βάλτων και λιμνών, καταστροφή δασών, έντατική καλλιέργεια, έντομοκτόνα και ζιζανιοκτόνα, όλα αυτά μαζί συντελούν ώστε ο φτερωτός κόσμος νά άπειλείται με εξαφάνιση. Και όλοι

Ένας από τους συνηθισμένους κινδύνους. Μια δεκτογαλιά τρώγει τοές νεοσσούς ενός άετομάχου.

προέρχονται άποκλειστικά από τόν άνθρωπο, πολλές φορές βέβαια χωρίς νά το θέλει ή γιατί δέν μπορεί νά κάμει αλλιώς.

Και μέσα στη φύση όμως οι κίνδυνοι που άπειλούν τὰ πουλιά είναι πάρα πολλοί, καθώς άγωνίζονται για νά ζήσουν. Πείνα, άρπακτικά πουλιά και ζώα, κακοκαιρίες και άσθένειες τὰ άπειλούν διαρκώς. Οι κίνδυνοι αυτοί άλλωστε άποτελούν και την αίτία, για την όποία από τοές τεράστιους άριθμούς των πουλιών που γεννιούνται κάθε χρόνο ένας πολύ μικρός άριθμός κατορθώνει νά επιζήσει.

Για νά μās δείξουν πόσο μεγάλος είναι ο άριθμός των πουλιών που χάνονται κάθε χρόνο από τις φυσικές αυτές αίτίες, οι ειδικοί μās φέρνουν διάφορα παραδείγματα. Ό αλιγάτος, π.χ., ή γνωστή μας παπαδίτσα ή καλογριά όπως τόν λέει ο λαός εξ αίτίας της

μαύρης σκούφιας που έχει στο κεφάλι του, γεννά συνήθως 8-12 αυγά. Από ένα ζευγάρι αϊγιθάλων, αν όλοι οι απόγονοι των επιζούσαν, μετά δυό χρόνια θα μπορούσε να έχει δημιουργηθεί ένας πληθυσμός από 120 εκατομμύρια αϊγιθάλους. Από τους αϊγιθάλους που γεννιούνται κάθε χρόνο 75 τοίς εκατό χάνονται πριν να έρθει ο χειμώνας. Άλλοι πέφτουν θύματα των άρπακτικών ζώων και πουλιών, άλλοι πεθαίνουν από πείνα ή αρρώστιες, άλλοι δηλητηριάζονται. Έτσι από το φανταστικό αριθμό των 120 εκατομμυρίων, είναι ζήτημα αν κατορθώνουν να επιζήσουν μερικές χιλιάδες και αυτές, όταν η τροφή που υπάρχει είναι άρκετή και το περιβάλλον δεν μεταβάλλεται. Ανάλογα περίπου συμβαίνουν και με τα άλλα πουλιά.

Βέβαια η φύση έχει φροντίσει για τα πλάσματα της και τα έχει προικίσει με ένστικτα και ικανότητες, που να μπορούν να αντιμετωπίζουν όλες αυτές τις δυσκολίες. Ένας από τους τρόπους αυτούς, π.χ. είναι ότι όλα τα πουλιά γεννούν πολλά αυγά. Σκεφθείτε ένα ζευγάρι παπαδίτσες, να έχουν να θρέψουν με μιάς 12 παιδιά. Από τα πολλά, όσα και να χαθούν, κάποια θα επιζήσουν.

Άλλα πουλιά γεννούν την εποχή, που η τροφή είναι άφθονη. Τα ψαρόνια, π.χ., που τρέφονται με σκουλήκια και κάμπιες, φωλιάζουν από το Μάρτη μέχρι το Μάη, που η γη είναι ακόμα υγρή και τα σκουλήκια και οι κάμπιες βρίσκονται κοντά στην επιφάνεια της γης. Αντίθετα οι μυγοχάφτες ή τα χελιδόνια, που τρέφονται με έντομα, γεννούν λίγο αργότερα όταν τα έντομα άφθονούν. Εκείνα πάλι που τρέφονται με σπόρους γεννούν ακόμη και πιο αργά ή κάνουν δεύτερη φωλιά.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του σταυρομύτη, του λοξία του σταυροραμφούς όπως είναι το επιστημονικό του όνομα. Το πουλί αυτό τρέφεται κυρίως με σπόρους των πεύκων. Η τροφή αυτή είναι άφθονη το χειμώνα, που ώριμάζουν τα κουκουάρια, μέχρι τον Απρίλη, που πέφτουν πια από τα πεύκα στη γη. Ο λοξίας λοιπόν κάνει φωλιά το χειμώνα, γιατί είναι άφθονη η τροφή και μπορεί εύκολα να θρέψει τα μικρά του.

Υπάρχουν χρονιές, που εύδοκμοούν όλες οι καλλιέργειες και η παραγωγή γης και δέντρων είναι άφθονη. Και χρονιές που η παραγωγή είναι περιορισμένη, γιατί οι βροχές δεν ήταν άρκετές, οι παγετοί έβλαψαν τα δέντρα κ.ά. Η καλή ή κακή παραγωγή έχει τον αντίκτυπό της και στα πουλιά και τα άλλα ζώα. Αν η τροφή είναι άφθονη, ή επιβίωση είναι εύκολη. Αν η τροφή είναι λιγοστή, οι θάνατοι από πείνα είναι πολυάριθμοι. Στις περιπτώσεις αυτές πολλά πουλιά μεταναστεύουν σε άλλους τόπους, όπου υπάρχει τροφή, όπως γίνεται με τα αποδημητικά πουλιά της πατρίδας μας. Έδώ όμως η έλλειψη τροφής παρατηρείται σε όριμένη εποχή (το χειμώνα) και η αποδημία αποτελεί μια λύση στο πρόβλημα της έλλειψης τροφής. Τα πράγματα γίνονται πολύ πιο δύσκολα για τα ενδημικά πουλιά, εκείνα που μένουν διαρκώς στον ίδιο τόπο. Τα περισσότερα χάνονται.

Οι φυσιολογικές έχουν παρατηρήσει και κάτι άλλο. Ότι όταν η χρονιά δεν είναι καλή, τα πουλιά γεννούν λιγότερα αυγά. Είναι ευκολότερο να διατραφούν λίγοι

νεοσσοί. Όχι βέβαια ότι τα πουλιά το κάνουν αυτό με επίγνωση. Απλούστατα είναι μια ικανότητα του ένστικτου, με την οποία τα έχει προικίσει η φύση. Δεν είναι όμως μονάχα οι κίνδυνοι από τα διάφορα άρπακτικά ή η έλλειψη τροφής που έχουν να αντιμετωπίσουν τα πουλιά για να μπορέσουν να επιζήσουν. Πολλές φορές τα αποδεκατίζουν και διάφορες επιδημικές αρρώστιες. Βέβαια τέτοιες επιδημίες δεν είναι συχνές, αν και τα πουλιά έχουν άπάνω τους πολλά παράσιτα. Όταν όμως ξεσπάσουν προκαλούν κι αυτές μεγάλη ελάττωση του αριθμού των φτερωτών φίλων μας.

Πολλοί είναι οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν τα πουλιά και πολύ σκληρός ο αγώνας τους για επιβίωση. Αν τώρα σ' αυτούς προσθέσουμε και τους κινδύνους που δημιουργεί γι' αυτά ο άνθρωπος με τα έργα του, με τις βαθείες αλλαγές που προκαλεί στο περιβάλλον ή ακόμα και μόνο για να ικανοποιήσει προσωπικές του επιθυμίες, τότε θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι ο κίνδυνος να εξαφανισθούν τα πουλιά από το πρόσωπο της γης είναι πολύ μεγάλος, αν δεν εφαρμοσθούν τα κατάλληλα μέτρα πριν να είναι πολύ αργά.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΖΩΗΣ

Το αίμα δεν παρασκευάζεται με καμιά μέθοδο, ούτε πωλείται σε κανένα φαρμακείο, ούτε αντικαθίσταται με άλλες ουσίες.

Προσφέρεται μόνον ως αίμα από άνθρωπο σε άλλον άνθρωπο.

Το αίμα έχει πολύ μεγάλη θεραπευτική αξία και τίποτε δεν μπορεί να το αντικαταστήσει.

Γινείτε έθελοντές αιμοδότες, έστω για μια μόνο φορά.

Δώστε λίγο αίμα. Σώζετε μια ζωή!...

ΥΠΟΜΝΗΣΗ

Πολλά είναι τα θύματα, κυρίως μεταξύ των παιδιών, τα οποία από άγνοια του σοβαρότατου κινδύνου περιεργάζονται έγκαταλειμμένα πολεμοφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κ.λ.π.). Γι' αυτό τονίζουμε και πάλι ότι δεν πρέπει να περιεργάζονται τέτοια αντικείμενα, ούτε ν' αφηθούν άλλοι να τα πλησιάζουν, αλλά μόλις τ' αντιρρύνουν να ειδοποιούν άμέσως την πλησιέστερη αστυνομική ή στρατιωτική Αρχή.

ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ
Έκπαιδευτικού

ΔΩΡΑ - ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Τα Χριστούγεννα και το Νέον έτος είναι κυρίως γιορτές αγάπης και χαράς, πανηγύρεις ψυχικής αγκαλιάσεως και πνευματικής ευφροσύνης. Οι άνθρωποι συμμετέχουν σ' αυτές με όλη τους την ψυχή, περισσότερο όμως τα παιδιά. Τα Χριστούγεννα είναι δική τους γιορτή. Ο Θεός έγινε Βρέφος, Παιδί σαν κι αυτά, «Παιδίον εγεννήθη ημίν». Και κατά την ανατολή του Νέου έτους πάλι ο «Αι - Βασίλης από την Καισάρεια έρχεται κατάφορτος με δώρα και παιχνίδια. Αλήθεια, πόσα όνειρα δεν πλάθουν τα παιδιά για το δώρο που πρόκειται να τους χαρίσει ο «Άγιος. Πόσες κρυφές ελπίδες δεν τρέφουν για τους μπουναμάδες του! Άλλά και πόσα δε λέγει αυτή ακριβώς η προσμονή που μένει κατόπι σαν μια από τις φωτεινότερες παιδικές μας αναμνήσεις!

Πραγματικά, η προσφορά δώρων σε συγγενείς ή φίλους, ιδιαίτερα όμως στα παιδιά, αποτελεί, μια απ' τις ωραιότερες συνήθειες των Αγίων Ημερών. Το πατροπαράδοτο αυτό έθιμο, που έλκει την καταγωγή απ' τα Ρωμαϊκά Σατουρνάλια, κατηγορήθηκε σφοδρότατα από την Έκκλησία σαν «σατανική σπατάλη» — κατά τον Ιερό Χρυσόστομο —, για να συσχετιστεί αργότερα εύστοχα με τα δώρα των τριών Μάγων στο Νεογέννητο Χριστό και τον Μέγα Βασίλειο. Έτσι κατά την περίοδο αυτή των μεγάλων εορτών της Χριστιανοσύνης τα παιδιά με λαχτάρα περιμένουν τα δώρα της αγάπης των γονιών και των άλλων οικείων τους. Αδημονούν για τα νέα παιχνίδια που θα τους πλημμυρίσουν την ψυχή από ευτυχία και ανεκλάλητη χαρά.

Έκφραση αγάπης και χαράς είναι τα δώρα. Δεν εξετάζεται εδώ η περίπτωση της ένοπείδιστης δωροδοκίας. Τότε είναι «κακόδωρα, όλεθρια δώρα», κατά το Σοφοκλή, που απεργάζονται την καταστροφή. «Άλλ' ούαι οι δικαιούντες τον άσεβη ένεκεν δώρων — λέγει η Αγία Γραφή — και τα δίκαιον του δικαίου αίροντες». Όταν όμως τα δώρα προσφέρονται χωρίς ύστερο-

βουλία, με απλότητα και διάκριση, με αγάπη και έγκαρδιότητα αποτελούν μια πράξη κοινωνικής ευγένειας, ενέργεια θυσίας και χαράς. Έκφράζουν τα συναισθήματα εκείνου που τα χορηγεί και δημιουργούν ανάλογα στην καρδιά αυτού που τα δέχεται. Τα δώρα «τα άγλαά, έρικύδεα, κλυτά, μελίχια, περίκλυτα» όπως τα χαρακτηρίζει ο Όμηρος, δημιουργούν καταστάσεις άναψυχής, μάλιστα στη σημαντική ζωή του καθημερινού καμάτου, των συνεχών πικριών, των απογοητεύσεων. Ο Άποστόλος των Έθνών Παύλος με ευγνωμοσύνη και χαρά αποδέχτηκε τα δώρα των Φιλιππισίων, τους έπαίνεσε για την αίσθητή αυτή έκφραση της άρετής τους, και τα χαρακτήρισε προσφορά προς τον Δημιουργό, ως «όσμήν ευωδίας, θυσίαν δεκτήν, ευάρεστον τω Θεώ».

Η χαρά των δώρων είναι από τις ωραιότερες ικανοποιήσεις που δοκιμάζει η ψυχή μας, εξαιρετικώς όμως των μικρών παιδιών. Σπιθίζουν τα μάτια τους, λάμπουν τα πρόσωπά τους. Φιλούν τους γονείς τους, κάνουν τούμπες στο πάτωμα, παίζουν και καμαρώνουν τα παιχνίδια τους, αρχίζουν τη θαυμάσια φλυαρία τους και γενικά προβαίνουν σε κάθε είδους κινήσεις και ενέργειες, για να εκδηλώσουν τη χαρά τους. Τα χαρίσματα σά να 'ναι ήλιου ακτίνες, θαμπώνουν τα παιδιά, τονίζει ο Παλαμάς στα «Δώρα της ψυχής».

Άλλά και των γονέων η ευτυχία δεν είναι χωρίς σημασία, όταν βλέπουν τους αγαπημένους τους βλαστούς να διασκεδάζουν με τα δώρα τους, που εκείνοι τα πότισαν με το τίμημα της αγάπης και τον ιδρώτα του μόχθου τους. Ο ύπναιλος με τα διαστημικά ταξίδια, το υποβρύχιο, ή κουζίνα της μοντέρνας νοικοκυράς! Ένα τέτοιο θέαμα πείθει ότι δεν υπάρχει βαθύτερη ικανοποίηση και δεν αξίζει τίποτε περισσότερο από το να προσφέρει κανείς τη χαρά στο τα παιδιά, το καμάρι και την έλπιδα της πατρίδας μας. Το σύνθημα του να δίνεις χαρά μάς το προσκόμισε ο ίδιος ο Μικρός Χρι-

στός, το Νέον Παιδίον, το Πνεύμα της Δωρεάς.

Στους μεγάλους ή έκλογη του καταλληλότερου δώρου στην κάθε περίπτωση δεν είναι καθόλου εύκολο πράγμα. Οι παράγοντες της ηλικίας και του φύλου, της βιοτικής στάθμης και της κοινωνικής κατάστασεως, των ιδιαιτέρων γούστων, ακόμη και η καλαισθησία και τό... βαλάντιο πρέπει όπωσδήποτε να προσεχθούν. Απαιτείται κάποια διαίσθηση για να μαντέψουμε τις προτιμήσεις των ιδίων μας, να προσπαθήσουμε να βάλουμε αυτούς στη θέση μας κατά την ώρα της έκλογής, ώστε το δώρο μας να αποτελέσει ευχάριστη έκπληξη να γίνει πηγή χαράς, κι όχι άφορμή απογοητεύσεων.

Το σημείο αυτό χρειάζεται προσοχή. Φρόνιμο είναι να συνηθίσουν οι γονείς τα παιδιά ν' αποδέχονται τα δώρα τους με χαρά, με ευγένεια, μ' ευγνωμοσύνη. Έξάλλου δεν έχει σημασία ή υλική αξία του δώρου τόσο, όσο αυτή της καθεαυτή ή πράξης της προσφοράς, ή διάθεση να δίνει κανείς κάτι από τον έαυτό του, ο βαθύς του δώρου συμβολισμός. «Δώρο και μικρό, μεγάλη χαρά έχει», λέγει μια παροιμία μας. Δεν είναι όρθο να έθιστούν τα παιδιά στα πολλά και ακριβά δώρα. Πολύ νομίζω θα τα βαρεθούν και θα φτάσουν στη δυσάρεστη θέση να μην επιθυμούν πλέον τίποτε και να μην ευχαριστούνται με τίποτε.

Για το παιδί δώρο - παιχνίδι θα πεί προσδοκία, έκπληξη, φαντασία. Το άγγιγμα που τραβά με σπάγγο μια κουβαρίστρα αισθάνεται άπόλυτα ευτυχισμένο, σαν να κυβερνά τον κόσμο όλόκληρο. Με το παιχνίδι του πάλι άλλο παιδί ταξιδεύει στον κόσμο των όντων.

Το παιδικό παιχνίδι πρέπει να είναι φτηνό. Προορισμός του δεν είναι να μείνει για πολύν καιρό στερεό, αλλά να φθαρεί. Άστοχη είναι η συνήθεια μερικών μητέρων που για να μην χαλάσει ή καινούρια κούκλα, την τοποθετούν σαν στολίδι στο τραπέζι με την έντολη να μην την άγγίζει κανείς. Για το παιδί ή κούκλα αυτή αποτελεί δώρο - άδωρο. Η γοητεία του δώρου βρίσκεται στο προσωρινό και έφημερο. «Το δώρο πρέπει να πέσει ενδόξως στα χέρια του παιδιού», γράφει κάπου ο Μυριβήλης.

Καλά για τα παιδιά δώρα είναι

(Συνέχεια στη σελ. 24)

ΤΟ ΑΣΧΗΜΟ ΠΑΠΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, σε μια λίμνη σε μακρινό τόπο, κολυμπούσαν όλη την ημέρα οι πάπιες με τα παπάκια τους...

Όλες οι πάπιες ήταν ετυχιμένες... Όλες! Και μονάχα μια ξερημαμένα πάπια δεν ήταν ετυχιμένη, γιατί περίμενε τόσον καιρό να σκάσουνε τ' αυγά που κλωσσούσε...

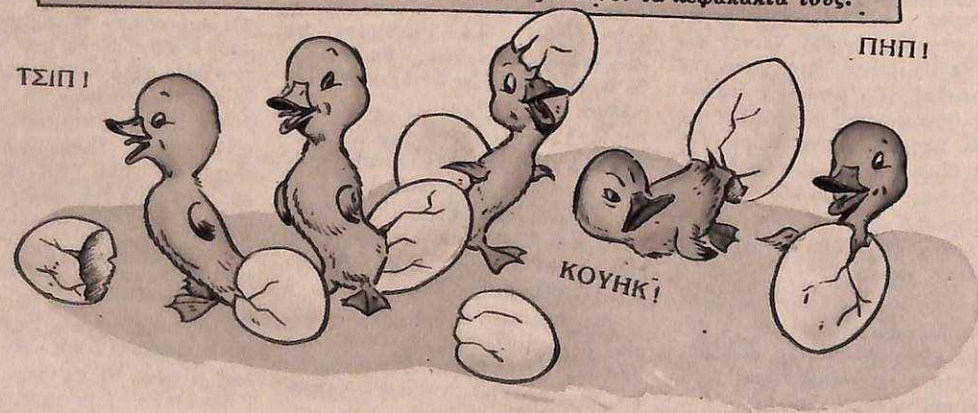
Κανένας δεν σταματάει να πιάνει κουβέντα μαζί μου!

Τέλος, μια ήλιόφωτη, καλοκαιρινή ημέρα...

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ!

Όλοι οι κορκοί των αυγών πρόβαλαν ολοζώντανοι τα κεφαλάκια τους.

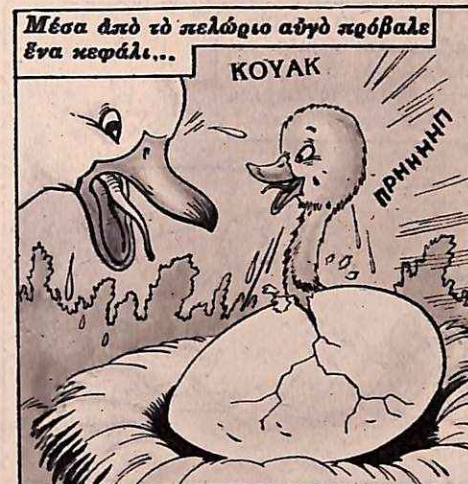
ΤΣΙΠ!

ΠΗΠ!

ΚΟΥΗΚ!

Ένα από τ' αυγά μιάς πάπιας ήτανε πολύ μεγάλο. Αυτό άργησε να σκάσει. Κι άξαφνα...

ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Μέσα από το πελώριο αυγό πρόβαλε ένα κεφάλι...

ΚΟΥΑΚ

ΠΗΠ!

Ανδ άπλερα φτερά παρουσιάσθηκαν...

ΤΙ:...

ΤΙ:

Και τέλος βγήκε ολοκληρωτό μικρό πουλάκι.

Τι είν' αυτό;

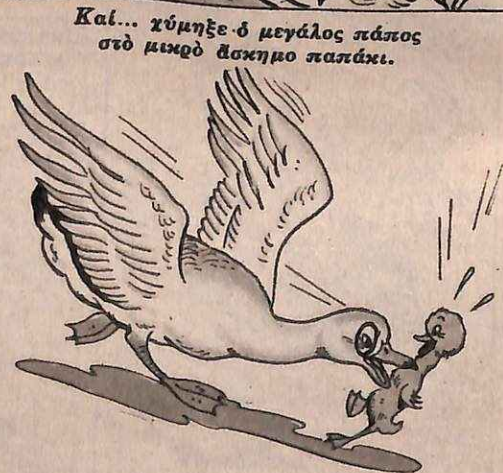
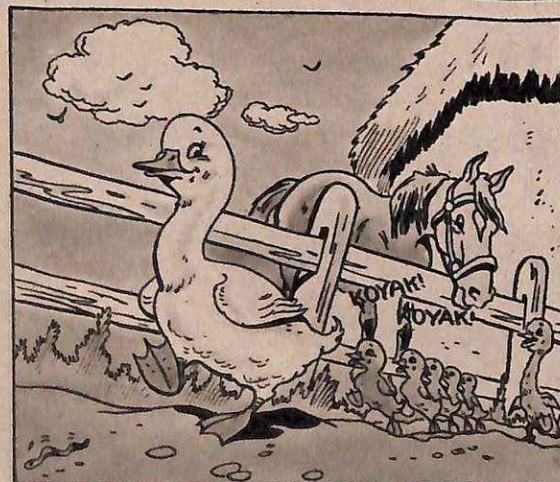
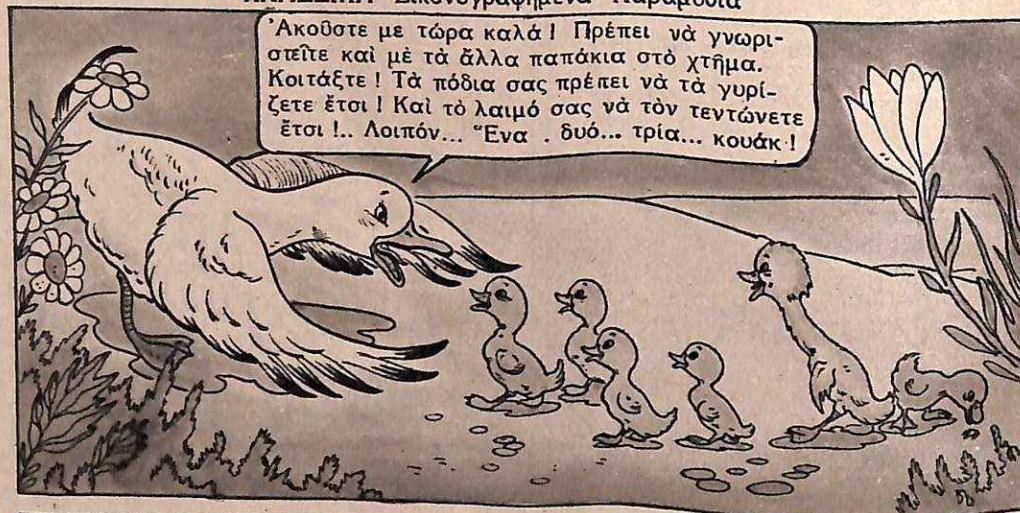

Είναι άσκημο... Μά είναι τόσο γλυκό πλασματάκι.

Λοιπόν, δέ θ' άργήσουμε να μάθουμε αν είναι γαλόπουλο ή αν είναι παπάκι. Γρήγορα! Γρήγορα! Όλοι σας στό νερό! Νά ίδουμε ποιός θα κολυπήσει και ποιός θα βουλιάζει

Τό ένα ύστερ' άπό τ' άλλο τά παπάκια βουτήσανε στη λίμνη μαζί και τό άσχημο. Ήταν όλα έφοδιασμένα με μεμβράνη στό ποδαράκια τους.

Ἀλλὰ ἡ μητέρα ὀργισθεῖς θυμωμένη νὰ γλυτώσει
τὸ μικρὸ της.
Τὴν ἄλλη μέρα πήρε ὅλα τὰ παιδιά της καὶ τὰ
πῆγε στὸ κτήμα γιὰ νὰ τὰ μάθει τί πρέπει νὰ κά-
νουν. Τούς εἶπε:

Πολὺ πικράθηκε γιὰ δὲ αὐτὰ τὸ ἄσκημο Παπὶ. Οὐτὲ ἡ μάνα του δὲν μποροῦσε νὰ
τὸ παρηγορήσει.

Καὶ ἔτσι, ἄφησε τὴ μάνα του καὶ τ' ἀδέρφια του τὸ ἄσκημο
Παπὶ καὶ ἔφυγε δλομόναχο χωρὶς νὰ ξέρη ποῦ πηγαίνει!

Ἡ γυναῖκα τοῦ κτηματία ἔφριξε βλέποντας τὸ
ἄσκημο Παπὶ. Ἀλλὰ καὶ τ' ἀδερφάκια του, ποῦ
ντρεπόντανε γιὰ τὸ χάλι του, τὸ ἀπόπαιρναν...

Επὶ τέλους, τὸ "Ασχημο Παιδί" βρῆκε ἕνα ἡσυχο μέρος ὅπου κανένας δὲν τὸ ἐνοχλοῦσε. Ἦτανε τώρα φθινόπωρο. Ἐνα βράδυ, ὁ ἥλιος βασίλευε μέσα στὴ λαμπρή του πορφύρα.

Καὶ κολυμποῦνε τόσο περήφανα!

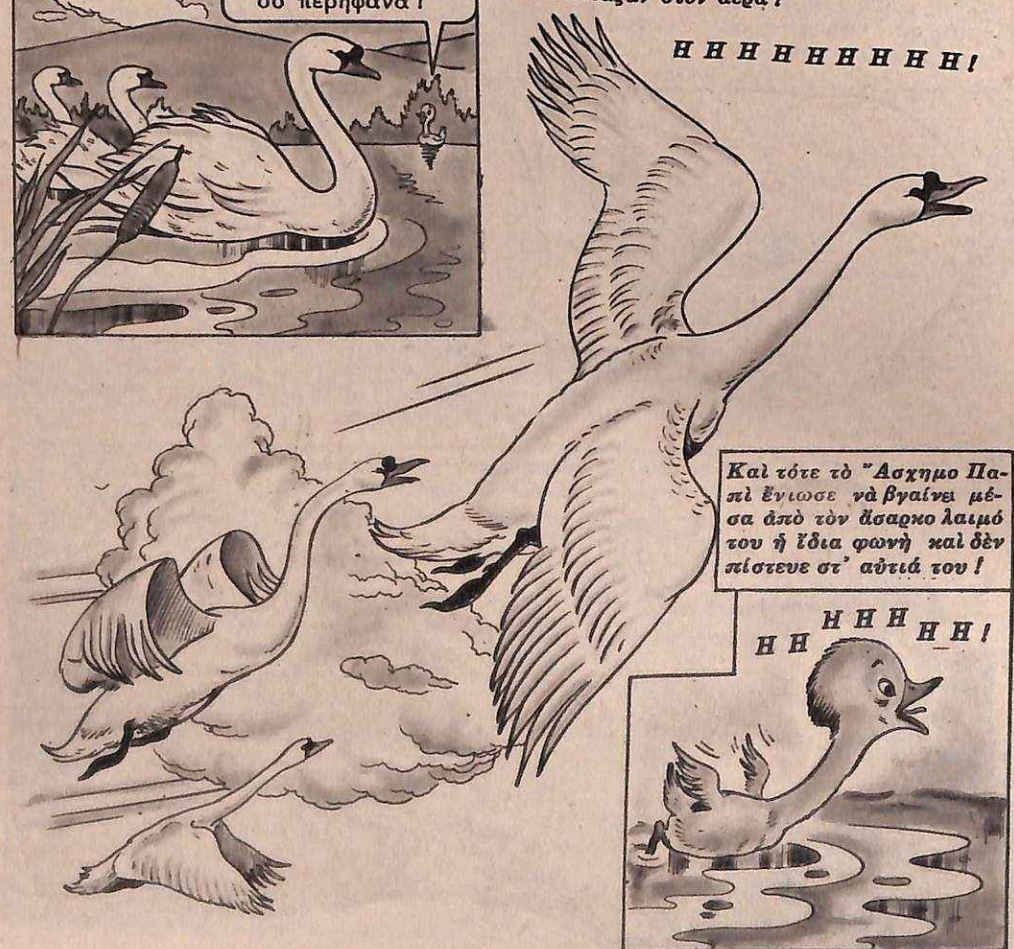
Καθὼς τὸ "Ασχημο Παιδί" παρατηροῦσε γύρω, εἶδε νὰ βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὸ ἄλσος νάμπο-σοι ὁμορφοὶ κύκνοι.

Τί ὁμορφοὶ ποὺ εἶναι!

Ἐβγαλαν μιὰ παράξενη φωνὴ οἱ κύκνοι καὶ πέταξαν στὸν ἀέρα!

Η Η Η Η Η Η Η Η Η!

Καὶ τότε τὸ "Ασχημο Παιδί" ἐνίωσε νὰ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸν ἄσχημο λαιμὸ του ἡ ἴδια φωνὴ καὶ δὲν πίστευε στ' αὐτιά του!

Η Η Η Η Η Η Η Η!

Ἀναζητώντας τὴ γαλήνη, ἔπαθε πολλά: κυνηγήθηκε ἀπὸ ἕνα σκύλο, περιφρονήθηκε ἀπὸ ἄλλα πουλιά, πείνασε...

Ὅλα τὰ παιδιά πῆγαν νὰ ἰδοῦν τὸν καινούργιο κύκνο.

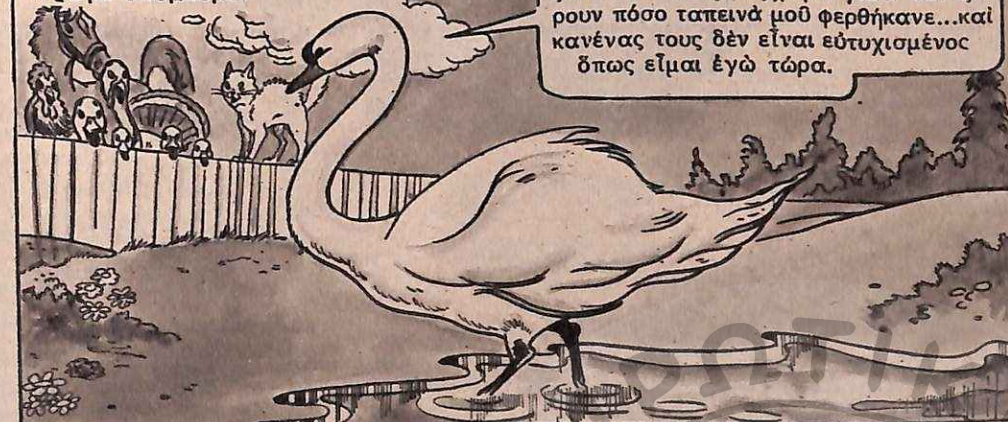

Εἶναι ὁμορφότερος ἀπὸ ὅλους.

Οἱ παλιοὶ κύκνοι τὸν ἀναγνωρίζουν γιὰ καλύτερό τους.

Εἶναι ὁ καινούργιος βασιλιάς τῶν κύκνων!

Ὅσοι τὸν εἶχαν κοροϊδέψει τὸν κοιτάζουν τώρα μὲ θαυμασμό.

Τώρα δὲ θὰ τολμήσουν νὰ μὲ πειράξουν! Μὰ τοὺς συγχωρῶ γιατί δὲν ξέρουν πόσο ταπεινὰ μοῦ φερθήκανε... καὶ κανένας τους δὲν εἶναι εὐτυχισμένος ὅπως εἶμαι ἐγὼ τώρα.

Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ καιρὸ, γύρισε στὸ μέρος ποὺ γεννήθηκε, ὅλοι μείνανε κατὰπληκτοὶ ἀπὸ τὴ μεταμόρφωσή του.

ΤΑ ΕΚΑΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Ο Αντιπρόεδρος Καθηγητής κ. Όρ. Λουρίδης απονέμει πτυχίο σε Έθελοντή Αδελφή. Δεξιά ο Γεν. Γραμματέας του Ε.Ε.Σ. Ναύαρχος κ. Γκ. Πετμεζάς.

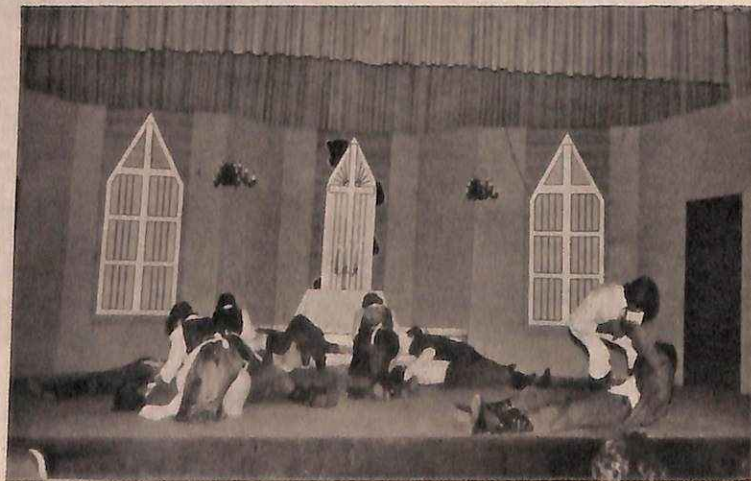
Με εξαιρετική επισημότητα εορτάσθησαν στην Πάτρα τα 100 Χρόνια του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού από το έτος Τμήμα Ε.Ε.Σ. Η τελετή έγινε στο Δημοτικό θέατρο με παρουσία του Νομάρχη Αχαΐας κ. Σ. Τσίρκα, εκπροσώπου του Μητροπολίτη, των πολιτικών και στρατιωτικών Αρχών και έκλεκτων προσκεκλημένων της πατρίδας κοινωνίας.

Στην αρχή μίλησε ο Πρόεδρος του Τμήματος Ε.Ε.Σ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Αναστ. Ζούμπρος κ' έπειτα εξεφώνησε τον πανηγυρικό της ημέρας ο Αντιπρόεδρος του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ε.Σ. όμντιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Όρ. Λουρίδης. Τέλος έμεινε ο Γενικός Γραμματέας του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ε.Σ. άντιναύαρχος κ. Γκολφ. Πετμεζάς. Όλοι αναφέρθηκαν στο έργο που επί 100 χρόνια επέτέλεσε η ανθρωπιστική αυτή Οργάνωση και στην προσφορά της προς το κοινωνικό σύνολο.

Ακολούθησε η άπονομή πτυχίων και η «ύπόσχεσις» της νέας σειράς

των Έθελοντών Αδελφών και Σωμαρειτών του Τμήματος Ε.Ε.Σ. Πατρών.

Η Τελετή έληξε με ζωντανή αναπαράσταση σκηνών από τη μάχη του Σολφερίνο, που ένέπνευσε πρό 120 χρόνων την ίδρυση του Έρυθρου Σταυρού, καθώς και από την ήρωική έποποιία του πολέμου 1940-41. Έξαιρετική έντύπωση έκαναν τα σκηνικά και τα κοστού-

ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΧΕΞΙΑΣ Όμιλία του Καθηγητού κ. ΟΡΕΣΤΗ ΛΟΥΡΙΔΗ

Ο Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. και καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Όρέστης Λουρίδης, παρέδωσε την 13-12-1977 στην μεγάλη αίθουσα του Λαϊκού Πανεπιστημίου της Έταιρείας των Φίλων του Λαού, το πρώτο από τα έξι μαθήματά του, τα σχετικά με τα αίτια και την κατάλληλη αντιμετώπιση του κλίματος της ηθικής καχεξίας. Το μάθημα παρηκολούθησαν ο Πρόεδρος κ. Γ. Μαρίνος, ο Αντιπρόεδρος κ. Στ. Σπηλιωτόπουλος, ο Γεν. Γραμματέας κ. Γκολφ. Πετμεζάς, πολλοί Σύμβουλοι και μέλη του Ε.Ε.Σ. ως και πυκνό και έκλεκτο ακροατήριο από καθηγητές Πανεπιστημίου, άνωτέρους Δικαστικούς και ανθρώπους της επιστήμης και των γραμμάτων.

«Διερχόμεθα» είπε ο κ. Καθηγητής, «μια περίοδο κάθεται πολιτιστικής, κοινωνικής και ατομικής παρακμής. Πολλές κόσμος κατακυριαχείται από ερμιατική άγνοια, άβεβαιότητα, ανασφάλεια, απογοήτευση και από βαθιά ηθικοκοινωνική κρίση. Αιωνόβιες ηθικές αξίες σχετικοποιούνται, άμυσηθιούνται,

μια, που όφείλονται στον ύπάλληλο του Ε.Ε.Σ. κ. Βασ. Καρατζά, ό όποιος ήταν και ό διασκευαστής των κειμένων και ό σκηνοθέτης. Στην εικόνα αναπαράσταση των πρώτων βοθηθιών στο πρόχειρο νοσοκομείο που ίδρυσε ό Έρ. Ντυνάμ.

χλευάζονται. Ο ύλως εύδαιμονισμός της σύγχρονης «καταναλωτικής» κοινωνίας γενικεύεται. Ο άμοραλισμός πολλαπλασιάζεται. Έπιστημονικές αξίες διαστρεβλώνονται. Η Έλληνοχριστιανική Παιδεία θεωρείται σαν το προστύργιο των «σκοταδιστών». Με το πρόσχημα της έλευθερίας, ύπουλα άπορροφούνται με την συλλογικότητα οι πραγματικές έλευθερίες του ατόμου και προετοιμάζεται έτσι ή πώ άνελέγη ύποδούλωσις του άνθρώπου. Άνετα νόρθωτα ίσως καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον. Ξενοκίνητες δυνάμεις έχουν σκοπό να «άφελήνισουν» τους νέους, προκαλώντας ύπουλα την ψυχοσυνειματική και σωματική τους έξαθλίωση. Οι νέοι είναι ό στόχος τους και το κύριο θύμα θα είναι ή πολυαιωνόβια Έλληνική Φύλη.

Η ζωντανή και θαδια άνάπτυξη του θέματος έπροξένησε ζωρή έντύπωση στο ακροατήριο, που με άξιμένο ενδιαφέρον περιμένει την συνέχιση των μαθημάτων του κ. Καθηγητού πάνω στο καυτό αυτό κοινωνικό θέμα, που είναι άλλωστε θέμα που ιδιαίτερα ενδιαφέρει τη Διοίκηση του Ε.Ε.Σ., όλους τους Έρυθροσταυρίτες και όλη την Κοινωνία μας.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού έξυπνέτησε με τις διάφορες Υπηρεσίες του τον περασμένο Οκτώβριο 1977, 6.634 άρρώστους και τραυματίες.

1) Τραύματα, κατάγματα	2.809
2) Παθολογικά νοσήματα	2.775
3) Υπόλοιπες περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, εγκαύματα κλπ.)	1.050

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δηλητηριάσεις τροφικές, φαρμακευτικές 51. Νοσήματα κυκλοφορικού συστήματος 1.007. Τροχαία άτυχήματα 582. Εγκαύματα 67. Μέση 93.

Με τον άσύρματο δόθηκαν ιατρικές οδηγίες σε ποντοπόρα πλοία για άρρωστα μέλη των πληρωμάτων του: 40. Τα άσθενόφρα άυτοκίνητα έκαναν χιλιόμετρα 21.446 και μετέφεραν σε διάφορα Νοσηλευτικά Ίδρύματα άρρώστους και τραυματίες 1.666.

Το Νοέμβριο έξυπνέτησε 6.090 άρρώστους και τραυματίες, ως έξης:

1) Τραύματα, κατάγματα	2.580
2) Παθολογικά νοσήματα	2.530
3) Υπόλοιπες περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, εγκαύματα κλπ.)	980

Δηλητηριάσεις τροφικές, φαρμακευτικές 77. Νοσήματα κυκλοφορικού συστήματος 911. Τροχαία άτυχήματα 489. Εγκαύματα 83. Μέση 76. Με τον άσύρ-

ματο δόθηκαν ιατρικές οδηγίες σε ποντοπόρα πλοία για άρρωστα μέλη των πληρωμάτων τους 32. Τα άσθενόφρα άυτοκίνητα έκαναν χιλιόμετρα 19.625 και μετέφεραν σε διάφορα Νοσηλευτικά Ίδρύματα άρρώστους και τραυματίες 1.698.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ (άπ' εύθείας)

Το 7ο Δημ. Σχολ. Χίου ζαχαρωτά (καραμέλες, σοκολάτες, μπισκότα κλπ.) στο Όρφανοτροφείο Άρρένων Έκκλ. Στέγης Χίου.

Το 8ο Δημ. Σχολ. Μυκόνου 13 δέματα με ιματισμό, ζαχαρωτά, σχολ. είδη και παιχνίδια στο Δημ. Σχολ. Καστανέας Άρτης, Πέτρου Καστανέας Άρτης και Θεοδωρόβου Σιντικής, δρχ. 5.830 στον Έρανο της Έξωτ. Έραποστολής και δρχ. 4.000 στον Έρανο της αγάπης.

Το Δημ. Σχολ. Άγ. Παρασκευής Λέσβου δέμα με γραφ. ύλη αξίας δρχ. 220 στο Δημ. Σχολ. Ποταμιάς Χίου, ζυμαρικά αξίας δρχ. 200 στο Οίκοτροφείο Έερ. Μητροπόλεως Μηθύμνης, δρχ. 824 στον Έρανο της αγάπης και δρχ. 1.400 στον Έρανο της Έξωτ. Έραποστολής.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ

Δημ. Σχολεία:

Το Δημ. Σχολ. Άγ. Ειρήνης Κεφαλληνίας 32 κιλά πορτοκάλια και 128 αυγά στο Όρφανοτροφείο «Ο Σωτήρ» Άργοστολίου και δρχ. 450 στον Έρανο της Έξωτ. Έραποστολής.

ΚΡΗΤΗ

Γυμνάσια:

Το Λύκειο Άρρένων Έραπέτρας τρόφιμα σε άπορες οικογένειες και δρχ. 61.000 από έρανο μεταξύ Έρυθροσταυριτών μαθητών και άλλων Λυκείων και Γυμνασίων Κρήτης σε άπορφανισθέντα άπορο μαθητή.

Δημ. Σχολεία:

Το 2ο Δημ. Σχολ. Έραπέτρας δέματα με γραφ. ύλη κλπ. σε Δημ. Σχολεία όρεινών χωριών, γλυκάσματα και δώρα σε άσθενείς του Νοσοκομείου της πόλεως και δρχ. 10.242 σε άπορες οικογένειες.

Το 3ο Δημ. Σχολ. Έραπέτρας τρόφιμα σε άπορες οικογένειες, ιματισμό αξίας δρχ. 500 σε άπορφανισθέντα παιδιά και σχολ. είδη σε άκριτικά Σχολεία.

Το Δημ. Σχολ. Καλαμακάς Έραπέτρας σχολ. είδη σε άσθενείς μαθητές.

Το Δημ. Σχολ. Νέας Άνατολής Έραπέτρας 6 δέματα με ιματισμό και 1 δέμα με γραφ. ύλη σε όρεινά Σχολεία, χρήματα σε άπορφανισθέντα μαθητή.

Το Δημ. Σχολ. Άγ. Μύρωνας Έρακλείου σχολ. είδη, ιματισμό, βιβλία, παιχνίδια και γλυκά σε άπορους μαθητές, χρήματα και 450 κιλά τρόφιμα σε άπορες οικογένειες και δρχ. 3.500 σε άρρωστο.

Το Δημ. Σχολ. Πεύκου Βιάννου οίκον. ένίσχυση σε άπορους μαθητές, άσθενείς και γέροντες.

Το Δημ. Σχολ. Άγ. Κυδωνίας Χανίων δρχ. 150 στον Έρανο της αγάπης και δρχ. 200 στον Έρανο του Ε.Ε.Σ.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Τα ακόλουθα Σχολεία μās άπέστειλαν ποσότητα φαρμακευτικών φυτών (χαμόμηλο, φακόμηλο, τήλιο, τσάι βουνού κλπ.) για νοσηλευμένους εις νοσηλευτικά ιδρύματα Άθηνών άρρώστους.

ΑΤΤΙΚΗ

Γυμνάσια:

Α' Γυμνάσιο Θηλέων Άγ. Άναργύρων.

ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΣ

Δημ. Σχολεία:

Μοδίου Φθιώτιδος, Γλυφάδας Φωκίδος.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημ. Σχολεία:

19ο Δημ. Σχολ. Βόλου.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Δημ. Σχολεία:

Ζερβοχωρίου Παραμυθιάς.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Γυμνάσια: Μεγαλοπόλεως.

Δημ. Σχολεία:

Βλαχιώτη, Καλλιθέας, Κοκκινόραχης, Λογκανίκου, Νεαπόλεως, Βοιών, Χρυσάφων Λακωνίας, 2ο Γαστοίνης Άμυαλίδος, Σκαφιδάκιου Άργολίδος, Κουφοβουνίου Άρκαδίας, Άρφαρών Μεσσηνίας, Μανυσίου Ναυπλίου, Σταθμού Καλονερού Τριφυλίας.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Δημ. Σχολεία:

Σωσάνδρας Άλματιπίας, Άγ. Πνεύματος Σεργίων (τάξ. 6η).

Δημ. Σχολεῖα:
Διαλαμπῆς Κομοτηνῆς.

Δημ. Σχολεῖα
Μονοδρόου Καρυστίας.

Γυμνάσια: Μικτὸ Μήλου.

5ο καὶ 7ο Χίου, Μπατσίου "Ανδρου.

Δημ. Σχολεῖα:
Βλινάτων Κεφαλληνίας.

Δημ. Σχολεῖα:
 Αὐλῆς, 24ο Ἑρακλείου, Κερα-
 μουντίου, Χουμερίου Ἑρακλείου,
 Μαρωνείας Σητείας, Ἀγ. Κυθω-
 νίας, Παλαιοχώρας Χανίων καὶ Κα-
 μηλαρίου Μοιρῶν.

Δημ. Σχολεῖα: σου Ρόδου.
Ἐπίσης ἀπέστειλαν φαρμακευτικά φυτά ἀπ' εὐθείας, τὰ Δημ. Σχολεῖα Ἱσθμίας Κορινθίας στὸ Νοσοκομεῖο Κορίνθου, Γαρδικίου Θεσπρωτίας στὸ Γηροκομεῖο Ἡγουμενίτσας, Βαφιοχωρίου Κιλκίς στὸ Χαρίσειο Γηροκομεῖο Θεσ/νίκης, Λευκόβρυσης Κοζάνης στὸ Μαμάτσειο Νοσοκομεῖο Κοζάνης.

(Συνέχεια από τή σελ. 15)

όχι τα άκριβα — πάντοτε από τα άκριβά υπάρχουν άκριβότερα από τα όμορφα όμορφότερα — αλλά τα διασκεδαστικά· εκείνα κάποτε τα διάλεξαν τα ίδια, που τα παίζουν και τα χαίρονται. Μιά φάλτσα σφυρίχτρα π.χ. έχει μεγαλύτερη αξία, όταν κάνει εύτυχισμένο ένα παιδί συνηθισμένο σέ άλλα παιχνίδια, από ένα ηλεκτρικό σιδηρόδρομο στά χέρια άλλων παιδιών, που όμως τον θεωρεί κατώτερο από το ραντάρ του συμμαθητή του. Τα αποτελέσματα στην τελευταία περίπτωση είναι αντίθετα από τα επιδιωκόμενα: άκαταδεξία, άνευχαριστία, έγωισμός, δυσάρεσκεια, κακοκεφιά· και όλα αυτά παρά τη μεγάλη δαπάνη. Νά τó λεπτό σημείο του θέματος, τού έργου τών γονέων ή βαρύτητας. Νά συστήσουν στά τέκνα τους να μὴ άποβλέπουν στο είδος ή την ποιότητα ή πολύ περισσότερα

τὴν ἀξίαν ἐκείνου ποὺ τοὺς προσφέ-
ρεται, ἀλλὰ νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ
τὴν καλὴ πρόθεση, πράγμα ποὺ θὰ
τὰ κάνε νὰ χαροῦν εὐλικρινῶς καὶ
τίμια.

Ἐνισχυτική στὴν προσπάθεια αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς σκέψης στὰ παιδιά ὅτι ἄλλα συνομήλικά τους δὲν ἔχουν οὕτε καὶ δὺδ βόλους ἢ ἕνα τόπι νὰ παίξουν. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἡ κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ προτροπὴ πρὸς ἀθόρυβη καὶ μὴ χριστιανικὴ διάθεση βοήθεια αὐτῶν τῶν παιδιῶν μὴ ἕμεσο ἀποτέλεσμα τὴν αἰσθησιὴ χαρᾶς καὶ ἱκανοποιήσεως κατὰ πολὺ μεγαλύτερες ἐκείνων πού νιώθει αὐτοὺς πού δέχεται.

Δωρα πού ανυψώνουν και εξευγενίζουν πράγματι την ψυχή και βοηθούν τὸ νέο ἄνθρωπο στὴν πνευματικὴ του ἀνοδο εἶναι τὰ βιβλία· τὰ καλὰ καὶ ἡ χριστιανικά, τὰ λογοτεχνικά βιβλία τὰ κατὰλληλα γιὰ τοὺς μαθητές. Κατὰ τρόπον αἰσθητὸ ἐπηρεάζουν τὴ σκέψη τῶν νεαρῶν ἀναγνώστων, τέρπουν καὶ διδάσκουν μὲ τὰ κείμενά τους, καλλιεργοῦν τὸ καλλιτεχνικὸ συναίσθημα μὲ τὴν ὁμορφιά τους. Προϋποθέσεις ἀπαραίτητες προκειμένου νὰ χαρακτηριστοῦν τὰ Χριστουγεννιάτικα καὶ Πρωτοχρονιάτικα χαρίσματα ὡς πραγματικὰ ΔΩΡΑ - ΠΡΟΣΦΟΡΑ.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ

για να επαναλάβετε άνετα, με την ίδια άσπογη προφορά, ό,τι θ' ακούσετε από τους κορυφαίους και διεθνούς φήμης καθηγητές του LinguaPhone που θα σάς μιλήσουν από την κασέτα αυτήν. Θα δήτε άμέσως πώς εύκολα μπο-

ρεϊτε να μάθετε και σεις, χάρη στο
Linguaphone, οιαδήποτε γλώσσα
θελήσετε' με λίγης ώρας απασχό-
λησι μέσα στην ημέρα, όποτε ευ-
καιρείτε ΣΕΙΣ! Στείλτε μας λοιπόν
άμέσως τὸ κατωτέρω δελτίο γιὰ
να λάβετε κάθε πληροφορία.

Παρακαλώ στείλετε μου δωρεάν και χωρίς καμία υποχρέωση μου, τον δίσκο σας—την κασέτα σας (αρθ-
νετε το ένα από τα δύο) και το εικονογραφημένο αναλυτικό τεύχος σας. **Η ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ Μ' ΕΝΔΙ-
ΑΦΕΡΕΙ ΕΙΝΑΙ Η..... Έστω κλέψτε δοχ. 10** σε γραμμοτάση για έξοδο.

ΟΝΟΜΑ.....

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....ΤΗΛ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....Υ.Υ.....

Ἰνστιτούτον Linguaphone

Αθήναι : Πανεπιστημίου 10 - Τηλ 3617.811 Θεσσαλονίκη : Τσιμισκή 68 - Τηλ. 232.370

Τίτρω στο Ίνστιτούτον Linguaphone λειτουργεί ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ταχυρρόθμου
 όπτικοακουστικής κιαθόσεως ΑΓΓΛΙΚΗΣ - ΓΑΛΛΙΚΗΣ Έπανελάττω το Πανεπιστημίου 10 (Α' όροφος)

ΧΡ. Ι. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Μιά φορά κ' έναν καιρό πάνω σ' ένα ψηλό δέντρο είχανε στήσει τη φωλιά τους δύο καρδερίνες. Κάθε πρωί, την ώρα που γλυκοχαράζει ή αγγούλα γύρω στα κορφοβούνια, ξυπνούσαν κι άρχιζαν να κελαιδούν. Μόλις έβγαινε ο ήλιος πετούσαν πάνω στο βουνό, φτερούγιζαν μαζί με τ' άλλα πουλιά κοντά σέ θάμνους και σέ χαμόκλαδα, να βρουν σπόρους και έντομα να φάνε. Άλλοτε πάλι πήγαιναν μέσ στη ρεμματιά όπου κυλούσε ένα ρυάκι και χαμοπετούσαν πλάι στίς πέτρες τερρηχοπατιάς. Έβρισκαν κάποια πετρίτσια και κήθιζαν νά πιουν νερό.

Ἔτσι περνούσαν τὴ ζωὴ τους τὴν ἀνοιξή, τὸ καλοκαίρι καὶ τὸ φθινόπωρο. Ὅταν ὅμως ἐρχόταν ἡ χειμῶνας, τὰ δύο πουλάκια δυσκολευνόταν νὰ βροῦνε τὴν τροφὴ τους. Καὶ τώρα σ' ὅλο τὸ βουνὸ εἶχε ἀπλωθεῖ παγωνιά. Τὰ περισσότερα πετεινὰ τ' οὐρανοῦ κατέβαιναν μαζί μ' ἄλλα ζωάκια σ' ἕνα κοντινὸ χωριὸ νὰ βροῦνε κάτι τι νὰ φᾶνε. Οἱ δύο καδερῖνες πετοῦσαν πάντοτε ἔξω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν κ' ἐβρίσκαν ψίχουλα ποὺ ἔρριχναν οἱ χωρικοὶ γιὰ ὅλα τὰ πουλάκια τῶν ζητούσαν ἐλεημοσύνη. αὐτὰς τὸς καλὸς μένος τοῦ γεμῖνα

«Ένα μεσημέρι, εκεί που συμπολογοῦσαν ένα κομμάτι ψωμί, ἀκούνε πίσω ἀπὸ μιὰ θημωνιά ἕνα παράξενο θόρυβο. Πετοῦν κοντὰ καὶ βλέπουν τὸν κουμπάρο τους τὸ λαγὸ νὰ σκάβει μὲ τὰ πόδια του τὰ χῶμα. Προσπαθοῦσε νὰ ξεχάσει μιὰ ρίζα.

— Γειά σου, κουμπάρε, του λέει
ή μία καρδερίνα. Πώς τέτοια ώρα
και είσαι έξω στο χωριό; 'Απ' ό-
τι ξέρουμε βγαίνεις τη νύχτα να βο-
σκήσεις. Δέν φοβάσαι τους αϊτούς
που ζουν μαζί στους βοάχους;

— Κουμπάρα μου, τίς λείει ὁ λα-
γός, τ' ἀπόγευμα ἔχουμε γιορτή
στό σπίτι. Σήμερα εἶναι παραμονή
Πρωτοχρονιάς. Πρέπει νὰ μαζέψω
καρπούς καὶ ρίζες γιὰ τοὺς καλε-

σμένους μας. Θὰ ῥθοῦνε σπουργίτια,
κοτούφια, σκατζόχοιροι καὶ νυφί-
τσες. Σὺς προσκαλῶ νὰ ἔρθετε.

Τὰς δύο πουλάκια ὅση ὥρα μιλοῦσε ὁ λαγός, κοιτοῦσαν κατὶ λαχταριστὰ σκουληράκια πού σάλευαν κουλουριασμένα μὲς στὰ σκορπισμένα χρώματα. Καὶ φρίτς, μ' ἕνα πῆδημα, ἀπαΐζουσε μὲ τὴ μυτίτσα τους ἀπὸ ἕνα σκουλήκι. Τὴν ὥρα ἐκείνη, λίγο πιὸ πέρα, βγαίνει ἀπὸ τὴν τρύπα τοῦ ἕνα παντικιάνι. Κρατοῦσε μὴ κιθάρα καὶ ἄρχισε νὰ παίξει: Γκρίτσι - γκρίν, γκρίτσι - γκρίν...

— Τί κάνετε ἐσεῖς ἐδῶ; λέει το
ποντικᾶκι στὰ πουλιά.

Κι όλοένα γρατζουνουσε την κι-
θάρα του: Γκρίτσι - γκίν, γκρίτσι -
γκρίν...

ὦ! εὐὸ εἶσαι ἕνας σπουδαῖος
μουσικὸς, τοῦ λείι τότε ὁ λαγός.
Σὲ προσκαλῶ νὰ ἔρθεις τ' ἀπό-
γευμα στὴ γιορτὴ τῆς Πρωτοχρο-
νιας. Θὰ φᾶμε καὶ θὰ χορεύουμε.

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ μιλοῦσε ὁ λαγός, νά! καὶ προβάλλει ἀπὸ τῆ γωνιά τοῦ δρόμου ἓνας κόκορας καμωρτός μαζί με τέσσερες κοτούλες. Τὸ ποντίνι τὸν γνῶριζε καλά τὸν κόκορα, γιατί συχνὰ πῆγαινε στὸ κοτῆτσι του καὶ ροκανοῦσε καλαμπόκι. Ὁ κόκορας ἔμαθε καὶ αὐτὸς γιὰ τὴ γιορτὴ τῆς Πρωτοχρονιάς καὶ δέχτηκε εὐχαρίστας νὰ πάει μαζί με τίς κοτούλες του νὰ γιορτάσει στὸ σπίτι τοῦ λαγοῦ.

Σιγά - σιγά πέρασε ἡ μέρα καὶ ἄρχισε νὰ σουρουπώνει. Στὴ φωλιὰ τοῦ λαγοῦ ἄρχισαν τότε νὰ πτά-
νουν οἱ πρῶτοι καλεσιμὲνοι. Ἦρθαν
οἱ δύο καθερίνες καὶ τὸ ποντικὸν
μὲ τὴν καθάρα του. Μετὰ ἔφτασε
κόκορας μαζὶ μὲ τὶς κότες, πο-
κρατούσαν ἀπὸ ἓνα βάλι. Ὁ λαγὸς
ντυμένους μὲ τὰ καλά του ρούχα
ὑποδεχότασε τοὺς μουσαφίριους χα-
ρούμενα. Μετὰ μπήκαν στὴ φωλιὰ
δύο σκατζόχοιροι πῶς κρατοῦσε
ἕνας ἀγορντενὸν καὶ ὁ ἄλλος ἓνα ντέφ.
Σὲ λίγο, πλῆθος σπουργίτια καὶ

κοτσύφια ήρθαν μές στη φωλιά κρα-
τώντας μπαγλαμαδάκια καί φυσαρ-
μόνικες. Κι άρχισε τότε ένα γλέντι...

Ὁ ποντικός νὰ χορεύει σάμπα
μαζί μὲ τὸ σκατζόχοιρο. Οἱ καρ-
δρινες, σκαρφαλωμένες στὴν πλάτη
τοῦ λαγοῦ, τοῦ τραβάγανε τ' αὐτιά.
Τὰ παιδιά τοῦ λαγοῦ, τὰ λαγουδιά-
κια, μοιράζανε ὥραιους μεζέδες
στοὺς καλεσμένους. Τὰ σπουργίτια
παίζανε μπαγλαμαδάκι, κι ἀπὸ τὰ
κοτσύφια, ἄλλα τραγουδοῦσαν κι
ἄλλα παίζανε φουσαρμόνικα. Σωστὸ
πανηγύρι γινόταν μὲς στὴ φωλιά
τοῦ λαγοῦ.

Ξαφνικά, ἐκεῖ πού χορεύανε καὶ διασκεδάζανε, μπαίνει στὴ φωλιά ἓνα περίεργο ζῶο σὰ μεγάλη γάτα, ντυμένο μασκαράς. Μερικά ζῶα τότε ἄρχισαν νὰ τὸ κοροϊδεύουν, γιατί οἱ ἀπόκριες δὲν εἶχαν ἔρθει ἀκόμα. Ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ λίγο...

Τὸ μασκαρεμένο ζῶο, ποῦ ἦταν ἡ κυρὰ Μαριώ, ἡ πονηρὴ ἄλεπού, εἶχε ἔρθει στὴ φωλιά γιὰ νὰ φάει κανένα λαγουδάκι. Μὰ μόλις βλέπει κοτοῦλες, σπουρνίτια καὶ ἄλλα ζωάκια τοῦ βουνοῦ ἄρχισε νὰ ξερογλύφεται. Καὶ κεῖ ποῦ τὴν κορόιδευαν, πετάει τὰ ρούχα τῆς καὶ χυμαίει μὲς στὸ γλέντι. Μόλις τὴν βλέπουν οἱ κότες καὶ ὁ κόκορας, τρομάρα ποῦ τοὺς ἔπιασε! Πηδοῦσαν, φτερουγίζουν καὶ κακάριζαν. Ἔφαγαν νὰ βροῦν τὴν πόρτα νὰ πάρουν δρόμο. Τὸ ποντικὰκι πετάει τὴν κιθάρα του πάνω στοῦ λαγοῦ τὸ κεφάλι καὶ χώνεται σὲ μιὰ τρύπα νὰ γλυτώσει. Τὰ σπουρνίτια, οἱ καρδερίνες καὶ τ' ἄλλα πουλιά, ὅπου φῦγει - φῦγει. Σκορπίσανε στὸν ἄερα.

Ὁ λαγός, ζαλισμένος ἀπὸ τὴν
κιθάρα ποὺ τὴν ἔφαγε στὴ κεφαλή
του, παίρνει τρεῖς τοῦμπες καὶ μό-
λις πρόλαβε μαζί με τὰ λαγουδάκια
τοῦ νὰ λακίσουν στο βουνό. Ἔνω-
σπουρνάται, παραλίγο νὰ τσα-
κώσει ἡ ἀλεπού. Πρόλαβε ὅμως καὶ
κεῖνο καὶ πέταξε ψηλά στὸν οὐρανό.
Ἡ φτεροῦχα τοῦ μόνο μᾶδρησε κα-
λίγα φτερά τοῦ μείνανε στὸ στόμα
τῆς ἀλεπούς.

Μετά από λίγο ή φωνιά του λα-
γού είχε αδειάσει απ' όλα τα ζώα.
Και πάνω σ' όλο το βουνό ήτα
άπλωμένη παγωνιά. Καί ή άλεποπού
φαρμακωμένη μέ τὰ φτερά το
σπουργιτιού στο στόμα, άπόμειν
εκεί όλομόναχη και γιά νά παρη-
γορηθεί κοιτούσε τ' όλόγιομο φεγ-
γάρι πού έλαμπε ψηλά στον ού-
ρανό...

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ἡ Σοφία εἶχε τρεῖς μῆνες στὸ σπίτι μας. Μᾶς ἤρθε μὲ τὸ πολὺ κρύο, σὰν χειμωνιάτικος μπουνμαῦς, ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποὺ ἐπε-
φτε πικρὸ μέσα στὴν πόλη τῆς Ἀθῆνας τὸ χιόνι. Ἦταν παραμονὴ Πρωτοχρονιάς. Ἦταν ὅλα κατὰ-
λευκα, θυμάμαι. Οἱ δρόμοι, τὰ δέν-
τρα, τὰ κεραμίδια τῶν σπιτιῶν. Μιά
φαντασμαγορία... Ἐκανε ὅμως τέ-
τοια παγωνιά, ποὺ ἡ μητέρα μᾶς
κράτησε στὸ σπίτι, δὲν μᾶς ἄφησε
νὰ βγοῦμε. Καὶ καθὼς ἤμαστε μα-
ζεμένοι στὴν πιὸ ζεστὴ κάμαρα καὶ
συζητούσαμε, ξαφνικὰ παρουσιάζε-
ται μπροστά μας ἡ Σοφία! Ἐνα
κοριτσόπουλο ὡς δεκατεσσάρων χρό-
νῶν, ψηλὸ καὶ λιγρὸ σὰν καλάμι,
μὲ κάτι μικρὰ ἔξυπνα καὶ ἐκπληκτα
μάτια, ποὺ μᾶς κοιτάζανε ἀνήσυχα.
«Εἶναι ἡ κοπέλα ποὺ μᾶς ἔστειλαν
ἀπὸ τὸ χωριὸ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσει
στὶς δουλειές», εἶπε ἡ μητέρα. Τὴν
κοιτάξαμε γιὰ λίγο, τῆς κάναμε με-
ρικὲς ἐρωτήσεις καὶ τὴν ἀφήσαμε,
μὲ μεγάλη ἀμφιβολία γιὰ τὸ τί
μποροῦσε ν' ἀποδώσει αὐτὸ τὸ κα-
τατρεγμένο πλάσμα, μὲ τὸ ἀφάν-
ταστα ἀδυνατισμένο κορμί.
Κι ὅμως, ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα
κύβλας στρώθηκε στὴ δουλειά. Στό-
λισε τὸ σπίτι ἀγιοβασιλιάτικα, κρέ-

μασε στὰ ταβάνια μεγάλα πολύ-
χρωμα μπάλονια, κόκκινους Ἀγιο-
βασιληδες μὲ κάτασπρα γένια καὶ
μαλλιά, κόλλησε ἄσπρα χρυσὰ στὰ
τεῖχια καὶ στοὺς τοίχους τῆς γω-
νιάς, ἔβου ὑψώνονταν τὸ Χριστου-
γεννιάτικο δέντρο, ἔτσι ἀκριβῶς
ὅπως τὴν ὁδηγήσαμε νὰ κάνει.
Ἦταν ἀργή, μὰ μεθοδική ἡ Σο-
φία. Ὅτι δουλειὰ κι ἂν ἔπιανε τὴν
ἔκανε τέλεια. Τὸ σπιτικό μας ἔλαμ-
πε ἀπὸ τὴν πύραυλο. Δούλευε μὲ
ὕπομονη καὶ ἐπιμονή ἀπὸ τὸ πρωὶ
ὡς τὸ ἀπόγευμα. Καὶ τὸ βράδυ
ἔπιανε τὸ βιβλίο καὶ διάβαζε μὲ
μανία, μὲ πάθος. Δὲν εἶχε δικὰ τῆς
βιβλία. Διάβαζε ὅποιο βιβλίο εὑρι-
σκε πρόχειρο. Κι ἂν δὲν εὑρίσκε
κανένα, κατέληγε στὴν ἐφημερίδα,
ποὺ τὴ ρουφούσε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς
τὸ τέλος, χωρὶς διακοπὴ! Ἦταν
τόση ἡ προκοπὴ τῆς κ' ἡ ἐπιμέ-
λειά τῆς, ποὺ μᾶς ἐκίνησε τὴ συμ-
πάθεια.
Ἀρχίσαμε νὰ τὴν ἀγαποῦμε καὶ
νὰ τὴν ἐκτιμοῦμε ἀληθινὰ καὶ ἡ φι-
λία δὲν ἄργησε νὰ μᾶς ἐνώσει. Γι-
νήκαμε μιὰ ἀχώριστη τριάδα, ἡ
Σοφία, ἐγὼ κ' ἡ ἀδελφὴ μου...
Ἀναπολῶ ἐκεῖνες τὶς βραδιές, ποὺ
καθισμένες γύρω στὴ φωτιά, ἀκού-
γαμε τὴν ἱστορία τῆς, ἐνῶ ἔξω

λυσομανοῦσε ὁ βοριάς κ' ἡ πχ-
γωνιά.
Γεννήθηκε σ' ἓνα χωριὸ τῆς Κα-
ρύστου ποὺ βρισκόταν σὲ μιὰ πλα-
γιά τῆς Ὀχρῆς, μᾶς διηγόντανε. Τὸ
χειμῶνα, ὅταν τὸ χιόνι ἐπεφτε πυ-
κνὸ κ' ἔφτανε τὸ ἓνα μέτρο, ἀπο-
κλειόταν τὸ χωριουδάκι τους τε-
λείως. Τὰ τρόφιμα, ποὺ ἦταν πάντα
λίγα, τελειώνανε γρήγορα. Τρώγανε
βραστές πατάτες, ὡμὰ κρεμμύδια
καὶ πεινούσανε, γιὰτὶ δὲν εἶχανε
ἀλεύρι νὰ φτιάξουνε ζεστὸ ψωμί,
ζυμωτὸ νὰ τοὺς χορτάσει... Ὅταν
ἤθελε νὰ πάει στὸ σχολεῖο, ποὺ δὲν
ἦτανε καὶ πολὺ κοντὰ τους, ποτὲ
δὲν εἶχε ἀρκετὰ ρούχα γιὰ νὰ μὴν
κρυώνει καὶ τὰ πόδια τῆς παγώ-
νανε γιὰτὶ δὲν εἶχε κάλτσες νὰ φο-
ρέσει καὶ γιὰ παπούτσια ἔδενε προ-
βιές μὲ σκοινιά ἢ χαρτόνια μὲ
σπάγγους ὁλόγυρα. Πολλὲς φορὲς
ἔφτανε στὸ σχολεῖο ἀργὰ κ' ἔδινε
τὰ τετράδιά τῆς στὴ δασκάλα. Κι
ὅταν ἐκείνη τὴ ρωτοῦσε γιὰτὶ εἶναι
μουτζουρωμένα τὰ τετράδια, ἡ Σο-
φία τῆς ἔδειχνε τὴ σάκκα τῆς, ποὺ
ἔσταζε ἀπ' τὴ βροχή, τὴ σάκκα
τῆς, ποὺ μόνον τῆς τὴν εἶχε φτιάξει
ἀπὸ κουρέλια. Ἀλλὰ ἦταν πάντα
διαβασμένη, ἤξερε πολὺ καλά τὸ
μάθημά τῆς κ' ἡ δασκάλα τῆς ἐβαζε
πάντα ἄριστα καὶ τὴν εἶχε γιὰ
παράδειγμα στὰ ἄλλα παιδιά.
«Κοιτάξτε, ἔλεγε, μέσα σ' αὐ-
τὴν τὴν αἰθούσα υπάρχουν καὶ ἄλλα
παιδιά, καλοντυμένα ἢ φτωχὰ, μὰ
κανένα δὲν εἶναι σὰν τὴ Σοφία...
Σὰν τὴ Σοφία, ποὺ ζεῖ στὴν ἀφάν-
ταστη στέρηση, μὰ κρατᾷ τὸ βάρ-
ος τῶν βιβλίων τῆς μ' ἐπιμονὴ
καὶ κατανόηση μεγάλου ἀνθρώπου».
Τὰ μάτια τῆς δακρῶζανε πολλὲς
φορὲς σὲ τοῦτα τὰ λόγια, καὶ μιὰ
μέρα πήραμε τὴ μεγάλη ἀπόφαση
νὰ στερηθοῦμε τὴ Σοφία καὶ νὰ
παρακαλέσουμε τὸν πατέρα μας νὰ
τὴν βοηθήσει νὰ σπουδάσει.
Πόσα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε;...
Ἐνα βιβλίο, ὁῶρο πρωτοχρονιά-
τικο, ποὺ κρατῶ ἀνοιγμένο στὰ
χέρια μου, μ' ἔκανε νὰ σκεφθῶ
ὅλα τοῦτα ἀπόψε, ποὺ πάλι χιονί-
ζει, ποὺ πάλι εἶναι παραμονὴ Πρω-
τοχρονιάς καὶ εἶναι ὅλοι συναγμέ-
νοι γύρω ἀπὸ τὸ τεῖχος ποὺ φωτίζει
μὲ τὶς φλόγες του τὰ πρόσωπά
τους καὶ ἀκούνε μὲ προσοχὴ νὰ
τοὺς τὸ διαβάξω... Ἐνα βιβλίο
ποὺ πῆρε τὸ πρῶτο λογοτεχνικὸ
βραβεῖο. Εἶναι τῆς Σοφίας, τῆς
Καθηγήτριας!
Τὸ βιβλίο τῆς ζωῆς τῆς!

ΤΑΚΗ ΛΑΠΠΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Ὁ Ἑγγλέζος Ἀμιλτων, ὁ ναύαρχος τῆς ναυτι-
κῆς μοίρας στὶς ἑλληνικὲς θάλασσες, ὕστερ' ἀπ' τὴ
δοξαμένη μάχη στὸ Βαλτέτσι - Μᾶης 1821 - ἐπι-
σκέφτηκε τὸν Κολοκοτρώνη. Πρότεινε τότε στὸ
Γέρο, νὰ μεσολαβήσει ὁ ἴδιος στὴν Πόρτα γιὰ νὰ
συνθηκολογήσει μὲ τοὺς Ἕλληνες, ἀφοῦ θὰ τοὺς
ἔδινε πολλὰ προνόμια. Σὰν τ' ἀκούσε ὁ Γέρος τοῦ
Μοριά, τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ κείνο τὸ θυμόσοφο
ῦφος του:
- Τί λές, καπτάν Ἀμιλτων; Τί συνθηκολόγηση
ζητᾷς; Ὁ βασιλιάς μας σκοτώθηκε, μὰ ἡ φρουρά
του δὲν παραδόθηκε, τὰ κάστρα του μένουν ἀπάρτα.
Παραξενεύτηκε ὁ Ἀμιλτων ἀπ' τὰ λόγια τοῦ
Κολοκοτρώνη κι ἄρχισε νὰ τὸν ρωτάει:
- Ποιὸς βασιλιάς σκοτώθηκε;
- Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος.
- Καὶ ποιά φρουρά του δὲν παραδόθηκε;
- Οἱ ἀρματολοὶ κ' οἱ κλέφτες, τοῦ ἀπάντησε
καὶ πάλι χαρακτηριστικὰ ὁ Γέρος.
- Καὶ ποιά εἶναι τὰ κάστρα του ποὺ μένουν
ἀπάρτα;
- Τὸ Σούλι, τὰ ἑλληνικὰ βουνά!...
Μετάνοιωσε ὁ Ἀμιλτων γιὰ τὴ συνθηκολόγηση
ποὺ εἶχε προτείνει, γιὰτὶ ἔβλεπε πόσο βαθιά ἦταν
ριζωμένη στοὺς Ἕλληνες ἡ ἐθνικὴ παράδοση.

ΚΛΕΦΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

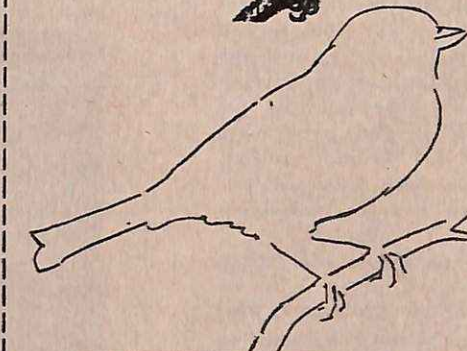
Ὁ Γέρος τοῦ Μοριά, στὴν πολιορκία τῆς Τρι-
πολιτσᾶς, ἔδινε στρατιωτικὲς συμβουλὲς στὸν ὑ-
πασιπότη τοῦ Φωτάκο.
- Γιὰ νὰ ζυγώσεις ἓνα μέρος, τοῦ ἔλεγε, νὰ πᾶς
τριγύρω ξέμακρὰ νὰ μὴ σὲ τρώγει τὸ βόλι εὐκολά.
Πρόσεξε ἀκόμη τὰ μικρὰ πουλάκια, ὅταν τὰ σηκώ-
νεις ἢ σηκώνονται μοναχὰ τους. Ἀν περνᾶνε πάνω
ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ τὰ ἰδεῖς νὰ κάθονται μέσα στὸ
χωριὸ ἀφοβα, τότε δὲν εἶν' ἐκεῖ Τούρκοι, καὶ πῆ-
γαινε. Εἶδε καὶ τὰ βλέπεις ἅμα φθάσουν κοντὰ εἰς
τὸ χωριὸ νὰ γυρίζουν πίσω φοβισμένα καὶ κάνουν
ἐλιγμούς ξαφνιασμένους, τότε εἶναι μέσα Τούρκοι
καὶ μὴν πᾶς.
Συμβουλὲς πολὺτιμες, βγαλμένες ἀπὸ πολεμικὴ
πεῖρα.

ΤΟ ΦΕΣΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Στὴ μάχη τῆς Ἀγιά Μαρίνας (Στυλίδας) τὸν
Ἀπρίλη τοῦ 1822, οἱ Τούρκοι χρησιμοποίησαν
δύο τρία κανόνια, ποὺ εἶχαν κοντὰ τους. Σὲ κά-
ποια στιγμή, περνώντας πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ
Ὀδυσσεᾶ Ἀντρούτσου ἢ μπάλα, μὲ τὸν ἀέρα τῆς
τοῦ ἀρπάζει ἀπ' τὸ κεφάλι τὸ φέσι. Ἀτάραχος ὁ
Ὀδυσσεὺς σκύβει καὶ τὸ παίρνει, τὸ ξαναφορεῖ
καὶ ξεφωνίζει κατὰ τὴ μεριά τῶν Τούρκων:
- Τί νὰ σοῦ κάνω, παλιότουρκε, ποὺ ἔχεις τοὺς
Φράγκους καὶ σοῦ φκιάνουν τόπια (κανόνια). Ἄς
μοῦ φκιάναν καὶ μένα καὶ θάβλεπες τότε πόσο καλύ-
τερα ξέρω νὰ τὰ κουμαντάρω.

Σχεδιάστε καὶ Σεῖς...

...μὲ τὴ ΣΧΟΛΗ ABC

ἀμέσως τώρα
δοκιμάστε
στεῖλτε αὐτὸ τὸ
μικρὸ πουλάκι.

Ἄν σὰς ἀρέσει τὸ σκεῖδιο, τὸ χρώμα μὴ διατάξετε.
Μὲ πένα, μὲ μολύβι, μὲ λίγο χρώμα, προσπαθήστε
νὰ τοῦ δώσετε ζωὴ.
Κόψτε καὶ στεῖλτε μας ὁλόκληρη αὐτὴ τὴ δημοσίευση
Θὰ σὰς πούμε τίς κρίσεις μας καὶ θὰ σὰς στεῖλωμε
τὸ Ἀναλυτικὸ Τεύχος γιὰ τὴ Μεθοδὸ ABC.
Ἄν μενετε στὴν περιοχὴ Ἀθηνῶν ἐλάτε
στὴ Σχολὴ ABC φέρνοντας καὶ τὸ
σκεῖδιό σας. Θὰ ἀκούσετε τίς κρίσεις
Καλλιτεχνῶν-Συμβούλων.
Θὰ ὀπτε σκεῖδια ὅλων
μαθητῶν ποὺ θὰ εἶναι
καταπληθῶν.
Σὰς περιμένουμε.

ΠΡΟΣ
ΤΗ ΣΧΟΛΗ
ABC
ΣΧΕΔΙΟΥ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10, Τ.Τ. 134
ΤΗΛ. 30.17.511
662/ΝΙΚΗ, ΤΙΜΙΣΚΗ 68, ΤΗΛ. 232.370

Στέλνω σκεδισμένο ἀπὸ μένα, τὸ μικρὸ
πουλάκι καὶ περιμένω τίς κρίσεις σας γι' αὐτό,
καθὼς καὶ τὸ Δωρεῖν Ἀναλυτικὸ σας Τεύχος. Γιὰ
ἐξόδα ἀποστολῆς ἐσώκλειω δρχ. 5 σὲ γραμμοστέμματα

ΟΝΟΜΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΑΣΧΟΛΙΑ
ΤΗΛ
ΗΛΙΚΙΑ
ἔχετε γράψει ὅλην φαρὰ στὴν ABC; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΗ

30

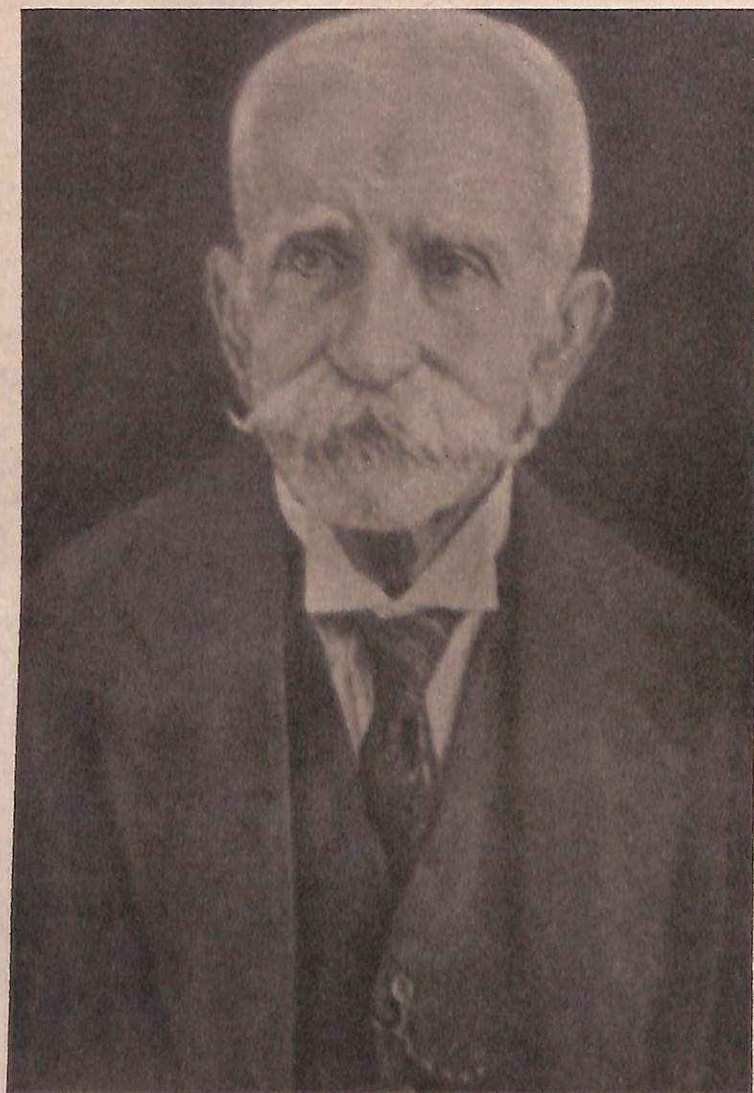
Εκτός από τους Σταθμούς των Αθηνών και της Θεσσαλονίκης, λειτουργεί και στην Πάτρα ένας ακόμη Σταθμός Πρώτων Βοηθειών, με σημαντική δράση και ενδιαφέρουσα προϊστορία. Η «προϊστορία» του περιλαμβάνει την έρυθροσταυρική δραστηριότητα που είχε αναπτυχθεί στην πόλη του Αγίου Ανδρέα, στο διάστημα πολλών δεκαετιών πριν από τη σύσταση και όργανωση του Σταθμού*.

Το Δεκέμβριο του 1877, πέντε μόλις μήνες μετά την ίδρυση του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού (Επικούρου), οι Πατρινοί, με την επιστημονική συνεργασία του ιατρού Χρ. Κορύλλου, ίδρυσαν Παράρτημά του στην πόλη τους κ' ένεργήσανε άμέσως έργο για την εξασφάλιση της λειτουργίας του. Τον Ιανουάριο του 1878, με την έναρξη των έχθροπραξιών στην έλληνοτουρκική μεθόριο, άρχισε και η εκπαίδευση από τον Κορύλλο άρρένων νοσοκόμων, για την αντιμετώπιση των νοσηλευτικών αναγκών του στρατού. Όσο συνεχίζεται ο άκήρυκτος πόλεμος στη Θεσσαλία, συνεχίζονται και στην Πάτρα οι έργοι και η εκπαίδευση νοσοκόμων, αναγγέλλεται μάλιστα (1881) ότι «ό ιατρός Χρ. Κορύλλος θα απέλθῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος πρὸς σύμψηξιν νοσοκομείου».

* Η έρευνα των στοιχείων εκείνης τῆς περιόδου οφείλεται στον άκαταπόνητο Πατρινό ιστοριοδίφη κ. Κώστα Τριανταφύλλου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος Ε.Ε.Σ. Πατρών.

Στόν κακότυχο γιά τήν Πατρίδα μας έλληνοτουρκικό πόλεμο τοῦ 1897, ξαναρχίζει στήν Πάτρα ἡ νοσηλευτική εκπαίδευση κυριῶν, αὐτή τή φορά μέ διδάσκοντα τόν δια-

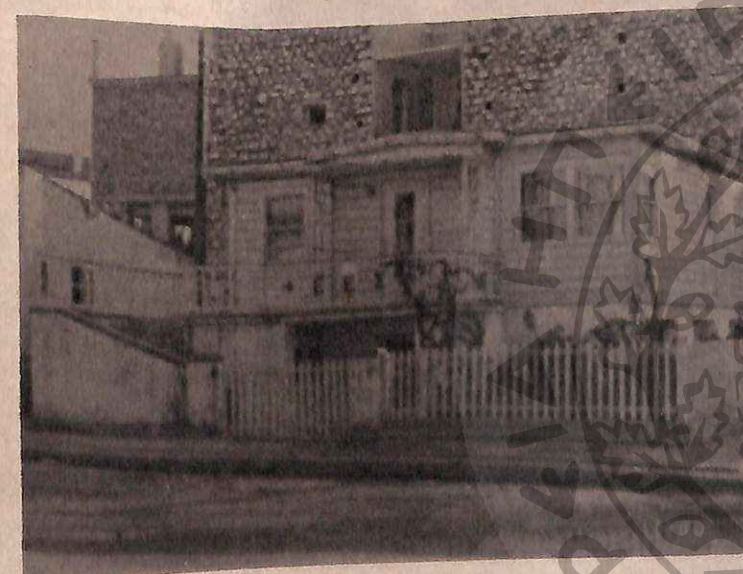
κεκριμένο χειρουργό καί ἀργότερα Καθηγητή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Θεόδωρο Ζαΐμη. Μὲ φροντίδα τοῦ ἴδιου καί τοῦ Πατρινοῦ φαρμακοποιοῦ Κανέλλου Κανελλοπού-

Χρ. Κορύλλος, ἐπιστημονικός πρωτεργάτης τοῦ Ε.Ε.Σ. στήν Πάτρα.

Πατρινές ἀδελφές Ε.Ε.Σ. τάξεως 1940, ἔτοιμες νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους στήν Πατρίδα πού ἀγωνίζεται.

Τό ἀρχικό οἶκημα τοῦ Ε.Ε.Σ. στήν Πάτρα.

λου, πατέρα τοῦ συγχρόνου μας πολιτικοῦ καί τ. Πρωθυπουργοῦ κ. Παναγιώτη Κανελλοπούλου, τὸ Τμήμα Ε.Ε.Σ. Πατρῶν συνέστησε τότε νοσοκομεῖο στήν Ἀμφιλοχία καί ἄλλο στήν Πάτρα, γιά τήν περίθαλψη τῶν τραυματιῶν τοῦ πολέμου. Ἀκόμη σημαντικότερη ὑπῆρξε ἡ προσφορά τοῦ Τμήματος στοὺς Βαλκανικοὺς καί στόν Α' παγκόσμιο πόλεμο, ὅπως καί στόν ἑλληνοϊταλικὸ τοῦ 1940-41.

Ἡ συστηματικὴ λειτουργία τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν ἄρχισε στὰ 1946, μέ πλήρη ὀργάνωση καί ἀπόδοση ἀπὸ τὰ 1953. Ἐκείνον τὸ χρόνο στοὺς σεισμούς τῶν Ἰονίων νήσων, τὸ πρῶτο νοσηλευτήριο γιά τήν περίθαλψη τῶν θυμάτων συστήθηκε ἀπὸ τοὺς Πατρινούς Ἐρυθροσταυρίτες.

Τῇ συμβολῇ τοῦ Σταθμοῦ στήν ἐξυπηρέτηση τῶν ὑγειονομικῶν καί νοσηλευτικῶν ἀναγκῶν τῆς ἀχαϊκῆς πρωτεύουσας καί τῆς περιοχῆς τῆς παρουσιάζουν οἱ ἀκόλουθοι ἀριθμοί, ἀπὸ τὴν δράση του στὰ 1976:

Ἔτυχαν ἀμέσου βοηθείας περιστατικὰ τραυματιῶν ἢ αἰφνιδίως ἀσθενησάντων 8.210. Ἀπὸ τὰ ἔξωτ. Ἰατρεία του ἔγιναν 27.590 ἱατρικὲς ἐξετάσεις ἢ ἀλλαγές. Τὰ ἀσθενοφόρα αὐτοκίνητα ἐπραγματοποίησαν γιά τὴ μεταφορά τραυματιῶν ἢ ἀσθενῶν 3.013 διαδρομές. Ἀκόμη τὰ ἀσθενοφόρα ἐξυπηρέτησαν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνες τοὺς 3 Σταθμούς παροχῆς βοηθείας σὲ λουομένους, καθὼς καί διάφορους ἀθλητικοὺς ἀγῶνες, αὐτοκινητιστικοὺς, ποδηλατικούς, γυμναστικὲς ἐπιδείξεις κλπ.

Τὰ ἀσθενοφόρα τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν Πατρῶν ἦσαν ἀκόμη παρόντα σὲ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις καί σὲ κάθε πολυάνθρωπη συνάθροιση γιά τὴν ὑγειονομικὴ κάλυψή τους, ὅπως καί κατὰ τίς ἐορτὲς τῆς Ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου, στήν Ἱερὴ Πόλη. 250 Ἐθελοντὲς Ἀδελφές καί 80 Σαμαρείτες βρίσκονται στὴ διάθεση τοῦ Τμήματος, γιά νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους ὅποτε καί ὅπου χρειαστοῦν.

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ

ΤΕΡΑΤΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ)

3

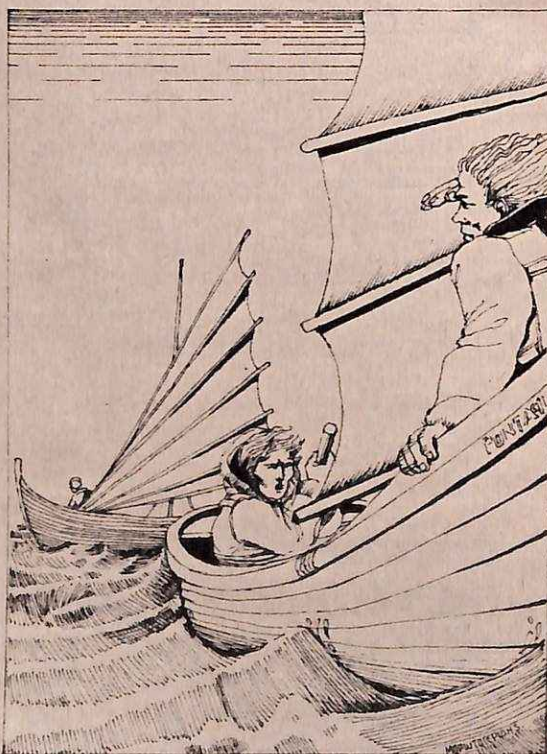
Ύστερα από ένα μήνα το φαλινοθηρικό βρέθηκε κοντά σε μία θάλασσα τέσσερες φορές μεγαλύτερη από τη Μαύρη (τόν Εύξεινο Πόντο δηλαδή), που τη λένε Όχοτσκιή. Αυτή η σιβηρική θάλασσα δέρνεται πολύ από τους ανέμους.

Περνώντας το καράβι από την πιο στενή μεριά του πορθμού παρασύρθηκε από το ρεύμα, κ' έκαθισε ή πλώρη του σε μία ξέρα. «Τις γάμπες γρήγορα!» πρόσταξε ο κυβερνήτης. Τρέξαν άμέσως και τις γυρίσανε για να πισωστρέψει το πλοίο με τον άερα, χρειάστηκε όμως να ρίξουν άγκυρα από φόβο μην τυχόν ξεφύγει. Μιά ώρα αργότερα τραβήχτηκε ή άγκυρα και ο «Άγιος Ένώχ», που 'χε πιά ξεκολλήσει από την ξέρα, μπήκε στη σιβηρική θάλασσα.

Πρωί πρωί την άλλη μέρα φάνηκε μακριά μία φάλανα κι άλλη μία τ' απομεσήμερο. Τις κυνηγήσανε, μα του κάκου. Μόλις έβλεπαν τις φαλαινίδες, έφευγαν. Ο πλοίαρχος είπε πως ήτανε κ' οι δυο φοβισμένες και πρόσταξε να βάλουν πλώρη για τα νησιά Σαντάρ, που του 'χαν άλλοτε χαρίσει μία πλούσια συγκομιδή. Φτάσαν εκεί την τελευταία αύγουστιάτικη μέρα. Άλλα δεν πήγε καλά το ψάρεμα σ' εκείνα τα νησιά, μήτε μία φάλανα δεν πιάσανε, κι άλλαξαν άγκυροβόλιο. Στο δρόμο τους βρέθηκε ένα φαλαινάκι πεθαμένο, που δεν τους έδωσε παρά έξι μονάχα βαρέλια λάδι. Μιά μεγάλη φάλανα, νεκρή κι αυτή, βρήκανε την άλλη μέρα. Τη ρυμούλκισαν στο καράβι κι άρχισαν... να της βγάξουν το λάδι! Τους έκανε εντύπωση πως δεν είχε άπάνω της ούτε μία καμακιά. «Κάποιος καρχαρίας τη σκότωσε με δαγκανιές» άποφάνθηκε ο πολύπειρος καπετάνιος, ευχαριστημένος που είδε να γεμίζουν καμιά πενηνταριά βαρέλια.

Λίγες μέρες αργότερα ο «Άγιος Ένώχ» τραβούσε κατά το βοριά. Δυο φαλαινίδες του προπορεύονταν αναζητώντας φάλαινες, και πραγματικά,

φάνηκαν από μακριά μερικές ένα δειλινό. Ήταν όμως άργα, κι ο πλοίαρχος έδωσε έντολη ν' άρμενίσει το καράβι κ' οι φαλαινίδες προς τη στεριά, άποφασισμένοι ν' άρχισει το κυνηγητό πριν ακόμα φέξει. Πέρασαν όλοι τους τη νύχτα κάτω από ψηλές βελανιδιές, άφου πρώτα φάγανε καλά και στρώσανε κάτι για να ξαπλώσουν. Ο ύποπλος άρχος έβαλε δυο άρματωμένους σκοπούς να φυλάνε, από φόβο μήπως τους ριχτούν άρκουδες της Σιβηρίας, που είναι γνωστό πως είναι πολύ άγριες. Σηκώθηκαν σύναυγα κι άρχισαν τη δουλειά τους μέσα σε μία κρύα θάλασσα που περισκέπαζε ή καταχινιά. Καθώς οι φαλαινίδες προχωρούσαν ψάχνοντας, πρόβαλε 3-4 χιλιόμετρα πιο πέρα μία φάλανα, μα εκεί που έτοιμάζονταν να την καμακώσουν, πήρε βουτιά. Περίμεναν όσο να βγάλει το κεφάλι της έξω, κι όταν ξαναφάνηκε, ένω στο

μεταξύ είχαν πλησιάσει, ο δεινός καμακιστής Ντουρούς έριξε και τα δυο καμάκια του κάτω από το στήθος της. Η φάλανα έμεινε άτάραχη λές και δεν ένιωσε τίποτα. Εύτυχώς, γιατί, καθώς είχε βρεθεί κάτω από τη φαλαινίδα, θα μπορούσε να την κάνει συντρίμια και μ' ένα μόνο χτύπημα της ούρας της. Άξφανα τράβηξε στο βυθό γοργά κι άπότομα για να ξαναφανεί λίγες στιγμές αργότερα. Της ρίχτηκαν κ' οι τρεις φαλαινίδες. Οι ναύτες τη χτυπούσαν με καμάκια, με λόγχεις, ακόμα και με άξινες. Μιά τσαπιά στο φτερό έκανε το κήτος να τρανταχτεί, να βγάλει μαυροκόκκινους άφρους και τελικά να τα κακαρώσει. Τότε τη ρυμούλκισαν, ύστερα από υπεράνθρωπες προσπά-

θειες γιατί ήταν υπερβολικά μεγάλη, κι άφου πλησίασανε στο καράβι κίνησαν όλα τα σκαριά μαζί, πήγανε στο άγκυροβόλιο κ' έμειναν, προσμένοντας να ξημερώσει για να βγάλουν από τη λεία τους το πολύτιμο λάδι. Όταν τέλειωσε κι αυτό, ο άπαισιόδοξος Καμπιντουλέν είπε μωτρωμένος, λές κ' ήταν είδηση δυσάρεστη, πως γέμισαν — ούτε πολλά ούτε λίγα — κάπου 130 βαρέλια!

Μιά βδομάδα αργότερα πέτυχαν τρεις μικρές φάλαινες νεκρές, που είχαν στα πλευρά βαθείς καμακίες κ' ήταν έξω βγαλμένα τ' άντερα τους. Η άπόδοση όλων αυτών ήταν άσήμαντη.

Είχε περάσει ο Αύγουστος, το κρύο έτσουζε, άρχιζε ή σκληρή εποχή της κακοκαιρίας, κι ο «Άγιος Ένώχ» δεν είχε πραγματοποιήσει κέρδη ικανοποιητικά. — «Καιρός να του δίνουμε. Υπάρχει κίνδυνος να μās κλείσουν οι πάγοι», είπε ο Έρτώ στο Μπουρκάρ. — «Έτσι νομίζω κ' έγώ», του άπάντησε. Μιά μέρα αργότερα βάλανε πλώρη για το νοτιά. Το δειλινό της 4 Οκτωβρίου ο «Άγιος Ένώχ» βρισκόταν κοντά στην άκρογιαλιά της Καμτσάτκας, άντίκρυ από την Πετροπαυλόβσκα.

4

Η περιοχή της Καμτσάτκας άριθμεί πολλά λιμάνια. Το πιο σημαντικό άπ' αυτά είναι εκείνο της Πετροπαυλόβσκας. Σ' αυτό έριξε άγκυρα το γαλλικό φαλινοθηρικό. Ο πλοίαρχος Μπουρκάρ, άφου έστειλε ν' αγοράσουν άρκετο κρέας, έκανε συμβούλιο με τους άνώτερους άξιωματικούς σχετικό με τη μελλοντική πορεία του πλοίου. Άποφασίστηκε να πάνε στο Βαγκούμπερ, να πουλήσουν το λάδι κ' εκεί να ξεχειμωνιάσουν. Ο Μπουρκάρ, που έκανε την πρόταση — και την άποδέχτηκαν άμέσως κι οι άλλοι — είπε στο τέλος: «Έχω την έλπίδα πως στο δρόμο θα πιάσουμε κάνα-δυο φάλαινες...». Τότε ο Έρτώ έκανε σιγανά: «Μήπως είναι καλύτερα, πλοίαρχέ μου, άντι να ξεχειμωνιάσουμε στο Βαγκούμπερ, να πάμε στη Νέα Ζηλανδία;». — «Τό 'χω σκεφτεί κι αυτό, μα για ν' άποφασίσουμε όριστικά πού θα καταλήξουμε, πρέπει όπωσδήποτε να πάμε πρώτα στο Βαγκούμπερ».

Όταν ή άπόφαση έγινε γνωστή, εύχαριστήθηκαν όλοι οι άντρες του πληρώματος, έκτός από το Καμπιντουλέν. Στο ναύκληρο, που τον ρώτησε πως του φάνηκε ή άπόφαση, άπάντησε: «Έχω τη γνώμη πως δεν πρέπει να ξαναγυρίσουμε στο Βαγκούμπερ». — «Μπορείς να μου πεις γιατί;». — «Γιατί ο δρόμος δεν είναι καθόλου σίγουρος». — «Θά προτιμούσε λοιπόν ή άφεντιά σου να περάσουμε έδω το φοβερό χειμώνα;». — «Κάθε άλλο». — «Τότε, τί προτείνεις;». — «Να πάρουμε το δρόμο του γυρισμού στην Εύρώπη». — «Έτσι, λοιπόν. Αυτή τη γνώμη έχεις του λόγου σου;». — «Μάλιστα. Κ' είμαι βέβαιος πως είναι ή πιο σωστή».

Σ' εκείνο το λιμάνι που είχαν άράξει βρισκότανε και το άγγλικό φαλινοθηρικό «Ρέπτον». Ο πλοίαρχος Μπουρκάρ είχε προστάξει τους άντρες του να μην έχουν καμιά έπαφή με τους Άγγλους συναδέλφους τους. Γι' αυτό κ' εκείνοι πήγανε να

κόμουνε ξύλα από την άλλη μεριά του δάσους. Άλλά τη στερνή μέρα άνταμώνθηκαν τυχαία Γάλλοι και Άγγλοι, και τσακώθηκαν. Άνυποχώρητοι κ' οι Άγγλοι και οι Γάλλοι, αν και βρισκόντουσαν σ' έδαφος ούδέτερο, ήρθανε στα χέρια. Ο σκληρός ναύτης Ζερμινέ άρπαξε το σκουφι κάποιου μεθυσμένου Άγγλου, το πέταξε κάτω κ' έκραξε πατώντας το: «Μιά και το «Ρέπτον» δέ χαιρέτησε τον «Άγιον Ένώχ», άς άποκαλυφθεί ή άφεντιά σου μπροστά μας!» Οι σύντροφοί του χειροκροτήσανε. Καθώς όλοι αυτοί, Γάλλοι κι Άγγλοι, κρατούσαν κάμες και τσεκούρια, θα γινότανε φονικό αν δεν τους χώριζε ο ψύχραιμος ύπαρχος Στρόκ, που ήτανε μπροστά. Όταν έμαθε το έπεισόδιο ο πλοίαρχος Μπουρκάρ, δεν επέτρεψε να ξαναβγούν από το καράβι άντρες του πληρώματος.

Ήταν έτοιμο να σαλπάρει το γαλλικό φαλινοθηρικό, όταν ένα πλήθος μικρών φαροκάικων γυρίζε στο λιμάνι με μεγάλη άταξία. Ός και τα δίχτυα έλειπαν από μερικά. Γιατί τάχα; Τόμαθαν σε λίγο οι Γάλλοι από μερικούς θαλασσόλυκους: εκεί που ψαρεύανε φάνηκε όχι πολύ μακριά ένα τεράστιο θειό της θάλασσας. Φιδοσέρνονταν στα κύματα και κάθε τόσο τα χτυπούσε μανιασμένα με την παχειά του ούρα. Είπαν ότι πρέπει να ήταν ως έκατο μέτρα μακρύ, ότι είχε στο κεφάλι μακριά χαιτή και κάτι μεγάλες κεραίες που σαλεύανε άπειλητικά. Ο πλοίαρχος, μιλώντας γι' αυτό με τους άξιωματικούς του, είπε πως ίσως αύτουού του τρομερού τέρατος ή παρουσία να έδιωξε τις φάλαινες από τα βόρεια μέρη του Είρηνικού, κ' έμειναν σύμφωνοι με τη γνώμη του κ' οι άλλοι, μόνο που ο Έρτώ πρόσθεσε: «Ό,τι και να 'ναι, δέ νομίζω πως πρέπει να μείνουμε έδω με τα χέρια σταυρωμένα». — «Όχι, φυσικά», άπάντησε ο Μπουρκάρ. Συζήτησαν το θέμα κ' οι άντρες του πληρώματος, και χάρηκαν που ο καπετάνιος ήταν άποφασισμένος ν' άγνοήσει το θειό. «Θά είναι μεγάλη μας τιμή να καθάρισουμε τούτη τη θάλασσα από δαύτο», είπε ο ναύκληρος. Και κοιτάζοντας το βαρέλα Καμπιντουλέν στα μάτια, πρόσθεσε: «Θά φύγουμε στο πείσμα των προληπτικών, κι άς το μετανοιώσουμε». — «Χμ! έκανε εκείνος. Φοβάμαι πως θά 'ναι πολύ άργα».

Οι κάτοικοι της πολιτείας, δεισιδαίμονες όπως οι περισσότεροι Ρώσοι, είχαν πανικοβληθεί. Τρέμανε μήπως ήταν άμφίβιο το τέρας όπως οι προϊστορικοί ίχθυόσαυροι, και ξεχυθεί στην Πετροπαυλόβσκα να σκορπίσει το θάνατο.

Ο πλοίαρχος του «Ρέπτον» είχε πάρει την άπόφαση να κάνει ό,τι κι ο Γάλλος συναδέλφος του. Στις 10 Οκτωβρίου ξεκίνησαν και τα δυο φαλινοθηρικά με πρύμιον άερα και, λές κ' είχανε σύμφωνήσει, τράβηξαν ανατολικά. Ίσως να βοηθούσε το ένα το άλλο, σε ώρα άνάγκης, σκέπτονταν οι καπετάνιοι τους, κι άς είχανε λόγους άντιζηλίας. Όσο για τους ντόπιους, αυτοί είδανε με άνακούφιση το σαλπάρισμα των δυο πλοίων, έλπίζοντας ότι το φοβερό τέρας θα τους ριχνότανε κ' τσι θα ξεμύκραινε από τα νερά τους.

Διασκευή Σ. Π.
Σχ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΝ

(Συνεχίζεται)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 3613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 33ον — ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1978 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 4

Επιτροπή συντάξεως του Περιοδικού

ΧΑΡ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ, ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΜΙΚ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,
ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Σύμβουλος για την επιμέλεια της ύλης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις σύμφωνα με το Ν.Δ. 346/69 άρθρο 2:
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρος ντ' Ιστρία 22
Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Πανσαρίου 10 - ΑΘΗΝΑΙ Τ.Τ. 458

Τιμή Φύλλου Δρχ. 5 — Έτησια συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διά τὰ Σχολεία Δρχ. 40) — Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμά α) όσους καθυστερούν το χρέος τους στο περιοδικό να φροντίσουν το συντομότερο για την εξόφλησή του, β) τὰ έμβάσματα να γίνονται άπρόσωπα: Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής τής
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδη-
μαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών
Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών

ΟΡ. ΔΟΥΡΙΑΔΗΣ: 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Ακα-
δημαϊκός
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός
Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίς
ΜΗΝΥΜΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ κ. Ι. ΒΑΡΒΙ- ΤΣΙΩΤΗ.....	1
ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΥΝΔ. ΕΡΥΘΡΩΝ ΣΤΑΥ- ΡΩΝ.....	1
ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ε.Ε.Σ. κ. Γ. ΜΑΡΙΝΟΥ.....	2
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: 'Αγία Βασίλη.....	3
Α.Β.: Λευκές πλαγιές.....	3
Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑ: Βρίδια και Ιστιοφόρα του '21.....	4
Α. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ: 'Ασκληπιός.....	5
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Λογοτεχνική Πρωτοχρονιά.....	6
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Πρωτοχρονιάτικο.....	7
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Παιχνίδια με τις λέξεις.....	8
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ: 'Η άσχημη κόρη.....	10
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα.....	11
Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ: Τό μοναστήρι του Δαφνίου.....	12
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: 'Ο άγώνας τών πουλιών για επιβίωση.....	13
Γ. ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ: Δώρα - προσφορά.....	15
Χ. ΑΝΤΕΡΣΕΝ: Τό άσχημο παπί.....	16
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Έρυθροσταυρικά είδήσεις.....	22
Χ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Πρωτοχρονιά στο βουνό.....	25
Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ - ΓΕΩΡΓΙΟΥ: Μιά άληθινή Ιστορία.....	26
Τ. ΛΑΠΠΑ: 'Ιστορικά ανέκδοτα.....	27
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: 'Η Ιστορία του Ε.Ε.Σ. εικονο- γραφμένη.....	28
Ι. ΒΕΡΝ: Τά θαλασσινά τέρατα (Διασκευή Σ.Π.).....	30

Στίχοι - Μουσική στα έσώφυλλα.

CONTENTS

	Page
J. VARVITSIOTIS, MINISTER OF EDUCATION: Message.....	1
PRESIDENT OF THE LEAGUE OF RED CROSS SOCIETIES:.....	1
G. MARINOS H.R.C. President: Message.....	2
M. STASINOPOULOS: Saint Basil.....	3
A.B.: White Slopes.....	3
G. PETMEZAS: 1821 Sailing Boats.....	4
A. VARVARRIGOS: Aesculapius.....	5
A. KARANTONIS: Literary New Year's Day.....	6
S. PANAGIOTOPOULOS: New Year's Day Tale.....	7
A. VARELLA: Puzzles with Words.....	8
G. DROSSINIS: The Ugly Girl.....	10
TH. CONSTANTINOU: Poem.....	11
G. MOUSTAKIS: The Monastery at Dafni.....	12
N. DIMITROKALLIS: The Birds' Struggle to Sur- vive.....	13
G. STAMATOGLU: Gifts - Offer.....	15
H. ANDERSEN: The Ugly Duck.....	16
EDITORIAL: Red Cross News.....	22
CH. ADAMOPOULOS: New Year's Day on the Mountain.....	25
M. FALAGGA - GEORGIU: A Real Story.....	26
T. LAPPAS: Historic Anecdotes.....	27
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H.R.C.....	28
J. VERN: The Sea Monsters (Revised by S.P.).....	30

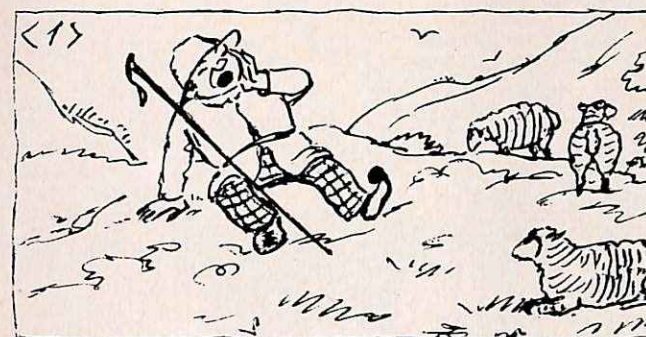
Verses - Music Inner Covers.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ: 'Αντίγραφο άνθογραφίας του έκλεκτου ζωγράφου κ. ΓΕΩΡΓ. ΜΟΥΓΓΙΟΥ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Ο ΚΟΥΤΟ - ΣΠΥΡΟΣ

Στίχοι, σκίτσα Α. ΒΩΤΤΗ

‘Ο Σπύρος ό κοντόχαντρος όλο τό καλκαίρι,
έχοντας πάντα συντροφιά τή γλίτσα του στό χέρι,
σ’ ένα λιβάδι ταχτικά τ’ άρνάκια του οδηγούσε,
κ’ ενώ εκείνα βόσκανε, αυτός έτραγουδούσε.

Μά ήρθε τό φθινόπωρο. Κ’ ένα πρωί στις έξι,
βγάζοντας τό κοπάδι του βλέπει πώς είχε βρέξει.
Και κάποιο ρέμα, πού νερό δέν είχε ούτε δρόμι,
ξάφνου τό βλέπει σήμερα τρεχούμενο ποτάμι!

“Ω, ξεφωνά. Και τί μπορώ τώρα ό φτωχός να κάνω;
Πώς θα περάσωμε όλοι μας άπ’ τό ποτάμι άπάνω;
Πιο πέρα είναι μία γέφυρα κι άν πάμε εκεί περνούμε.
Μά θα μακρύνει ό δρόμος, μας, πολύ θα κουραστούμε.

“Α, όχι. Δέ σ’ αφήνω γώ να κουραστείς, Σπυράκη.
Και παίρνει τήν άπόφαση, πηδά τό ποταμάκι,
φωνάζει και τ’ άρνάκια του. “Ομως αυτά διστάζουνε.
Στό άλμα δέ γυμνάστηκαν και τά φτωχά δειλιάζουνε.

Μά τὰ γαβγίζει τό σκυλί κι αρχίζουν να πηδάνε.
Πέντ’ έξι πήδησαν καλά. Δυό ψευτοκαλυμπάνε.
Μά τὰ πολλά κάνουνε μπλούμ... κ’ ίσια στον πάτο πάνε.

Κι ό κουτό-Σπύρος κλαίοντας! «Για κοιτάξε τί κάνω...
Για να γλυτώσω δήματα δυό-τρία παραπάνω,
τώρα ό θεοτέμπελος όλο τό διός μου χάνω...»

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ